Prédikátorok és gyülekezeti tisztségviselők szolgálata

Alapelvek és javaslatok

"A szolgálatot, amelyre vállalkoztál az Úrban... betöltsed! Tudván, hogy... az Úr Krisztusnak szolgáltok." (Kol 4,17; 3,24)

Összeállította: Vankó Zsuzsa

Tartalom

Bevezetés – Milyen megújulásra és reformációra van szükség a prédikátorok és a gyülekezeti tisztviselők szolgálatában?

- 1. A prédikátor szolgálata
- 2. A gyülekezeti vén szolgálata
- 3. A gyülekezetvezető szolgálata
- 4. Az ima- és missziócsoportok felelősének és az egyes csoportok vezetőinek szolgálata
- 5. A szombatiskola-vezető, a szombatiskolai jegyző és a szombatiskolai tanítók szolgálata
- 6. A diakónusvezető és a látogató diakónusok szolgálata
- 7. A vendégfogadó és teremdiakónusok, valamint az úrvacsorai és a keresztségi diakónusok szolgálata
 - 8. A misszióvezető, a keresztségi tanítók és a traktátkezelő szolgálata
 - 9. Az ifjúsági vezető és helyettesei szolgálata
 - 10. A gyermekiskola vezető és a gyermekiskolai tanítók szolgálata
 - 11. A szülők köre vezetőjének feladata
 - 12. A tábeavezető szolgálata
 - 13. A mértékletességi osztály vezetőjének szolgálata
 - 14. A pénztáros szolgálata
 - 15. A gyülekezeti jegyző szolgálata
 - 16. A zenei vezető és a harmonista szolgálata
- 17. Alapszempontok a gyülekezeti választáshoz és a gyülekezeti bizottság munkájához Függelék
 - 1. Az emberhalászat művészete (részletek Thomas Boston írásából)
 - 2. A szombat délelőtti és délutáni istentiszteletek tartalma
 - 3. Az istentiszteleti rend

Melléklet

- 1. A szombatnapi szent gyülekezések, hitbeli részvétel és helyes magatartás
- 2. Alapvető tudnivalók az istentiszteleti szolgálattevők részére
- 3. Helyes magatartás az istentiszteleten (a gyülekezeti tagok részére)
- 4. Az úrvacsorai istentiszteletek rendje
- 5. A legfontosabb tudnivalók a látogató diakónusok részére
- 6. A keresztségre való felkészítés alapelvei, alapszabályai

Bevezetés

Milyen megújulásra és reformációra van szükség a prédikátorok és a gyülekezeti tisztviselők szolgálatában?

"Mindaddig nem törlik le a tétlenség szégyenét a gyülekezetről, míg az igazságban hívők nem kezdenek úgy dolgozni, mint önfeláldozó Megváltónk." (Ellen G. White: Kiadatlan bizonyságtételek, Spalding–Magan gyűjtemény, 16. o.)

Az utóbbi időben gyakran idéztük az alábbi rövid, pontos meghatározást a megújulás és a reformáció mibenlétét illetően: "A Szentlélek vezetése által kísért megújulásra és reformációra van szükség. A megújulás és a reformáció két különböző dolog. A megújulás a lelki élet megelevenedését, az értelem és a szív erőinek megélénkülését, azaz a lelki halálból való feltámadást jelenti. A reformáció szó pedig az újjászerveződést, az eszmék és tanítások, valamint a szokások és tettek megváltozását foglalja magában... Mind a megújulásnak, mind a reformációnak el kell végeznie kijelölt feladatát, és tevékenységükben egyesülniük kell." (SM/Szemelvények Ellen G. White írásaiból, 121. 0.)

Ennek értelmében a megújulás azt kívánja a prédikátoroktól, hogy ne "állagmegőrző, karbantartó köztisztviselők" legyenek Isten egyházában – akik fenntartják a szervezeti kereteket és az élet látszatát –, hanem eredményes "emberhalászok" (Mát 4,19), akik maradéktalanul betöltik azt a megtisztelő hivatást, amelyet a mi Urunk, Jézus Krisztus alapított.¹

A gyülekezeti tisztviselőket illetően pedig azt kívánja a megújulás, hogy a jelenlegi "presbiteri rendszer" helyébe a gyülekezeti tagság körében fellelhető összes talentum kamatoztatása lépjen, azaz a hit és a szeretet indítékából fakadó valóságos részvétel az egyház lélekmentő szolgálatában. ("A presbiteri rendszer" kifejezéssel arra utaltunk, hogy számos protestáns egyházban választanak tisztségviselőket az egyházközösségek tagjai közül, akiket presbitereknek neveznek, tisztségük azonban inkább csak az oszlopos és tekintélyes tagoknak kijáró megtiszteltetés, nem pedig érdemi részvétel az egyház munkájában. Lassanként ehhez hasonlóvá alakult sajnos a mi közösségünkben is a gyülekezeti tisztviselőrendszer.)

A reformáció kívánalma viszont azt foglalja magában – mind a prédikátori szolgálatra, mind a gyülekezeti tisztviselők munkájára vonatkozóan –, hogy kutatnunk kell az Úr akaratát, és az általa adott "mennyei mintához", avagy rendelkezésekhez és tanácsokhoz kell igazítanunk mindent gyakorlati tevékenységünkben.

Ha az idők jelei intését komolyan vesszük, akkor áthat bennünket az a meggyőződés, hogy a megújulás és a reformáció életbevágó és halaszthatatlan. Ennek érdekében mindenekelőtt sok buzgó imádságra van szükség. Könyörögnünk kell azért, hogy a Szentlélek bűnbánatot, hitet és szeretetet ébresztő munkálkodása érzékelhető legyen soraink között. Szükség van emellett a helyes alapelvek rögzítésére, és a megvalósításukra irányuló állhatatos erőfeszítésekre.

"Megújulásra egyedül csak az imára jövő válaszként számíthatunk." "Az ima, a hit, a bölcs és energikus cselekvés együttese az, ami eredményhez vezet." "A körültekintő mérlegelés és a jól átgondolt tervek... nélkülözhetetlenek a szent vállalkozások megvalósításához." (SM/Szemelvények Ellen G. White írásaiból, 118. o.; Sabbath School Worker, 1904. márc. 29.; Próféták és királyok, Az alkalmak embere c. fejezetből)

Ez az írás nem szabályokról szól, hanem Isten Igéjéből és a Bizonyságtételekből származó alapelveket és azokra épülő gyakorlati javaslatokat tartalmaz. Azzal a vággyal történt e kézikönyv összeállítása, hogy mindazok, akik forgatják, úgy érezzék: az egyház Urának lábához ülünk le, hogy tanítást, vezetést, bátorítást nyerjük hitbeli kötelességeinkre vonatkozóan.

Gyülekezeteink egy ébredési mozgalom nyomán jöttek létre, amelyet kétségtelenül Isten Lelke indított. Akik a kezdeti idők (1975–78) részesei voltak, felejthetetlen tapasztalatokat és bizonyosságot szereztek erről. Isten Lelke munkált soraink között újabb ébredést akkor is, amikor a hit általi megigazulás bibliai tanítását tanulmányoztuk, az 1888-as minneapolisi generálkonferenciai ülésszakon feltárult világosság fényében (1985–1987). Ezek az ismeretek nagy kincset jelentenek gyülekezeteink számára ma is. Mégis veszélyben forgunk, ha nem teszünk meg egy következő fontos lépést.

Ellen G. White így ír erről: "Láttam, milyen veszélybe kerülhetnek azok, akik Isten Lelke meglátogatásában részesültek. Az ellenség még erőteljesebben támadja őket, kísértéseket zúdítva rájuk, hogy a Szentlélek munkáját hatástalanítsa. Arra törekszik, hogy a Szentlélek által feltárt hatalmas igazságok ne tisztítsák és ne szenteljék meg azokat, akik a mennyei világosságban részesültek, s így Krisztus dicsősége ne legyen nyilvánvalóvá bennük. A nagy lelki világosság ideje azonos mértékű sötétséggé válhat, ha a világosságban részesülők nem fogadják azt szent tisztelettel, és nem tesznek eleget elvárásainak… Ha nem használják elnyert lelki ajándékaikat, akkor azok gyengeséggé silányulnak." (SM/Szemelvények Ellen G. White írásaiból, 120. 0.)

Ezek a sorok világosan rámutatnak arra, hogy mi az a fontos lépés, amelyet meg kell tennünk: át kell vinnünk a gyakorlatba mindazt a gazdag igazságismeretet, amelyben Isten kegyelméből részesülhettünk. Komoly mulasztások terhelnek bennünket ebben a tekintetben egyénenként is, közösségként is. Bűnbánatra, bűnvallásra van okunk. Késedelem nélkül a "szívünket kell adnunk" (Dán 10,12) a könyörgésre és a cselekvésre egy valódi megújulás és

¹ Lásd az 1. sz. függeléket.

reformáció érdekében, hogy a továbbiakban ne akadályozzuk, hanem betöltsük Isten szándékait, az Ő dicsőségére.

"Mit akarsz Uram, hogy cselekedjem?" – ezt a kérdést kell feltennünk ma mindannyiunknak (Csel 9,6), és tanulnunk, gyakorolnunk az engedelmességet az Úr szava iránt minden tekintetben. Bátorítanunk, támogatnunk, segítenünk kell egymást ebben. Ha tiszták a szándékaink és teljes az odaadásunk, akkor az Úr kétségtelenül meg fogja áldani erőfeszítéseinket. Hozzánk is szól bátorító szava: "Légy bátor és erős, ne félj és ne rettegj, mert veled lesz az Úr, a te Istened mindenben, amiben jársz." (Józs 1,9)

1. fejezet

A prédikátor szolgálata

1. Emberhalász és földműves, aki az Ige magvát hinti – ilyen hasonlatok világítanak rá a prédikátori hivatás mibenlétére a Szentírásban. A prédikátor nem válhat egy egyházi szervezet hivatalnokává, sem ügyintézővé, sem pusztán elméleti tanítóvá, népszerű szónokká. Az a hivatása, hogy Isten szócsöve legyen mint az Ige hirdetője, s egyben az elveszettek megmentéséért fáradozó isteni szeretet közvetítője az egyes emberekért való szolgálatban.

A következő igék világossá teszik ezt:

Jézus ezt mondta prédikátori szolgálatra elhívott tanítványainak: "Kövessetek engem, és azt művelem, hogy embereket halásszatok." (Mát 4,19)

Péter megbízatását így határozta meg: "Legeltesd az én bárányaimat!" (Ján 21,15) Pál apostol hasonlóképpen mondta az efézusi gyülekezet véneinek: "Viseljetek gondot azért magatokra és az egész nyájra, melyben a Szentlélek titeket vigyázókká tett, Isten anyaszentegyházának legeltetésére, amelyet tulajdon vérével szerzett." (Csel 20,28)

Jézus megbízóparancsa így hangzott a leendő apostoloknak: "Elmenvén pedig, prédikáljatok, mondván: Elközelített a mennyek országa... Tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam néktek." (Mát 10,7; 28,19–20) Pál apostol ezt írta a prédikátori szolgálatra elhívott Timótheusnak: "Kérlek azért Isten és Krisztus Jézus színe előtt, aki ítélni fog élőket és holtakat az Ő eljövetelekor és az Ő országában: hirdesd az Igét, állj elő vele alkalmatos, alkalmatlan időben, ints, feddj, buzdíts teljes béketűréssel és tanítással." (2Tim 4,1–2)

Az apostoli korban Pál és munkatársai így töltötték be ezt a hivatást. "Amiképpen Isten méltatott minket arra, hogy reánk bízza az evangéliumot, akképpen szólunk, nem úgy, hogy embereknek tetsszünk, hanem Istennek, aki megvizsgálja a mi szívünket... Szívélyesek voltunk közöttetek, amiként a dajka dajkálgatja a gyermekeit. Így felbuzdulva irántatok, készek voltunk közölni veletek nemcsak az Isten evangéliumát, hanem a magunk lelkét is, mivelhogy szeretteinkké lettetek nékünk... Tudjátok, hogy miként atya a gyermekeit, úgy intettünk és buzdítgattunk egyenként mindnyájatokat." (1Thess 2,4. 7. 8. 11)

A Korinthusiakhoz írt első levélben (12,28), valamint az Efézusiakhoz írt levélben (4,11) felsorolt lelki ajándékokról, illetve egyházi szolgálatokról azt mondja Pál apostol, hogy ezeket "Isten adta", rendelte. A prédikátori szolgálat az itt felsoroltak közül a tágabb értelemben vett prófétai (a korábban adott isteni kinyilatkoztatások prófétai erővel való megszólaltatása²), valamint a tanítói és pásztori lelki ajándékot, illetve tisztséget foglalja magában.

A prédikátori szolgálat tartalmát az egyház Ura határozta meg. Senkinek sincs szabadsága és joga megváltoztatni – megüresíteni, átértelmezni, vagy a gyakorlatban megmásítani – az Úr által alapított szent tisztséget.

- 2. A prédikátori szolgálat tartalmát a fentiek alapján így lehet összegezni:
- a) Legyen a prédikátor Isten Igéjének állandó kutatója, tanulója, aki az Igét Isten élő szavaként szólaltatja meg és tanítja mind a nyilvános alkalmakon, mind pedig az egyes embereknek.

² A prófétálásnak vagy prófétai szolgálatnak ezt a jelentését lásd 1Kor 14,1. 39-ben: "Kívánjátok a lelki ajándékokat, leginkább azt, hogy prófétáljatok... Azért, atyámfiai, törekedjetek a prófétálásra."

- b) Legyen jártas az "imádság tudományában", aki tudja, mi módon kérje Isten tanácsát és ereje támogatását minden szolgálatához.
- c) Legyen az egyes emberekért fáradozó lélekmentő, aki Jézus példáját követve folytonosan és fáradhatatlanul azon munkálkodik, hogy "*megkeresse és megtartsa*" őket (Luk 19,10).
- d) A megtértek "megtartása" eredményesen csak úgy történhet, ha az új hívőket megtanítja dolgozni a Mesterért és felebarátaikért. Tehát nemcsak saját magának kell dolgoznia, hanem munkavezetőnek is kell lennie az Úr temploma építésénél. Feladata a gyülekezet munkavégzésének összehangolása és tanácsadással való irányítása. Pál apostol "építőmesternek" nevezi magát az egyház építésében (1Kor 3,9–10). "Sáfárságnak", azaz vagyonkezelésnek és "gondviselői", gondnoki munkának is mondja az Írás a prédikátori szolgálatot (1Kor 4,1–2; Mát 24,45–47).
- 3. Ellen G. White mindezeket összefoglalja a prédikátori szolgálatról írt soraiban: "Szükség van a hit embereire, akik nemcsak prédikálni, hanem szolgálni akarnak a népnek. Olyan férfiakra van szükség, akik állandóan Istennel járnak, akik eleven összeköttetésben állnak a mennyel, akiknek szava oly erős, hogy szívbeli meggyőződéshez vezet. A prédikátorok ne azért dolgozzanak, hogy képességeiket és ismereteiket fejlesszék, hanem hogy az igazság mint a Mindenható nyila utat törhessen az emberek szívéhez." (Az evangélium szolgái, 17. o.)
- 4. A következő idézetek rámutatnak arra, hol estünk tévedésbe akaratlanul is az elmúlt évek, évtizedek gyakorlatában, mi az a hiba, amelyet feltétlenül ki kell küszöbölnünk:

"Isten nem azt a munkát adta lelkészeinknek, hogy a gyülekezetet talpra állítsák. Alig fejezik be ezt a feladatot, s szemlátomást kezdhetik újra elölről. Azok a gyülekezeti tagok, akikről így gondoskodnak, akikért így fáradoznak, lelkileg gyengék lesznek. Ha az igazság ismerőiért végzett munka kilenctized részét azokért végeztük volna, akik sohasem hallottak az igazságról, akkor sokkal nagyobb haladást érhetnénk el. Isten visszatartja áldásait, mert nem dolgozunk összhangban utasításaival.

Az igazság ismerőit gyengíti, ha lelkészeink rájuk pazarolják idejüket és tehetségüket, amit a megtéretlenekre kellene fordítaniuk. A városok számos gyülekezetében a lelkész szombatról szombatra hirdeti az Igét. A gyülekezet tagjai szombatról szombatra eljönnek Isten házába, s egyetlen szavuk sincs az áldások továbbadásából nyert áldásokról. A hét folyamán nem hajtották végre a szombaton kapott utasításokat. Amíg a gyülekezet tagjai nem törekednek továbbadni a kapott segítséget, addig az eredmény szükségszerűen nagy lelki gyengeség lesz.

A legnagyobb segítség, amit népünknek adhatunk: ha megtanítjuk őket Isten munkájának végzésére, arra, hogy Istentől függjenek, s ne a lelkésztől! Tanítsuk meg őket úgy munkálkodni, ahogyan Krisztus munkálkodott, hadd lépjenek be Krisztus seregébe, s végezzenek érte hűséges szolgálatot. Olykor helyes, ha lelkészeink szombaton rövid beszédet tartanak, tele Krisztus életével és szeretetével, de a gyülekezet tagjai ne várjanak el szentbeszédet minden szombaton... A gyülekezeti tagok a hétköznapokon végezzék hűségesen kötelességeiket, szombaton mondják el tapasztalataikat. Az összejövetel így olyanná válik, mint az időben felszolgált eleség, amely új életet és friss lendületet ad mindenkinek. Amikor Isten népe belátja annak nagy szükségességét, hogy a bűnösök megtérítéséért Krisztussal munkálkodjon, a szombati istentiszteletre magukkal hozott bizonyságtételeik erőtől duzzadóvá válnak...

Lelkészeink ne töltsék idejüket azokért fáradozva, akik már elfogadták az igazságot. Szívükben Krisztus szeretete lobogjon, s úgy menjenek lelkeket nyerni Krisztus számára... Menjenek helységről helységre, alapítsanak gyülekezetet gyülekezet után. Szervezzék gyülekezetbe azokat, akik az igazság mellett foglalnak állást, s menjenek tovább más, ugyanolyan fontos területekre. Amint a gyülekezet megalakult, a lelkész állítsa munkába a tagokat. Tanítsa meg őket, hogyan dolgozzanak eredményesen. Több időt szenteljen a nevelésre, mint a szentbeszédre. Tanítsa meg az embereket, hogyan adják tovább az elnyert ismereteket." (*Bizonyságtételek VII.*, 6–7. o.)

"Ha újra ugyanannyi munkát fordítanak a gyülekezetekre, mint az elmúlt húsz év folyamán, az ismét kárba fog veszni, amint a múltban kárba veszett, mert nem tette a tagokat Krisztus alázatos, igénytelen, keresztet hordozó követőivé. Sokan túltápláltak a lelki eledellel,

ugyanakkor a világban ezrek pusztulnak el az élet kenyerének hiánya miatt. A gyülekezetek tagjainak dolgozniuk kell." (Bizonyságtételek IX., 140. o.)

"A gyülekezetek felett gyakorolt gyámkodás csak még tehetetlenebbé teszi őket, mindinkább emberekre támaszkodnak... Az az idő, amelyet állandóan azok táplálására fordítotok, akik már ismerik az intő üzenetet, tizedrésznyi erőben sem részesíti őket, mint amennyit akkor nyerhetnének, ha nekilátnának a munkának, ha életet közvetítenének a veszendő lelkeknek... Isten hírnökeinek nincs idejük arra, hogy megálljanak, s azokat támogassák, akik ismerik az igazságot, akik előnyös helyzetben vannak. Menjenek, lobogtassák a zászlót, hangoztassák az intő üzenetet: »Ímhol jön a vőlegény, jöjjetek elébe!« ...Dolgozzunk, de ne a már beterelt nyáj között, hanem menjünk, keressük az elveszetteket, a veszendőket." (Bizonyságtételek a prédikátoroknak, 237–242. 0.)

"A lelkészek fáradozzanak komolyan, odaadóan, s nyissanak új területeket, személyes munkával lássanak a lélekmentéshez – ahelyett, hogy a gyülekezet körül topognának, amely már úgyis nagy világosságot kapott és számos kiváltságban részesült." (Bizonyságtételek VII., 168. o.)

A lelkészi vagy prédikátori hivatásról az a felfogás alakult ki közöttünk, hogy a prédikátor elsődleges feladata a gyülekezeti élet fenntartása és a gyülekezeti tagok lelkigondozása. A "gyülekezeti prédikátor" kifejezés is ezt sugallja. Akaratlanul is eltorzult a tudatunkban ezáltal ennek a hivatásnak a tartalma. A lelkigondozás, avagy a megtartás és pásztorolás feltétlenül hozzátartozik ugyan a prédikátori szolgálathoz, de nem abban az értelemben, hogy Krisztus helyett ő irányítsa és gyámolítsa a gyülekezeti tagokat, a tétlenségből fakadó folyamatos gyengélkedésben. A prédikátornak úgy kell "megtartani és pásztorolni" a gyülekezeteket, hogy életerős, személyes hitéletre neveli őket – hogy közvetlenül Krisztustól függjenek, Őtőle igényeljék és nyerjék el a szükséges erőt –, továbbá kiképzi őket a másokért végzendő szolgálatra, mert egyedül ez segítheti elő hatékonyan hitük, jellemük fejlődését.

5. Egy további hibára is rámutatnak a bizonyságtételek a prédikátori szolgálat értelmezését és gyakorlatát illetően, amibe sajnos szintén beleestünk több vonatkozásban:

"Utasítást kaptam, hogy fontos dolog felszabadítani lelkészeinket az olyan felelősségek alól, amelyeket üzletembereknek kellene hordozniuk. Éjjel tanácskozáson vettem részt munkánk felelős vezetőivel. A pénzügyi dolgok megvitatásával voltak elfoglalva, azon gondolkodtak, hogyan lehetne a legsikeresebben vezetni a művet. Volt, aki úgy vélte, hogy ha a munkások számát csökkenthetnénk, elérhetnénk a kívánt eredményt... Elhangzott még néhányan ötlet. Azután méltóságos és tekintélyes valaki emelkedett szólásra, s felsorolta az irányadó elveket. Így szólt a lelkészekhez: A pénzügyek irányítása nem a ti dolgotok. Nem bölcs dolog, ha vállaljátok. Isten azt kívánja, hogy terheket hordozzatok, de ha szokatlan feladatkört vállaltok el, igehirdetéseteket kudarc fogja kísérni, ami majd elcsüggeszt. A csüggedés pedig pontosan arra a munkára tesz képtelenné, amelyet végeznetek kellene – arra a munkára, amely gondos éleslátást, megbízható, önzetlen ítélőképességet követel meg. Akik az Igét szólják és írnak róla, azoknak kevesebb bizottsági ülésen kellene részt venniük. Az apróbb ügyek tömkelegét bízzátok jó üzleti érzékkel megáldott testvérekre. Ezekkel elkerülhetitek az állandó feszültséget, amely megfosztja az értelmet természetes élénkségétől...

Lelkészeinket illetően különleges utasítást kaptam... Ne vegyenek részt világi vállalkozásokban, mert így képtelenek erejük színe-javát lelki dolgokra fordítani. Ám kapjanak elég fizetést, hogy magukat és családjukat eltarthassák... Nagy hiba, ha a lelkészeket megállás nélkül ügyvitellel foglalkoztatjuk, ha helyről helyre sietve, késő estig különféle bizottságok ülésein kell részt venniük. Ez a hajsza kifárasztja és elcsüggeszti őket. A lelkészeknek jusson idejük a pihenésre, s arra, hogy Isten szavából kivonják az élet kenyerének gazdag táplálékát. Legyen idejük az élet vizének... felfrissítő italát inni. A lelkészek feltétlenül vegyenek részt a tábori összejöveteleken. Amikor az összejövetelek folynak... [ne legyenek távol] a munka különböző ágazataival kapcsolatos üzleti ügyek intézése miatt. A tábori összejövetelekről se siessenek el, hogy az üzleti ügyekkel kapcsolatos feladatokat végezzék...

Még nem jutottunk el számos munkaterületre, amelyek pedig érettek az aratásra, mert nincs elég önfeláldozó segítőnk... Miért választják be bizottságba, igazgatóságokba azokat, akiket lelkészi hivatásra különítettek el? Miért kell oly sok, ügyintézéssel kapcsolatos

értekezleten részt venniük, méghozzá munkaterületüktől jókora távolságra? Miért nem bízzák üzletemberekre az ügyintézést?" (Bizonyságtételek VII., 162–168. o.)

Emlékezzünk arra, mit ismertek fel az apostolok: "Annakokáért a tizenkettő egybegyűjtvén a tanítványok sokaságát, mondták: Nem helyes, hogy mi az Isten Igéjét elhagyjuk és az asztalok körül szolgáljunk. Válasszatok azért, atyámfiai, közületek hét férfiút, kiknek jó bizonyságuk van, kik Szentlélekkel és bölcsességgel teljesek, akiket erre a foglalatosságra beállítsunk. Mi pedig foglalatosok maradunk a könyörgésben és az igehirdetés szolgálatában." (Csel 6,2–4)

- 6. Az idézett igéket és bizonyságtételeket átgondolva a következőképpen vázolhatjuk fel a prédikátori szolgálat "munkaköri leírását":
 - a) Igehirdetés és tanítás minden lehetséges helyen és alkalommal.
- b) Egyes emberekért való fáradozás, egyrészt a "megkeresésükért", másrészt a "megtartásukért". Az utóbbi a lelki válságokban való tanácsadást, bátorítást, együtt imádkozást, valamint a munkára való kiképzést és a lélekmentés szolgálatába való bevonást egyaránt magában foglalja.
- c) Őrködés a gyülekezet biblikus tanításokhoz való hűsége és erkölcsi színvonalának fenntartása érdekében. A szükséges gyülekezeti fegyelmi eljárások biblikus előírás szerinti, evangéliumi szellemű, a megmentő testvéri szeretet jegyében megvalósuló, de késedelem és megalkuvás nélküli lefolytatása a gyülekezetben.
- d) A gyülekezeti tisztviselők kiképzése szolgálatukra, és bátorításuk, támogatásuk ebben. (A kiképzésnek a prédikátor részvételével, élőszóval is meg kell történnie, írott anyag ezt önmagában nem helyettesítheti. Szükség van a prédikátor személyes magyarázatára, nyomatékosítására és biztatására, valamint alkalmat kell adni a tisztviselőknek arra, hogy kérdéseiket, gondolataikat, javaslataikat felvethessék.)
- e) Gondoskodás a gyülekezeti bizottsági ülések, testvéri megbeszélések és testvérgyűlések rendszeres, illetve kellő időben történő összehívásáról és megfelelő levezetéséről.
- f) Előrehaladó, új területekre eljutó evangelizációs munka, a rábízott gyülekezetekkel együtt dolgozva.
- g) Nyilvánvaló, hogy csakis a "hit és az ima" embereként tudja ellátni a prédikátor mindezeket a feladatokat.

Olvassunk el két idézetet mindezeknek a megerősítésére:

"Istennek nem az a szándéka, hogy a lelkészekre maradjon az igazság magvetésének oroszlánrésze. Biztassunk a Mesterért végzendő munkára olyan embereket – képességeik szerint –, akiket Ő nem hívott el lelkésznek. Jelenleg tétlen férfiak és nők százai végezhetnének Istennek tetsző szolgálatot. Ha elvinnék az igazságot barátaik és szomszédaik otthonába, hatalmas munkát végezhetnének el a Mesterért." (Bizonyságtételek VII., 8. 0.)

"Elhangozhatnak a legjobb igehirdetések, lehet, hogy az üzenet pontosan megfelel az emberek szükségleteinek, és mégsem nyernek lelkeket Krisztusnak. Ha a prédikátor olyan helyen munkálkodik, ahol már vannak hívő lelkek, akkor először ne a hitetleneket akarja megtéríteni, hanem képezze ki a gyülekezeti tagokat a megfelelő együttműködésre, dolgozzon értük egyénenként, igyekezzék felrázni őket, hogy ők maguk szerezhessenek mélyebb tapasztalatokat, és másokért tevékenykedjenek. Ha készek arra, hogy imával és munkával támogassák a prédikátort, akkor fáradozásait nagyobb siker kíséri. Nem tehetünk semmi maradandót a gyülekezetekért, ha nem indítjuk őket arra, hogy átérezzék felelősségüket. A gyülekezet minden tagja tudatosítsa, hogy saját lelkének üdvössége személyes fáradozásától függ... A prédikátor ne érezze kötelességének, hogy mindig ő beszéljen, minden munkát saját maga végezzen el, és mindig ő imádkozzon. Képezzen ki segéderőket minden gyülekezetben. A tagok felváltva vezethetik az összejöveteleket és tarthatják a Biblia-felolvasásokat, ezáltal Istentől nyert képességeiket értékesíthetik, s egyben kiképzést kapnak az evangélium szolgálatára.

Bizonyos tekintetben a lelkész hasonló állást tölt be, mint egy munkacsoport felügyelője, vagy egy hajó kapitánya. Ügyelnie kell, hogy az irányítása alá rendelt férfiak a kiosztott munkát helyesen és gyorsan végezzék el, és ő csak szükség esetén avatkozzon be.

Egy nagy malom tulajdonosa egy napon a kerék alapjánál találta a művezetőjét, ahol kisebb javítást végzett, mialatt hat munkása tétlenül állt és nézte. A tulajdonos pontosan

utánajárt a kérdésnek, hogy biztos legyen a dolgában, s nehogy igazságtalanul cselekedjék, azután magához hívatta a művezetőt, és átnyújtva a fizetését, felmondott neki. A felügyelő meglepetten kért felvilágosítást. A tulajdonos a következőket mondta: »Azért alkalmaztam önt, hogy hat embert foglalkoztasson. A hat embert tétlenül találtam, mialatt ön a munkát egyedül végezte, amit a munkások egyike éppúgy elvégezhetett volna. Nem adhatok hét munkásnak fizetést azért, hogy közülük hat a lustálkodást tanulja meg.«

Sok prédikátor nem tudja, hogyan fogjon hozzá, vagy meg sem kísérli, hogy a gyülekezeti tagok képességeit a munka különböző területein felhasználja... Állandóan hangsúlyozni kell a fiatal hívőknek – tanítással és példaadással – azt az igazságot, hogy mások segítése révén mi magunk is segítséget kapunk. Így keresztényi életükben a legjobb eredményeket érhetik el." (Ellen G. White: Az. evangélium szolgái, 122–125. o.)

2. fejezet

A gyülekezeti vén szolgálata

- 1. A gyülekezeti vén feladatköre áll legközelebb a prédikátoréhoz. Ez nem csupán annyit jelent, hogy jogosult keresztelni, úrvacsorát osztani és esketni abban a gyülekezetben vagy gyülekezetekben, ahol megválasztották vénnek. A gyülekezeti vén elsődleges feladata a tanításban, a lélekmentésben és a lelkek megtartásában, pásztorolásában való fáradozás, vagyis ugyanaz, mint a prédikátoré. Annyi a különbség, hogy nem teljes munkaidőben, nem fizetett alkalmazottként végzi ezt a szolgálatot, és nem szélesebb területen, hanem csak azon a helyen, ahol megválasztották. Pál apostol a Szentlélek által ihletve így fogalmazta meg az efézusi gyülekezet véneinek, hogy mi a feladatuk: "Viseljetek gondot azért magatokra és az egész nyájra, melyben a Szentlélek titeket vigyázókká tett, az Isten anyaszentegyházának legeltetésére, amelyet tulajdon vérével szerzett." (Csel 20,28)
- 2. Gyülekezeti vénnek olyan testvért válasszanak tehát a gyülekezetek, aki azon túl, hogy példás a családi és keresztény élete komoly igeismerettel rendelkezik, tanításra és lelkigondozásra alkalmas, ezáltal ügyelni tud a tanítás tisztaságára a gyülekezetben, bátorító a példaadása a bizonyságtevés, illetve az evangelizációban való részvétel tekintetében. 1Tim 3,1–7-ben és Tit 1,5–9-ben olvashatunk arról, milyen mércét kell alkalmazni a vének választásánál: legyen a vén "tanításra alkalmas… aki a tudomány szerint való igaz beszédhez tartja magát, hogy inthessen az egészséges tudománnyal és meggyőzhesse az ellenkezőket".
 - 3. Milyen irányban fejlesszék képességeiket és milyen munkát végezzenek tehát a vének?
- a) Legyenek az Ige állandó, hűséges kutatói, tanulói. Legyen ez nyilvánvaló a szombatiskolai tanítógyűléseken és osztályokban való részvételükben is.
- b) Ha nem alkalmatlanok valamilyen oknál fogva a nyilvános tanító szolgálatra, igyekezzenek részt venni a gyülekezeti igehirdetés és bizonyságtevés szolgálatában, arra minden esetben lelkiismeretesen készülve. A tanítást családlátogatások alkalmával, kisebb körben és egyénekkel foglalkozva mindenképpen gyakorolják. Kívánatos, hogy a keresztelendők tanításában is részt vegyenek.
- c) Készítsenek látogatási tervet a gyülekezeti tagok és családok személyes látogatására, és végezzék folyamatosan ezt a szolgálatot. Ha nagyon elfoglaltak is, legalább havonként egy-két este és szombat délutánonként végezzék a pásztorolásnak ezt a munkáját. A látogatásokat előre beszéljék meg, készítsék elő az érintettekkel, hogy nyugodt körülmények között, valóban tartalmas és áldásos beszélgetést folytassanak egymással, és közös imádkozásra is alkalom legyen.

Ha nem hívő családtagok is vannak a családban, fohászkodjék a gyülekezeti vén a Szentlélek vezetéséért, hogy látogatása egyben eredményes evangelizációs munka is lehessen. Ha lehetőség van erre, Isten Igéjét is nyissa meg, és rövid, öt-tíz perces kis áhítatot tartson, amelyet közös beszélgetés követhet. Személyes tapasztalatait is elmondhatja adott esetben, szívélyes, közvetlen beszélgetés keretében.

- 4. Amennyiben a gyülekezeti tagok közül megbetegszik valaki, illetve bármilyen súlyos válság vagy megpróbáltatás következik be az életében, a gyülekezeti vén legyen az első, aki azonnal, soron kívül meglátogatja őt, hogy hitben bátorítsa.
 - 5. Az új testvérek meglátogatása is elsődlegességet élvezzen látogatási tervében.

6. A gyülekezetbe huzamosan vagy rendszeresen járni nem tudó idős, beteg, vagy szórványban élő testvérek látogatására szintén külön gondot fordítson. Személyes törődésén kívül figyeljen oda arra, hogy a szombatiskolai, a diakóniai és – ha szükséges – a tábeaosztály is hűségesen végezze a saját szolgálatát ezekért a testvérekért.

3. fejezet

A gyülekezetvezető szolgálata

- 1. A gyülekezetvezető szolgálata különbözik a gyülekezeti vénétől. Bár kívánatos, hogy jól ismerje a gyülekezeti tagokat, és ennek érdekében amennyire csak meg tudja ezt tenni látogassa őket, a fő feladata mégis a következő két területre irányul:
- a) A gyülekezetben tartott istentiszteletek rendjének felügyelete, illetve az erről való gondoskodás.
- b) A gyülekezeti élet, az osztálymunkák és a bizottsági munka megfelelő működése és fejlődése érdekében való fáradozás.

A gyülekezetvezető mindezekben a tevékenységeiben szorosan együttműködik a prédikátorral.

- 2. A gyülekezetvezető feladatai részletezve:
- a) A gyülekezetvezető szervezze meg, illetve egészítse ki a helybeli szolgálattevőkkel az egy-egy negyedévre szóló szombat délelőtti és délutáni (erről is minden esetben gondoskodni kell!) istentiszteleti beosztást, megbeszélve mindezt a prédikátorral. Minden negyedév utolsó hónapjában készüljön el ez a beosztás, és legyen kifüggesztve a gyülekezetben.
- b) Ő felelős a részletes istentiszteleti szolgálati beosztás elkészítéséért is minden negyedév utolsó hónapjában, a következő negyedévre előre. Bevonhatja ebbe a szolgálatba segítségül a gyülekezeti jegyzőt, vagy nagyobb gyülekezetben az erre a szolgálatra esetleg külön kijelölt testvért, de ő felelős azért, hogy a beosztás idejében és megfelelően elkészüljön. Az utóbbin az értendő, hogy az istentiszteletek vezetésére, valamint igeolvasásra és imádságra az adománygyűjtésnél, s a többi szolgálatra is olyan testvéreket kérjen fel, akik az adott szolgálatokra valóban alkalmasak (pl. elég hangosan és helyes beszéddel tudják ismertetni a hirdetéseket, igét olvasni, imádkozni stb.). Ugyanakkor alapszempont, hogy minél több testvért tegyünk az istentiszteletek aktív résztvevőivé. Nem helyes tehát az sem, ha mindig csak ugyanazokat bízzuk meg a szolgálattal, noha volnának más alkalmas testvérek is. (Sajnos egyes helyeken úgy eltorzult a gyülekezeti tisztviselők munkájára vonatkozó felfogás, hogy vannak, akik úgy gondolják: a főbb tisztségekre való megválasztással főként csak az a feladat jár együtt, hogy ők menjenek a szószékre.)

A gyülekezetvezető feladata az is, hogy gondoskodjék az istentiszteleten szolgálatot végző testvérek tanításáról, hogy szolgálatukat az istentiszteleti rendnek megfelelően végezzék. (Tudják, hogyan kell helyesen bemondani az éneket, az adománygyűjtést stb.)

Alakítsa ki azt a jó rendet is, hogy az összes szolgálattevők gyűljenek a prédikátorhoz és az istentiszteletet vezető testvérhez az istentisztelet kezdete előtt, közös imádság céljából.

- c) A gyülekezetvezető feladata, hogy irányítsa a vendégfogadó és teremdiakónusok, valamint a keresztségi és úrvacsorai diakónusok munkáját. E speciális diakónusok sokszor "gazdátlanok", mivel a diakónusvezető csak a látogató diakónusokat fogja össze. Az ő szolgálatuk pedig nagyon is fontos és jelentős az istentisztelet méltó rendje és szívélyes atmoszférája szempontjából, ezért a gyülekezetvezető irányítása alá tartoznak.
- d) A gyülekezetvezető feladata az őrködés a bizottsági ülések rendszeressége és rendje felett is. Például előre megbeszéli a prédikátorral az időpontokat, segítségére van a napirendi pontok összeállításában, a bizottsági tagok értesítéséről gondoskodik, ha szükséges, felkéri erre a jegyzőt. A prédikátor felkérésére a bizottsági üléseket levezeti, vagy a prédikátor távollétében és megbízása alapján vezeti.
- e) A gyülekezetvezető kísérje figyelemmel a különböző osztályok munkáját, bátorítsa, tanácsolja azok vezetőit, éljen észrevételekkel és javaslatokkal a munkavégzést, illetve annak fejlesztését illetően a prédikátornál, a bizottsági ülésen, vagy közvetlenül a tisztviselőknél.

- f) A gyülekezetvezető feladata az év végi beszámolók és gyülekezeti választások megfelelő előkészítése is, együttműködve a prédikátorral és a bizottsággal.
- g) A gyülekezetvezető igyekezzék személyesen látogatni a testvéreket. Különösen a főtisztviselők lelki támogatására, bátorítására legyen gondja. Nála is szabály legyen, hogy a megbetegedett, vagy nehéz helyzetbe került testvéreket, valamint az új testvéreket minél hamarabb igyekszik meglátogatni.
- 3. Mivel a szombat délelőtti és délutáni istentiszteletek tartalma és az istentiszteletek rendje fontos kérdés, és sok a tisztáznivaló e tekintetben, külön a 2. és a 3. függelékben foglalkozunk ezekkel a témákkal. A gyülekezetvezető számára ezek nélkülözhetetlen kiegészítő ismereteket, tanácsokat tartalmaznak

4. fejezet

Az ima- és missziócsoportok felelősének és az egyes csoportok vezetőinek szolgálata

- 1. Az ima- és missziócsoportok szervezésének folyamatos támogatásával és bátorításával a gyülekezet megbízhatja a diakónusvezetőt, a misszióvezetőt, a gyülekezetvezetőt, vagy a gyülekezetben dolgozó Biblia-munkást, de a feladatra megválaszthatnak (időközi választással is) egy külön tisztségviselőt, ha ezt találják a legmegfelelőbbnek.
 - 2. Egyértelmű és határozott útbaigazítást kaptunk erre vonatkozóan:

"Az, aki sohasem tévedhet, megmutatta nekem, hogy kis csoportok alakítása képezi a keresztény munkálkodás alapját. Ha a gyülekezetnek már több tagja van, akkor kisebb csoportok alakulhatnak, amelyek nemcsak a gyülekezeti tagokért, hanem a kívülállókért is dolgozhatnak. Ha egy helyen csak ketten-hárman vannak, akik ismerik az igazságot, akkor alkossanak munkaközösséget." (*Bizonyságtételek a gyülekezetek számára*, Gyarmati–Bősz kiadás, 123. o.)

Ezeknek a csoportoknak a következő a rendeltetésük:

- a) Megtanulnak "egy akarattal, buzgón imádkozni", amihez Jézus a gazdag áldások ígéretét kapcsolta: "Ismét mondom néktek, hogy ha ketten közületek egy akaraton lesznek a földön minden dolog felől, amit csak kérnek, megadja nékik az én mennyei Atyám." (Mát 18,19) Ez kinek-kinek az egyéni imaéletét is bátorítja. Az imameghallgatás által szerzett tapasztalatok az élő Istenbe vetett élő hitet erősítik. A csoportok együttes könyörgése a gyülekezeti élet és a gyülekezet által végzett evangelizációs munka "tartóoszlopává" lesz.
- b) Az imacsoportok tagjai egymás diakónusaivá is válnak, mélyebben megismerik egymást, valódi testvéri kapcsolat épül ki közöttük. Lelki-testi támaszaivá lesznek egymásnak életük gondjaiban, küzdelmeiben.
- c) Minden héten megbeszélik, hogy a következő imaóráig ki milyen személyes missziómunkát végez, majd a következő héten beszámolnak tapasztalataikról. Így egymást bátorítják a folyamatos, személyes bizonyságtévő munkára, a másokért végzendő szolgálatra, és együtt imádkoznak a vállalt szolgálatok eredményességéért, illetve az egész gyülekezet és a prédikátorok munkájáért. Együtt veszik át és beszélik meg a bizonyságtevés szolgálatára felkészítő, kiképző anyagot. Így fokról fokra gyarapodnak a hitben, a keresztény jellemvonásokban, és mind alkalmasabbá válnak a szolgálatra.
 - 3. Az imádkozó és dolgozó csoportok kialakítására és működésére vonatkozó tanácsok:
- a) Tanácsos legelőször egy testvérgyűlést, illetve testvéri megbeszélést tartani az egész gyülekezettel a szóban forgó megújulási és reformációs törekvésről, hogy mindenki tudja, mit és miért szeretnénk megvalósítani. Érdemes ezt az anyagot is sokszorosítani és minden egyes testvér kezébe adni.

Ezen az alkalmon érdeklődhetünk arról is, hogy ki ajánlana fel helyet az otthonában imacsoport-összejövetel számára. Kérdezzük meg azt is a testvérektől, hogy ki venne részt szívesen ilyen összejöveteleken heti vagy kéthetenkénti rendszerességgel.

Ajánlatos kerülni az agitációt, hangsúlyozva, hogy a csoportokban való részvétel önkéntes. Ahol jó emlékek vannak a tanítvánnyá képzés programjáról, rámutathatunk arra, hogy lényegében ugyanarról az eszméről van szó, kissé módosult, továbbcsiszolt formában.

b) Legelőször a csoportvezetőket kell jól kiválasztani. A prédikátor, a diakónusvezető és a misszióvezető (illetve még más testvérek vagy tisztviselők is, akiket nagyobb gyülekezetek esetében jónak látnak bevonni) körültekintő tanácskozást folytassanak erről, a Szentlélek tanácsát kérve.

Olyan testvérek alkalmasak a csoportvezetésre, akik befogadták az eszmét, és jelentőségét látva elhatározzák, hogy szeretetteljes fáradozással és állandó könyörgéssel kitartanak törekvéseikben, míg az általuk vezetett kis csoport megszilárdul és rendeltetésszerűen működik.

Alkalmasnak kell lenniük arra, hogy a kiképzési anyagról és az elvégzendő munkáról szóló megbeszélést helyes mederben tartsák, és folyvást bátorítsák, ápolják a buzgó könyörgés lelkületét.

A javasolt csoportvezetőket hívják össze, és mindegyiküktől kérdezzék meg, hogy vállalják-e ezt a szolgálatot, készek-e örömmel és hűséggel ellátni.

- c) Fontos dolog a színhelyek megválasztása is. Nyugodt, zavartalan körülmények szükségesek a csoport-összejövetelekhez. A prédikátor, a diakónusvezető és a misszióvezető beszéljék ezt meg a csoportvezetőkkel, amikor először találkoznak, és jelöljék ki az alkalmas helyeket.
- d) A csoporttagok csatlakozását az egyes csoportvezetőkhöz és színhelyekhez nagyrészt az önszerveződésre bízhatjuk, de azért a prédikátor és az említett tisztviselők nézzék át a kialakuló csoportnévsorokat azzal a gondossággal, ahogyan egy jó diakónusbeosztás készül: kit lehetne (vagy azért, mert erősebb, vagy azért, mert gyengébb a hitben) az egyik vagy a másik csoportba tanácsolni, hogy minden csoportnak olyan legyen az összetétele, ahol egymást bátorítják, felemelik.
- e) A prédikátor és a nevezett tisztségviselők, valamint a csoportvezetők türelmes, személyes munkával fáradozzanak azért, hogy lehetőleg minden gyülekezeti tag fokozatosan csatlakozzék valamelyik csoporthoz. A csoportok tagjai idővel cserélődhetnek is, illetve újabb testvéreket is bevonhatnak imaközösségükbe és szolgálatukba, ügyelve arra, hogy semmiképpen ne duzzadjon túl nagyra a csoport, mert akkor már nem töltheti be a küldetését.
- f) Gondunk legyen arra, hogy az újonnan megkeresztelt testvéreket azonnal beajánljuk egy megfelelő csoportba. Így folytatódik a tanítvánnyá képzésük, s nem magányosodnak el keresztségük után, nem következik be az ellangyosodás az életükben. Nem fogják úgy érezni, hogy most már bekerültek a "mély vízbe" (a gyülekezetbe), és a továbbiakban nem kapnak olyan közvetlen és közeli támogatást, mint a keresztségi Biblia-órák során.
- g) A csoport-összejövetelek hetenként ha ez lehetetlen, akkor kéthetenként legyenek megtartva, a nap bármely szakában, amely a csoport tagjainak megfelel. Részben az is alakítja majd az egyes csoportokat, hogy kinek melyik időpont felel meg. A gyülekezeti tagoktól szemléletváltást, az "egy szükséges dolog" előtérbe helyezését kívánja, hogy sokak túlterheltsége ellenére hetenként vagy kéthetenként rászánják az időt egy ilyen imaórán való részvételre, rendszeresen, és (amennyiben rajtuk áll) kihagyás nélkül. Szeretettel bátorítsuk őket erre folyamatosan, hogy egyesek el ne maradozzanak, fel ne áldozzák ezeket az alkalmakat az evilági hajsza nyomásának engedve. Szép dolog, ha adott esetben a csoport tagjai segítenek valamely túlterhelt társuknak annak érdekében, hogy ő is részt vehessen az összejöveteleken.
- h) A csoport-összejöveteleket ha lehetséges énekkel kezdjük, és akár többször is énekeljünk az összejövetel folyamán. Javasolható, hogy a csoport leborulva, együttesen imádkozzon, hogy a legfrissebb erejüket fordítsák erre. Előtte mindig vegyék számba, mi mindenért és ki mindenkiért könyörögnek közösen. A csoportvezetők tanulmányozzák a *Bizonyságtételek II. kötetében* található *Hogyan tartsunk imaórát?* c. fejezetet, és alkalmazzák tanácsait.
- i) Az összejöveteleken soha ne maradjon el a konkrét megbeszélés arról, ki milyen missziószolgálatot végez a következő imaóráig, valamint az előzőleg vállalt feladat elvégzésében szerzett bátorító tapasztalatok elmondása.
- j) Az alábbi lehetőségekre, munkaterületekre hívhatjuk fel például a gyülekezeti tagok figyelmét a csoportos összejöveteleken:

- Imaküzdelem megkezdése a saját családunkban elveszettekért ("az elveszett drachmákért").
 - Rokoni kapcsolataink ápolása, beszélgetések, és könyvek, kazetták továbbadása.
- Munkatársak, volt vagy jelenlegi osztálytársak, szomszédok, jó ismerősök körében a kapcsolatok ápolása látogatásokkal, meghívásokkal, amelyeket imádsággal kísérünk, hogy beszélgetések alakulhassanak ki, könyveket, kazettákat adhassunk tovább.
- Családi-baráti Biblia-kör alakítása akár csak két-három fővel is, rendszeres összejövetelekkel.
- Bátorító, bizonyságtevő levelek írása, ezzel együtt könyvek, kazetták küldése barátainknak, ismerőseinknek.
 - Internetes levelezés bizonyságtevés, bátorítás céljából.
 - Levelező tanfolyam keretében való levelezés.
- Takarékossági doboz ("lemondásdoboz") létesítése otthonunkban Ellen G. White tanácsa szerint, hogy állandóan gyűjtsünk egy kis saját misszióstőkét, amelyből könyveket, kazettákat vásárolhatunk.
- Idősek, betegek látogatása, szeretetmunka, beszélgetés velük (gyülekezeten belül és kívül).
 - Mozgássérültek látogatása, segítségnyújtás, beszélgetések velük.
 - Kapcsolatkeresés nem látókkal, felolvasás, egyéb segítség nyújtása nekik.
- Könyvterjesztés házról házra, könyvtármunkában vagy utcai könyvárusításban való részvétel.
- Missziós szülők köre szervezése otthonunkban, gyermeknevelésről szóló kazetták közös hallgatásával, megbeszélésével.
- Egészségügyi evangelizációba való bekapcsolódás, az egészséges életmódot tanulmányozó kisebb csoport alakítása otthonunkban, vagy főzőkörön való részvétel, imádkozva szíves baráti kapcsolatok kialakulásáért és a bizonyságtevés lehetőségéért.
- A Látók, szóljatok! sorozat vetítése otthonunkban, kisebb beszélgetőkör szervezése ennek kapcsán.
- Biblia-kör szervezése gyermekeknek, vagy baráti kör és Biblia-kör szervezése tizenéveseknek gyermekeinkkel együtt, amelyre a szülőkkel megbeszélve hívunk gyerekeket, fiatalokat.
- Bekapcsolódás a hajléktalanokért végzett munkába, ugyancsak a "lelkekért végzendő munka" lehetőségét is keresve, ezért imádkozva.
- Kórházban fekvő betegek látogatása, ugyancsak Isten által előkészített, mélyebb kapcsolatokat keresve.
- Testvérek látogatása, meghívása otthonunkba, akikkel kapcsolatban úgy érezzük, hogy szükségük van erre, lelki támogatást nyújt számukra.
- Evangelizációs előadásokra szórólap terjesztése személyes módon, az előadásokon vagy az azokat követő Biblia-körökön való részvétel nem csupán azért, hogy a létszámot növeljük, vagy magunk jó élményben részesüljünk, hanem hogy ott barátságokat kössünk, személyesen segíteni tudjunk.
- Nagycsaládosoknak ruhagyűjtés, segélycsomagok összeállítása, és kellő tapintattal való átadása – itt is személyes kapcsolatokat keresve, bátorítva, bizonyságtevési alkalmakért imádkozva.
- k) Általában ne tartson egy összejövetel másfél óránál tovább, a képzési anyag megbeszélésével együtt sem, hogy senkinek ne okozzon nehézséget a részvétel, illetve hogy senki ne fáradjon el az összejövetelen.
- l) Óvakodjunk attól, hogy a személyes és mellékes beszédtémák, beszélgetések lefoglalják az időt és eltereljék a figyelmet a lényegről, megoltsák a jó lelkületet. Az összejövetel előtt és után, tehát annak keretén kívül tanácsos lebonyolítani az ilyen beszélgetéseket.
- m) A prédikátor, a diakónusvezető és a misszióvezető rendszeres időközönként találkozzék a csoportvezetőkkel, és képezzék, bátorítsák, tanácsolják őket, beszéljék meg velük a felmerülő kérdéseket. Természetesen az is nagyon jó, ha időről időre részt vesznek

egy-egy, mindig más és más csoport összejövetelén, hogy bátorítsák az imádkozókat és közelebb kerüljenek a testvérekhez, valamint azért is, hogy személyes ismeretük, tapasztalatuk legyen az egyes csoportok működéséről.

- n) Az egyes csoportok készüljenek fel arra, hogy a havi közös gyülekezeti missziószombati alkalmon beszámoljanak tapasztalataikról, munkájukról.
- 4. Ezt a munkát, miután elindítottuk, semmiképpen ne hagyjuk elsorvadni! Mivel az erő és az eredményesség titka rejlik az ima- és missziócsoportok alakításában és működésében, számítani lehet Sátán ellenállására, csüggesztésére, akadályozó tevékenységére. Határozzuk el, hogy ezt a munkát teljes odaadással és kitartással végezzük, mivel Isten nem téved, és az eredmény bizonyosan beérik, ha állhatatosak maradunk.

5. fejezet

A szombatiskola-vezető, a szombatiskolai jegyző és a szombatiskolai tanítók szolgálata

- 1. A szombatiskola-vezető feladatai a következők:
- a) Gondoskodás a szombat délelőtti istentiszteletek szombatiskolai részéről, annak beosztásáról, jó rendben való lefolyásáról, folytonos törekvés a szombatiskolai istentisztelet színvonalának emelésére.
- b) A gyülekezeti tagok biztatása az otthoni tanulásra és a szombatiskolai istentiszteleten való részvételre, állhatatosan fáradozva ezért.
- c) A szombatiskolai tanítók bátorítása, munkájuk észrevételekkel és javaslatokkal való támogatása.
- d) A tanítógyűlések megszervezése, beosztása, folytonosan törekedve színvonaluk emelésére.
- 2. Szombatiskola-vezetőnek a gyülekezetek olyan testvért igyekezzenek választani, aki rendelkezik az alábbi tulajdonságokkal:
- a) Szereti, kutatja az Igét, a felmerülő kérdésekre megkeresi és meg tudja adni a világos választ.
 - b) Jó szervező, körültekintő és megbízható a szervezési feladatok ellátásában.
- c) Alkalmas arra, hogy egyenként, szívélyesen biztassa a tanítókat, a gyülekezeti tagokat, a szombatiskolai csoportokba járó vendégeket.
- 3. A szombatiskola-vezető helyettesének lényegében ugyanaz a feladata, mint a szombatiskola-vezetőnek. Ő a szombatiskola-vezető legközvetlenebb munkatársa. Együtt kell megbeszélniük és megosztaniuk egymás között a feladatokat.
 - 4. Javaslatok a szombatiskola irányítására és megújítására:
- a) Megrögzött rossz szokások (pl. a szombatiskolai istentiszteletről való távolmaradás, felületes vagy semmilyen otthoni tanulás, rossz módszer követése a tanulmányok csoportos átvételénél) megváltoztatásához mennyei erőre, segítségre van szükség. Ezért a lelkiismeretes szombatiskola-vezető rá fog jönni, hogy folyamatosan bölcsességet, hitet, állhatatosságot, szeretetet kell kérnie szolgálatához, hogy azt valóban betölthesse, s tényleges eredményeket, javulást és fejlődést érjen el.
- b) A szombatiskola-vezető megválasztása után hívja össze megbeszélésre a szombatiskolai tanítókat és a jegyzőt (jegyzőket). Kérdezze meg, hogyan látják ők a szombatiskola állapotát a gyülekezetben, milyen javaslataik vannak a szombatiskola megerősítésére és megújítására vonatkozóan. Ezt követően mondja el saját javaslatait is. Mindezek alapján alakítsanak ki egy munkatervet, amelyet a gyülekezeti bizottság elé terjesztenek tájékoztatás és jóváhagyás végett. Azért van szükség ilyen megbeszélésre a közös munka kezdetén, hogy a tanítók is átérezzék a közös felelősséget, és a továbbiakban is együtt imádkozzanak, együtt fáradozzanak a tervek megvalósulásáért.

A későbbiekben is – legalább negyedévenként – tartson hasonló megbeszélést a szombatiskolai tanítókkal, hogy áttekintsék, mennyit haladtak előre a tervek megvalósításában, és melyek a további tennivalók.

Minden ilyen összejövetel legyen komoly imaóra is egyben.

A tanítógyűléseken kívül kell ilyen összejöveteleket tartani, mert a tanítógyűlések más célt szolgálnak.

5. A tanítógyűléseket – ha ez megoldható – a szombat reggelről hét közbeni alkalomra tegyük át, hogy elkerülhető legyen a szombat túlterheltsége, és hogy elmélyültebb – tartalmi és módszertani kérdéseket felvető és megválaszoló – megbeszélés lehessen az összejövetel. Szombat reggel az idő szorításában sokszor csak a lecke formális átvételére kerül sor a tanítógyűléseken. Nyitottá is lehetne tenni a hét közbeni tanítógyűlést: el lehet hívni az elmélyültebb igetanulmányozásra vágyó testvéreket, akik főként hallgatóként vennének részt, de feltehetnék kérdéseiket is, ami segíti a tanítók munkáját.

Ahol hét közben meg lehet valósítani a tanítógyűlést, ott 9.20-ra érkezzenek meg a tanítók, hogy a szombatiskolai istentiszteletet vezető testvérrel és a jegyzővel együtt imádkozzanak a szombatiskolai istentisztelet kezdése előtt – mint ahogy szombat délelőtt is egybegyűlik az összes szolgálattevő közös imára a kezdés előtt.

6. A szombatiskola-vezetők és tanítók rendszeres időközönként, havonta vagy kéthavonta szervezzenek közös szombatiskola-tanulást szombat délután, ahol a következő heti szombatiskolát veszik át, példát mutatva és gyakorolva, hogyan lehet a legeredményesebben tanulni a szombatiskolát otthon. Hangsúlyozzák, mennyire hasznos a hét elején áttekinteni az egész következő heti tanulmányt, mert így lesz fogalmunk az egész témáról, és ez ösztönöz a további részletes kutatásra, elmélyültebb tanulásra a hét folyamán. Mindenképpen biztassuk a testvéreket annak a rossz szokásnak a kiküszöbölésére, hogy csak a hét végén, "futólag" veszik át a tanulmányt.

Az ilyen alkalmakra egyenként hívjuk meg, szívélyesen bátorítva azokat a testvéreket, akik egyáltalán nem vagy csak ritkán vesznek részt a szombatiskolai istentiszteleten.

- 7. Ezenkívül bátorítsuk elsősorban a családi, valamint a kisebb szombatiskolatanulmányozó köröket. A közös családi szombatiskola-tanulmányozás igen áldásos. A családtagokat is közelebb viszi egymáshoz, azon túl, hogy az Isten Igéjében való növekedést elősegíti. Vannak családok, ahol mintha egészen elfeledkeztek volna erről, soha nem tanulják együtt a szombatiskolát.
- 8. A legtöbb esetben csakis egyéni, kitartó fáradozásokkal, személyes látogatásokkal lehet megnyerni a szombatiskolát nem látogató és nem tanuló testvéreket, elérni azt, hogy változtassanak ezen az állapoton. Ezért a szombatiskola-vezető vállalkozzék arra, hogy a készséges és alkalmas szombatiskolai tanítókkal együtt egyenként meglátogatja ezeket a testvéreket. Egyeztesse előre az időpontot a testvérekkel, amikor meglátogathatja őket és szívélyesen elbeszélgethet velük.

Mindenekelőtt hallgassák meg az illető testvért, tudják meg, hogy mi tartja vissza, mi akadályozza őt az otthoni tanulásban és a szombatiskolai istentiszteleteken való részvételben. Válaszolják meg a kérdéseket, oszlassák el az aggályokat, és biztassák, bátorítsák őt. Hívják meg a soron következő, heti szombatiskolát átvevő szombat délutánra, vagy valamelyik kisebb szombatiskola-tanulmányozó csoportba. Lehet, hogy csak az a megfelelő, ha maguk mennek el hozzájuk egyszer-kétszer átvenni a leckét. Ez időigényes és fáradságos feladat, de ez az igazán hatékony mód arra, hogy a testvérekkel megízleltessük a szombatiskola-tanulás örömét. Aki így foglalkozik egy-egy szombatiskolába nem járó testvérrel, utána hívja meg őt a saját osztályába, ott bátorítsa a hozzászólásra, hogy az együttes megbeszélés áldását is felfedeztesse vele, és megnyerje a szombatiskolai istentiszteleteken való rendszeres részvételre.

9. A szombatiskola-vezetők szervezzék meg, hogy az idős, vagy betegség miatt gyülekezetbe járni nem tudó testvérekhez szombat délután (ha ez nem lehetséges, akkor szombat délelőtt), pontos beosztás szerint mindig elmenjen valaki, hogy átvegye velük a szombatiskolát. Régi mulasztást kell ezzel pótolnunk. Elfogadhatatlan, hogy szombatonként magukra hagyjuk azokat a testvéreket, akik önhibájukon kívül nem tudnak jelen lenni az istentiszteleten. A testvéri szeretet és gondoskodás nagy hiánya ez, s nem maradhat így tovább. Nem áldozat, hanem áldást jelent azok számára, akik szombatonként elmennek egy-egy testvérhez, és szívélyes barátságot ápolnak körülötte lévő, gyakran nem hívő családtagjaival is. A hűséges látogatások önmagukban is jó bizonyságul fognak szolgálni sok esetben.

- 10. A szombatiskola csoportos, közös átvételénél ügyeljünk a következőkre:
- a) A szombatiskolai tanítók legelőször győződjenek meg arról, hogy mindenki jól elhelyezkedett-e, hallóközelben van-e. Változtassanak az ülésrenden a szükségletnek megfelelően. Ahol erre lehetőség van, külön helyiségbe vonuljanak az egyes csoportok, vagy tegyék körbe a székeket. Ahol erre nincs mód, ott is ügyeljünk az áthallások kiküszöbölésére, amennyire csak ez megvalósítható.
- b) Ha új arcokat lát a tanító az osztályban, üdvözölje és mutassa be őket a csoport tagjainak.
- c) Az átvételnél a tanító ragaszkodjon ahhoz, hogy mindenekelőtt a tanulmány kérdéseire szülessen pontos válasz. Válaszként sokszor az igét vagy az igéket olvassa fel valaki. Hallgassuk meg, de utána újra tegyük fel a kérdést, ilyenformán: "Ezeknek az igéknek az alapján hogyan válaszolhatunk a feltett kérdésre?" Ha erre sem kapunk megfelelő választ, akkor alkalmazzunk rávezető kérdéseket, de addig ne menjünk tovább, amíg a feleletet közösen meg nem találtuk és nem rögzítettük. Azután igyekezzünk még az idézett igék különlegesen fontos részleteire irányítani a figyelmet. A fő cél mindig az igék pontos megértése, a bennük rejlő értékek, gyakorlati tanítások felszínre hozása. Bátorítsuk a testvéreket, hogy ha nem értik az idézett ige vagy igék valamely részletét, kérdezzenek. Magunk is vessünk fel olyan kérdéseket, amelyek felmerülhetnek. Mindenképpen gondolkozni, Isten Igéje mélységeit és szépségeit felfedezni tanítsuk a testvéreket.

A megjegyzésekből, főként az idézett bizonyságtételből is emeljük ki a legfontosabbnak érzett gondolatokat. De mielőtt mi tennénk meg ezt, próbáljunk erre is rákérdezni, rávezetni, pl. ilyenformán: "A megjegyzésnek, vagy a bizonyságtétel-idézetnek ebben és ebben a szakaszában nem ragadta meg valami a figyelmeteket?" Fontos, hogy a bizonyságtételekből vett idézetekben rejlő értékes kincseket se hagyjuk észrevétlenül!

- d) Szükséges, hogy ki-ki a saját szavaival, saját meglátásai, saját tapasztalatai alapján is szóljon a szombatiskolában, de vigyázzunk arra, nehogy az emberi beszéd kerüljön túlsúlyba az Ige és a bizonyságtételek gondolataival szemben. Ha ezeknek az értékeit bölcsen és lelkesen hozzuk a felszínre, a fölösleges beszéd háttérbe szorul, kevesebb lesz.
- e) Régi, de újra és újra megismétlendő igazság, hogy a tanító kérdezzen, rávezessen, javítson, összegezzen, hangsúlyozzon, de mindenképpen beszélgetést vezessen, irányítson, ne pedig szónokoljon, a saját tudását csillogtatva, vagy saját gondolatai és tapasztalatai előadására szolgáló fórumnak tekintve a szombatiskolát. A beszédesebb tanítóknak még ha a legtisztább lelkesedés is az indítékuk tudatosan vissza kell fogniuk magukat, hogy ne mondjanak el mindent, ami kikívánkozna belőlük, hanem adjanak teret a csoport tagjainak, a közös gondolkodást és megbeszélést ösztönözzék inkább.
- f) A szombatiskolai tanítás során jól kell gazdálkodni az idővel. Ha egy kérdést sikerült megválaszolni, akkor a tanító ne nógassa a testvéreket, hogy szóljanak még hozzá, hanem haladjanak tovább. Ha valaki oda nem tartozó megjegyzést tesz, tapintatosan terelje vissza a szót az eredeti gondolatmenethez. Vigyázzon arra, hogy ne csússzon ki az időből, és ne maradjon ki egyes kérdések átvétele.
- 11. A szombatiskola-vezető szombatonként ne mindig tanítson, hanem havonta egyszer-kétszer látogassa az osztályokat, figyelje meg, hogyan folyik a tanítás, s utána beszéljen észrevételeiről és javaslatairól a tanítóval. Hiába tanítjuk meg elméletileg a helyes módszertant, ha utána nem ügyelünk arra, hogy meg is valósul-e, s nem segítjük gyakorlati tanácsokkal a tanítót a személyes tapasztalat és megfigyelés alapján. Mindig többet tanul valaki a saját hibája konkrét és szívélyes kijavításából, mint a sok elméleti magyarázatból.

Figyeljen az ilyen csoportlátogatásoknál arra is, hogy hányan vannak az egyes csoportokban, nincsenek-e túl sokan, vagy túl kevesen. Ennek megfelelően igyekezzék másik osztályban való részvételre biztatni néhány testvért.

12. A szombatiskola-vezető feladata az is, hogy minden negyedév utolsó hónapjában előre beosztást készítsen a következő negyedévre, amely tartalmazza, hogy ki imádkozik a szombatiskolai istentisztelet elején és végén, ki vezeti le, melyik jegyző olvassa fel az összefoglalást, melyek lesznek a soron következő tanulmányok témáihoz illő énekek. Az

utóbbihoz kérje a gyülekezet zenei vezetője vagy harmonistája segítségét is. A beosztás tartalmazza azt is, hogy kik tanítanak az egyes szombatokon az egyes osztályokban. A beosztás legyen kifüggesztve.

- 13. A szombatiskola-vezető feladata kialakítani azt a fegyelmet és lelkiismeretességet a tanítók között és a jegyzőket illetően, hogy ha valaki megbetegszik vagy elutazik, s emiatt nem tudja ellátni szolgálatát a beosztás szerint, akkor ezt telefonon előre jelezze, hogy gondoskodni lehessen a helyettesítéséről. Praktikus tanács: adja oda a telefonszámát minden szombatiskolai tanítónak, mellé írva az emlékeztetést erre a kötelezettségre, pl. ilyenformán: "Kérlek, ne felejts el előre, illetve azonnal értesíteni, ha szolgálatodat valamiért nem tudod ellátni a beosztásnak megfelelően! Név, telefonszám."
- 14. Ha a megválasztott szombatiskolai tanító nem látja el a kötelességét megfelelően, a szombatiskola-vezető bátorítsa, segítse, de ha ez nem hoz érdemi változást, a vele való testvéri megbeszélés nyomán kezdeményezze a visszahívását, vagy lemondása elfogadását, és a helyébe más testvér megválasztását a választások közötti időben is. Természetesen az a legjobb, ha a választás olyan körültekintően történik, hogy ilyesmire nem kerül sor. De még ez az eljárás is jobb, mint Isten szent művében elfogadni a hanyagság létjogosultságát, illetve egy nem megfelelő tanító által okozott lelki veszteséget, kárt tartósítani.
- 15. A szombatiskolai jegyzők feladata fontos, mert ők illesztik gondolatmenetbe a soron következő tanulmány átvételét. Olyan testvéreket válasszunk meg jegyzőnek, akik nem követnek el tartalmi tévedést, megalapozottak az igazság ismeretében, ezenkívül jól, szépen tudnak fogalmazni, és hangosan, figyelemfelkeltően tudják felolvasni az összefoglalást a gyülekezet előtt. Sokszor a fiatal testvérek is nagyon alkalmasak erre a szolgálatra. Sokat tanulnak, fejlődnek általa, és üde, erőteljes hangon tudják felolvasni jegyzetüket. Öröm, amikor személyes meggyőződés és lelkesedés hatja át a jegyző által készített összefoglalást. Jó hatást tesz a jelenlévőkre, és előkészíti őket a tanulmány átvételére.

A szombatiskola-vezető figyelme terjedjen ki a jegyző munkájára is. A jó szándékú, de még tapasztalatlan jegyzőt kezdetben segítse a felkészülésben, és később is javítson, tanácsoljon, ha szükséges.

- 16. Bármilyen lelkiismeretes és jó képességű legyen is a szombatiskola-vezető, a jó szombatiskolához szükség van még két dologra: megfelelő szombatiskolai leckére és alkalmas tanítókra. A választásoknál nagyon ügyelni kell erre. A szombatiskolai tanításhoz nemcsak jó lelkület kell, hanem a következők is:
 - a) a logikus gondolkodásra való készség, fogalmazókészség, érthető és helyes beszéd,
 - b) megfelelő modor, példás udvariasság, szívélyesség és tapintat,
 - c) erkölcsi bátorság a helytelen válaszok szívélyes, de egyértelmű helyreigazításához,
 - d) szervezőkészség és pásztori szeretet, hogy csoportját összefogja és közösséggé formálja.
- 17. Kívánatos a tanítókat olykor (pl. havonként egyszer) megcserélni, megforgatni csupán egy alkalomra, hogy üdébb, változatosabb legyen a szombatiskola, és hogy új és más tanítási stílussal is megismerkedjenek a testvérek. Nem kell akadályozni azt sem, ha valaki esetleg egy másik tanító osztályához kívánna csatlakozni ezután. Többnyire azonban helyükön maradnak a testvérek, de jól fog hatni az, hogy fokozatosan minden tanítóval megismerkedhetnek, amellett, hogy szeretik a saját tanítójukat. Így kevésbé alakul ki az olykor előforduló, nem szerencsés jelenség, hogy egyes osztályok tagjai túlzottan ragaszkodnak egy tanítóhoz. Az pedig mindenképpen hasznos, ha mind több testvér ismeri meg egymást közelebbről.

6. fejezet

A diakónusvezető és a látogató diakónusok szolgálata

- 1. A diakóniának az a rendeltetése, hogy a személyes testvéri kapcsolatok szálaival mintegy átszője a gyülekezetet, s ez a "háló" olyan sűrű és erős legyen, amely meg tudja akadályozni, hogy bárki is mellőzött, elhanyagolt vagy elfelejtett legyen a gyülekezet közösségén belül.
- 2. A diakónia sokszor, sok helyen halott intézmény, formálisan vagy sehogyan sem működik. Tragikus, hogy olykor főként nagyobb gyülekezetekben ilyet is lehet hallani: "Én

azt sem tudom, ki a diakónusom, még soha nem keresett." Igen jó hallani viszont ilyet: "Ő a diakónusom, nagyon szeretjük, nagyon jól megértjük egymást."

- 3. Diakónusvezetőnek olyan testvért válasszunk, aki
- a) melegszívű, testvéri kapcsolatokat tud felépíteni és megerősíteni,
- b) érett keresztény, jó tanácsadó, jó szervező, kötelességtudó, lelkiismeretes, fegyelmezett munkacsoportot tud formálni a diakónusokból.
- 4. A diakónusvezető-helyettesnek lényegében ugyanaz a feladata, mint a diakónusvezetőnek. Ő a diakónusvezető legközvetlenebb munkatársa. Együtt beszéljék meg, és osszák fel egymás között a feladatokat.
- 5. Ténylegesen az általános látogató diakónusok összefogása tartozik a diakónusvezető feladatához. A vendégfogadó és teremdiakónusok, valamint a keresztségi és úrvacsorai diakónusok inkább a gyülekezetvezető közvetlen irányítása alá tartoznak, mivel ő felelős a gyülekezeti istentiszteletek rendjéért. (Külön beteglátogató diakónusokat kinevezni általában nem a legjobb megoldás, mert a betegekkel való törődés nem csupán egyes szolgálattevők, hanem az egész testvéri közösség feladata. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy egyes testvéreknek külön lelki ajándékuk lehet a betegek látogatására: mihelyt valaki megbetegszik, rögtön ott teremnek és a segítségére vannak. Az ilyen testvér esetében helyes ezt elismerni azzal, hogy beteglátogató diakónussá választjuk, mert az Úr hívta el erre, és ő hűségesen betölti szolgálatát. Azt a veszélyt azonban hárítsuk el, hogy a gyülekezet a betegek gondját mintegy "letudja" azzal, hogy a látogatásuk csupán egyesek feladata.)
- 6. A diakónusvezető (vagy vezetők) és helyettese (vagy helyettesei), valamint a prédikátor, sőt lehetőleg a gyülekezeti vén és a gyülekezetvezető is a lehető leghamarabb jöjjenek össze a választás után a diakónusbeosztás elkészítésére. Ez különös figyelmet, körültekintő gondosságot igényel. Nem szabad olyan szempontokat venni alapul, hogy kik laknak közel egymáshoz, vagy kik barátkoznak egyébként is. Bár azt feltétlenül figyelembe kell venni, hogy lakóhelyük szerint kik tudják könnyebben elérni egymást, de a legfontosabb szempont a személyek közötti összhang, vagyis hogy feltehetően kik tudják a legjobban támogatni egymást.
- 7. A diakónusvezető ezután hívja össze a diakónusokat. Szükséges, hogy a prédikátor is jelen legyen, és közvetlen támogatását érvényesítse. Szóljon a diakónusvezető is, szóljon a prédikátor is. Tárják a diakónusok elé, hogy mi a feladatuk, ismertessék velük e feladat lelki célját, valamint a szolgálatukkal kapcsolatos alapvető tudnivalókat. Bátorítsák őket, hogy azonnal és a későbbiekben is javasoljanak változtatást (természetesen nem nyilvánosan, hanem csak a diakónusvezetővel megbeszélve) a beosztáson, ha nem működik jól.
- 8. Vegyük figyelembe az ima- és missziócsoportokat a beosztásnál. Lehetőleg az egy csoportba tartozókat osszuk be egymás diakónusainak. Így még erősebbé válhatnak az összetartozás szálai, mert még jobban megismerik egymást, jobban elmélyül az egymás iránti bizalom.
- 9. Házaspárok esetében amennyiben valóban jól működő házasságokról van szó, nincs bizalmatlanság férj és feleség között egy-egy házaspárt is lehet egymás diakónusaivá tenni, úgy, hogy a feleségek és a férjek lesznek egymás diakónusai. Ezzel a családok barátkozását, összetartását bátorítjuk.
- 10. A továbbiakban is rendszeresen (negyedévenként a legmegfelelőbb) hívjon össze a diakónusvezető diakónusgyűlést. Ilyenkor mindig valamilyen időszerű témában egyezzenek meg, amelyet a legközelebbi látogatássorozat alkalmával a diakónusok képviselnek, elbeszélgetnek róla a hozzájuk beosztott testvérekkel. A diakónusvezető mindig egyeztessen a prédikátorral, hogy mindig a legszükségesebb téma kerüljön sorra.

A beszélgetések témái lehetnek a legkülönbözőbb gyakorlati kérdések, a keresztény életet és a gyülekezeti életet érintőek. Néhány példa:

- a) Az istentiszteleten való helyes viselkedés, öltözködés.
- b) A szombatiskolában felmerült különösen fontos, új meglátás.
- c) A bizonyságtevés szolgálatában való részvétel.
- d) Az idős, beteg testvérek látogatásában, segítésében való részvétel.
- e) Biztatás a vendégszeretet gyakorlására.

- f) A családi élet és a gyermeknevelés kérdései.
- g) Hogyan látja a meglátogatott testvér a gyülekezet állapotát és munkavégzését, milyen javaslatai vannak, milyen szolgálatban venne részt szívesen maga is.

Így a diakónusgyűléseknek mindig konkrét és hasznos tartalmuk van, nem pedig csak általános biztatás, noszogatás tölti ki az időt.

A diakónusok beszámolnak az előző látogatássorozat beszélgetései nyomán nyert hasznos észrevételekről, javaslatokról. Előkészítik a következő témát, közös megbeszéléssel kialakítják, hogy mire kerüljön a hangsúly, mit igyekezzenek elérni a látogatások során.

Ügyeljünk arra, hogy személyeket érintő információk nyilvánosan ne hangozzanak el. Nem lehet szó senkinek a "kibeszéléséről", bizalmas dolgok továbbadásáról a diakónusgyűlésen.

Ha az egyes diakónusgyűléseknek, illetve látogatássorozatoknak mindig új témájuk és céljuk van – a mindig érvényes személyes beszélgetéseken és hitbeli bátorításon túlmenően –, akkor a diakónia hasznos eszköz lehet arra, hogy a testvéreket egyenként megismertessük az időszerű lelki és gyülekezeti célkitűzésekkel, megnyerjük egyetértésüket és munkálkodásukat ehhez.

- 11. A diakónusoktól negyedévenként egyszeri látogatást kérjünk. Az ennél ritkább látogatás azt eredményezi, hogy a diakónia merőben formális intézménnyé válik, bizalmas, elmélyült testvéri kapcsolatok így nem alakulhatnak ki. Csak annyi testvért osszunk be egy diakónushoz, akiket egy negyedév során meg tud látogatni, és ezt ő felelősséggel vállalja.
- 12. Tartsuk meg a diakónusfüzet használatát, amibe a testvér ne csak a hozzá beosztott testvérek címét, telefonszámát és a látogatások dátumát írja be, hanem a testvér javaslatait, észrevételeit is a gyülekezeti életet és a megbeszélt témákat illetően, hogy a diakónusgyűlésen (ha ez szükséges, név nélkül is) tovább tudja ezt adni, amikor összesítik a látogatások során nyert meglátásokat, tapasztalatokat.
- 13. Kívánatos, hogy a diakónusgyűlés negyedévenként azonos időben legyen, hogy a diakónusok ezt megszokják, pl. minden negyedév 1. hónapja 3. hetében. **Diakónusgyűlést nem csak szombaton lehet tartani!** Lehetőleg ne terheljük túl a szombatot, és ne legyen rohanás, formai diakónusgyűlés, hanem legyen ez is egy jó, meghitt testvéri együttlét, amely imaóra is egyben.
- 14. A diakónusok szolgálatára vonatkozó legfontosabb lelki útbaigazítást és tudnivalókat tartalmazza *A legfontosabb tudnivalók a látogató diakónusok részére* c. jegyzet. Ezért ezt itt külön nem részletezzük, hanem 5. sz. mellékletként kapcsoljuk ehhez a kézikönyvhöz.

Minden diakónus kapja meg ezt a füzetet, amely alkalmas arra, hogy az alapvető kiképzés vezérfonala legyen.

7. fejezet

A vendégfogadó és teremdiakónusok,

az úrvacsorai és keresztségi diakónusok szolgálata

1. Javasolható, hogy a felsorolt diakónusok a gyülekezetvezető irányítása alá tartozzanak, mivel ő felelős elsősorban az istentiszteletek rendjéért.

Nagyobb gyülekezetben helyénvaló lehet, hogy egy külön diakónusvezető-helyettes fogja össze a vendégfogadó és teremdiakónusok, az úrvacsorai és keresztségi diakónusok munkáját.

- 2. Azért alkalmazzuk a vendégfogadó és teremdiakónus kifejezést, mivel kiemelt feladata a gyülekezetbe érkezők, köztük a vendégek szívélyes fogadása. Ez a tisztség sok helyen igen hanyagul vagy sehogyan sem működik, pedig igen fontos szolgálat.
 - 3. A vendégfogadó és teremdiakónusok feladatai:
- a) A gyülekezeti terem és környezete tisztán tartásáról és karbantartásáról való gondoskodás. Helyes gyakorlat, ha egy teremdiakónus külön erre a feladatra kap megbízást, mintegy gondnokként. Még ha valaki rendszeresen takarítja is a gyülekezetet, gyakran hetekig, hónapokig javítatlanul marad egy vízcsap, vagy fennmarad valami szemet bántó rendetlenség, pl. sárga levelek a növényeken, gazos udvar, lepergett festék az ajtón vagy ablakpárkányon, csúnyán kopottak, elfeketedettek a kéztörlők, ezüstpapírral van bevonva a virágcserép egy rendes kaspó helyett stb. Ezekre mindig oda kell figyelnie valakinek, aki késedelem nélkül megszervezi a

szükséges javítást, az udvar rendbe hozását közösen, a tavaszi-őszi nagytakarítást az egész épületben.

Isten háza körül ugyanis mindennek a leggondosabb rendben kell lennie. Isten iránti tiszteletünk vagy hanyagságunk tükröződik ebben, gyülekezetünk és környezetének állapota jó vagy rossz bizonyságtevés. Lásd erre vonatkozóan az 1. sz. melléklet megfelelő részét, az ezzel kapcsolatban idézett igéket és bizonyságtételeket.

- b) A teremdiakónusok egyik legfontosabb feladata a gondoskodás a terem megfelelő szellőztetéséről és kellő hőfokra (nem hideg, nem túl meleg) fűtéséről. Egy egész istentisztelet tönkremehet, értékes üzenet veszhet el a jelenlévők számára, ha itt hanyagság vagy hiba történik. Hiába igyekszik a prédikátor, hogy ébren tartsa a gyülekezet figyelmét, hiába küzdenek a gyülekezeti tagok a fáradtságukkal, ha a levegő áporodott, fagyoskodnak, vagy szenvednek a túl nagy melegtől. A szombatiskola kezdete előtt fél órával, továbbá a szombatiskola és az istentisztelet között, és a délutáni összejövetel vagy evangelizációs alkalom előtt is alaposan ki kell szellőztetni a termet. A friss levegő a jó egészség és a szellemi frissesség egyik legfőbb feltétele!
- c) A teremdiakónusok vagy diakónusok fogadják az érkezőket. Az üdvözlés, télen a kabát lesegítése, az üres helyekhez vezetés a feladatukhoz tartozik. Vendégek esetében énekeskönyvről vagy Bibliáról is gondoskodhatnak, nem erőltetve, csak amennyiben szívesen fogadják.
- d) Itt jegyezhetjük meg, hogy kívánatos lenne gyülekezeteinkben a hosszú és az Úr nevét többnyire csak gondatlanul emlegető "Az Úr áldjon meg!" köszöntés helyett a rövid, szép, biblikus "Békesség!" köszönéssel való üdvözlést gyakorolni. Jézus így tanította köszönni tanítványait, az apostolok így köszöntik leveleikben a gyülekezeti tagokat. Miért nem követjük ezt? Miért tartunk ki egy nem megfelelő, sőt a III. parancsolatba ütköző gyakorlat mellett? Ne féljünk a megrögzött, de kifogásolható szokások megváltoztatásától. A biblikus reformoknak mindig helyük van, sőt késedelem nélkül helyet kell adnunk nekik.
- e) Ellen G. White *Evangelizálás* c. könyvében ír arról, milyen sokat jelent egy szívélyes üdvözlés és kézszorítás. Úgyszintén komoly hatást tesz a hiánya is: elkedvetlenít és eltaszíthat. Ahol nagyobb gyülekezet van, ne csak a bejáratnál, de minden ülőhelyblokknál is legyen teremdiakónus, hogy állandóan figyeljen a szükségletekre, és különösképpen a vendégek iránt tanúsítson tapintatos, de szívélyes érdeklődést. Nem szükséges ugyan folyvást őrszemként fel-alá járnia, de az istentisztelet kezdete előtti tíz percben feltétlenül legyen érzékelhető a jelenléte és a szolgálata, s úgyszintén az istentisztelet befejezésekor. Szíves felvilágosítást adhat a vendégek kérdéseire (mikor vannak istentiszteletek máskor, vagy hol vannak máshol, hol lehet könyvet, kazettát kapni stb.). Evangelizációs alkalmakon ez különösen nagy jelentőségű.
- f) Feladatuk istentisztelet közben is a csendre és a rendre való felügyelet. Ha pl. egy kisgyermek sírása, lármája zavaró, és a szülő nem lépett ki vele hamar, hogy kint lecsendesítse, akkor tapintattal és szívélyesen kérje meg a szülőt például így: "Kint kellene lecsendesíteni a kicsit, és azután visszajönni vele, hogy ne zavarja az istentiszteletet." Kísérje is ki a szülőt, bátorítsa, ha esetleg zavarba jön, és legyen segítségére, ha valamire szüksége van. Vigyázni kell arra, hogy a szülő el ne keseredjen, el ne bátortalanodjék az istentisztelet látogatásában, nehogy feladja azt, hogy türelmesen szoktassa gyermekét az istentiszteleten való részvételre. Ugyanakkor nem megengedhető, hogy perceken át elterelje a figyelmet egy gyermek sírása, zajongása, vagy sorok közötti sétálása.
- g) A teremdiakónusokat ki kell képezni szolgálatukra, és legalább félévenként tanácskozást tartani velük, megbeszélni a felmerülő kérdéseket, biztatni őket, rámutatva szolgálatuk jelentőségére.

Készüljön táblázat a beosztásukról, egy negyedévre előre, a gyülekezetvezető irányításával és a jegyző segítségével. A beosztás legyen kifüggesztve, és ugyanolyan fegyelem és felelősségtudat alakuljon ki ezzel kapcsolatban, mint pl. a szombatiskolai tanítóknál, hogy mindenki előre jelezze akadályoztatását, illetve kérje a helyettesítéséről való gondoskodást a gyülekezetvezetőtől.

4. Az úrvacsorai diakónusok fontos feladata a következő:

- a) Az úrvacsorai asztal megterítése, a megfelelő kenyérről (jó recept szerint készített, nem túl kemény, jól darabokra törhető) és mustról (kicsit sem erjedt, lehetőleg piros mustról) való gondoskodás. Az úrvacsora végén a teríték leszedése, illendő elrendezése. A betegeknek számára akik előre jelezték az asztalt megterítő diakónusnál kis pohárról való gondoskodás. Ajánlatos az úrvacsorai asztallal kapcsolatos teendőkkel egy diakónust megbízni az úrvacsorai diakónusok közül, aki ezt a feladatot mindig pontosan, illendően ellátja. Ez a diakónus gondoskodjék az edények, terítők, szalvéták mosásáról, vasalásáról, megfelelő raktározásáról is.
 - b) Minden gyülekezet gondoskodjék szép, ünnepélyes úrvacsorai készletről, terítőkről.
- c) A lábmosásnál nagyobb gyülekezetekben több diakónus szolgálatára is szükség van. Gyakori hiba, hogy az úrvacsorai diakónusok hangosan szólnak egymáshoz vagy a lábmosást végző testvérekhez, vagy gondatlan csörömpöléssel rakják össze a lavórokat és öntik ki a vizet. A lábmosás alatt áhítatos csendnek kell uralkodnia. A diakónusok jól szervezetten, tapintatosan és szinte hangtalanul végezzék feladatukat, de nem is komoran vagy szívélyesség nélkül.
- d) Minden gyülekezet gondoskodjék lehetőleg fehér, jól tisztítható lavórokról, és fehér, kifogástalanul mosott, vasalt törülközőkről, hogy az úrvacsorán minden a legillendőbb, tisztább és ünnepélyesebb legyen.
- e) A lábmosásnál segédkező diakónusok arra is figyeljenek, hogy ha valaki pár nélkül, bizonytalanul álldogál, legyenek a segítségére.
- 5. A keresztségi diakónusoknál ugyancsak az a legfontosabb kívánalom, hogy tapintatosan, halkan, szívélyesen és jól szervezetten végezzék munkájukat. Hangos, harsány, izgatott beszédnek nincs helye, amikor a keresztelendők a legszentebb eseményre készülnek. A szívélyesség fontos, de ne akarjanak társalogni a keresztelendőkkel, ne kérdezgessék őket fölöslegesen, hanem áhítatot és nyugalmat igyekezzenek biztosítani számukra minden tekintetben.

A keresztelendők öltözője legyen tiszta, rendes, és nyugodt hely, a mosdó legyen közel és hozzáférhető. Gondoskodjunk friss vízről, korsóról és poharakról az öltözőhelyiségben. (Ez gyakran hiányzik, pedig fontos, hogy a keresztelendők testileg-lelkileg jól érezzék magukat a szent cselekmény idején.)

Legyenek megfelelő törülközők és hajszárítók a keresztség utánra, és ami a legfontosabb: ugyanúgy ügyeljenek a csendre és áhítatra a keresztség utáni örömteljes légkörben is, mint előtte. Fölösleges szó, beszélgetés ne legyen sem a diakónusok között, sem az újonnan keresztelt testvérekkel. Csendben, örömmel üdvözöljék új testvéreiket a diakónusok, de hagyják őket a keresztség során nyert gondolataiknál és érzéseiknél időzni.

6. A keresztségi diakónusok feladata a keresztségi ruhák, lepedők, törülközők kimosása, vasalása, és az egyéb kellékekkel együtt való megfelelő elraktározása is a következő keresztség idejére.

8. fejezet

A misszióvezető, a keresztségi tanítók

és a traktátkezelő szolgálata

- 1. A misszióvezető különösen felelősségteljes tisztséget visel, feladata a folyamatos gondoskodás a gyülekezet tagjainak kiképzéséről a missziómunkára, munkával való "ellátásuk", illetve a munkára való biztatás.
 - 2. Misszióvezetőnek olyan testvért válasszon a gyülekezet, aki
- a) az Ige és a bizonyságtételek szorgalmas kutatója, világos látással rendelkezik az adventmozgalom küldetéséről, és szívügye, hogy mindent megtegyen ennek a megbízatásnak a teljesítéséért,
 - b) képes és van bátorsága előrevivő javaslatok megtételére, új munkák kezdeményezésére,
- c) készséges az együttműködésre, elsősorban a prédikátorral, aki a gyülekezet missziószolgálatának első számú felelőse és irányítója a misszióvezető kezdeményezzen, de ne léptessen életbe elgondolásokat a prédikátorral való megbeszélés és egyeztetés nélkül (pl. ne szervezzen e nélkül evangelizációs sorozatot a gyülekezetben vendégprédikátor vagy bárki más önkéntes bevonásával, ne indítson munkát új helyen, a gyülekezet környékén stb.),

- d) készséges és alkalmas arra, hogy közvetlen, szívélyes testvéri kapcsolatokat ápoljon a gyülekezeti tagokkal, törekszik arra, hogy minél közelebbről megismerje őket csak ezáltal tudja megnyerni őket, hogy örömmel vegyenek részt a különböző szolgálatokban, továbbá csak így ismerhető meg, hogy ki mire alkalmas, kinek milyen lelki ajándéka van.
 - 3. A misszióvezetői szolgálat fő területei:
- a) Az ima- és missziócsoportok megszervezése, folyamatos figyelemmel kísérése, támogatása a diakónusvezetővel, vagy a külön felelőssel együtt. Gondoskodás a csoportvezetők kiképzéséről a prédikátorral együtt.
 - b) A szombati missziódélutánok előkészítése, levezetése.
- c) A gyülekezetben tartandó evangelizációs sorozatok megfelelő lelki előkészítése együttműködve a prédikátorral –, a szükséges szervezési munkák irányítása.
- d) A Biblia-köri és a kisebb körben tartandó evangelizációs lehetőségek felkutatása a testvérek között, ilyen Biblia-körök vagy evangelizációs alkalmak létrejöttének a kezdeményezése, bátorítása és támogatása.
- e) Gondoskodás arról, hogy a missziószolgálatban felhasználható könyveket, kazettákat megismerjék a testvérek, biztatásuk arra, hogy vásárolják és terjesszék ezeket. Szoros kapcsolattartás a gyülekezeti traktátkezelővel, hogy a gyülekezet mindenkor el legyen látva a missziószolgálatban felhasználható irodalommal és kazettákkal.
- f) A gyülekezet minden további missziós tevékenységének (pl. önkéntes könyvevangélista munka, könyvárusítás, szociális vagy mértékletességi munkával egybekötött misszió stb.) a tervezése, kezdeményezése, megszervezése, összehangolása, valamint egyeztetése a prédikátorral és a gyülekezeti bizottsággal.
- g) Az érdeklődők és a gyülekezetbe rendszeresen járó vendégek megismerése, és a feladatra alkalmas testvérek kiválasztása, akik közelebbi kapcsolatot ápolhatnak velük.
- h) A keresztségre jelentkezők számára tanítóról való gondoskodás, a prédikátorral és a bizottsággal egyeztetve. Fontos emlékeztetni arra, hogy keresztségi tanító csak az lehet, akit erre a gyülekezet megválasztott!
- i) Az újonnan keresztelt testvérek beépítése valamely ima- és missziócsoportba. Megkülönböztetett figyelemmel kísérje a misszióvezető a diakónusvezetőhöz hasonlóan beilleszkedésüket a gyülekezetbe, és további lelki fejlődésüket.
 - 4. Javaslatok a misszióvezető munkájának eredményes végzésére, fejlesztésére:
- a) A misszióvezető első számú kötelességének érezze Ellen G. White *Evangelizálás* c. könyvének alapos áttanulmányozását, ami nélkülözhetetlen tanácsokat tartalmaz szolgálata eredményes betöltéséhez.
- b) Az ima- és missziócsoportokat sorra látogassa, és tegyen észrevételeket, javaslatokat megfelelőbb, eredményesebb működésükhöz. Nem egyedül rá vár azonban ez a feladat, lehetőségeihez képest a prédikátor, a gyülekezetvezető és a diakónus is támogassa ily módon az egyes csoportokat.
- c) Állandóan tartsa ébren a testvérek között azt a gondolatot, hogy rokonaik, barátaik, ismerőseik körében keressenek lehetőséget Biblia-kör indítására a prédikátorral együtt, vele egyeztetve. Nyújtson segítséget a tematika kialakításához, és ugyancsak a prédikátorral együtt részesítse alapképzésben a Biblia-körök vezetőit. Alapszempontokat mellékelünk ehhez (lásd az 5. sz. mellékletet).
- d) A missziószombatokon, illetve szombat délutánokon való részvételre személyesen bátorítsa a gyülekezeti tagokat, együtt is, egyenként is.
- e) Úgyszintén igyekezzék minél több testvért bevonni az evangelizációs programok lelki előkészületeibe. Tudatosítsa a testvérekben, hogy az evangelizáció eredményessége nem egyszerűen a jó szervezés és a teljesítmények kérdése, hanem mindenekfelett érvényes a tanács, hogy az evangelizációs munkákat sok buzgó imádság előzze meg és kísérje. Egy prédikátor így fogalmazott: "Ha böjt és ima nélkül kezdünk evangelizációs munkát, az ördög csak nevet az erőfeszítésünkön."
- f) Szervezze meg más testvérek bevonásával is a missziószolgálatra alkalmas könyvek és kazetták rövid, 2–5 perces ismertetését a gyülekezetek számára, a nem prédikációs szombat

délelőttökre és főként a szombati missziódélutánokra. Az összefoglalókat nézze át előre, hogy megfelelő és színvonalas ismertetések hangozzanak el, nem felolvasások, hanem eleven, alkalmas ajánlások, bizonyságtevések.

- 5. A keresztségi tanítók feladata a keresztelendők gondos, alapos felkészítése. (Az erre vonatkozó alapelveket lásd a *bizonyságtételek VI. kötetében*.) A prédikátor egymaga nem végezheti ezt a feladatot. A gyülekezetnek meg kell választania a keresztségi tanítókat, különleges figyelemmel és körültekintéssel. A prédikátornak az országos kiképzésen kívül is gondoskodnia kell felkészítésükről, folyamatos kapcsolatot kell tartania velük, hogy tanácsaival és észrevételeivel segítse őket. A keresztségi tanítók munkája kiemelkedően felelősségteljes és szent feladat. A misszióvezető, szombatiskola-vezető, vagy szombatiskolai tanítók is kaphatnak megbízást keresztelendők tanítására, de ehhez külön kiképzésben kell részesülniük. A keresztségi tanítók kapják meg *A keresztségre való felkészítés alapelvei, alapszabályai* c. anyagot (lásd a 6. sz. mellékletet).
- 6. A traktátkezelő igen fontos szolgálatot végez a gyülekezetben. Azonkívül, hogy pontosan végzi az árusítás és az elszámolás feladatait, még a következőkkel is hatékonyan hozzájárulhat a gyülekezet missziószolgálatának eredményességéhez:
- a) ha gondosan beszerez minden elérhető és hasznos könyvet, kazettát, a készlete soha nem fogy ki semmiből, és azonnal felfedez minden új kiadványt,
- b) ha ő is olvassa a könyveket, hallgatja a kazettákat, és személyes ismeret illetve meggyőződés alapján is ajánlja a testvéreknek,
- c) ha részt vesz a külső, missziószolgálat jellegű könyvterjesztésben is, és közvetlen tapasztalatokat szerez arról, hogy mit vesznek, mit keresnek az emberek, milyen kérdéseik vannak a beszélgetések során.

9. fejezet

Az ifjúsági vezető és helyettesei szolgálata

- 1. A szolgálat célkitűzése: A tizen- és huszonéves fiatalok megtérésre jutásának és hitbeli növekedésének elősegítése, valamint belevonásuk a gyülekezet közösségébe és munkavégzésébe. Nem a fiatalok szórakoztatása és bármilyen kompromisszum árán a gyülekezetben való megtartása a cél tehát, nem valamely akár mégoly aktív klubélet kialakítása. Ne tűzzük ennél alacsonyabbra a célt: a fiatalok tényleges hitre, valóságos megtérésre jutása.
- 2. Nagyobb gyülekezetekben előnyös helyettest vagy helyetteseket választani az ifjúsági vezető mellé. A feladatokat korcsoport szerint is, munkaterület szerint is megoszthatják egymás között.
- 3. Az ifjúsági vezető akkor tudja a legeredményesebben végezni munkáját, ha a helyettessel vagy helyettesekkel és a legaktívabb, leghívőbb fiatalokkal kis ima- és munkacsoportot szerveznek, ahol megbeszélik a terveket, felosztják a feladatokat, és komolyan, állhatatosan imádkoznak azok megvalósításáért. Ideális esetben (ha megfelelő volt a választás) ez az ima- és munkacsoport azonos lehet az ifjúsági bizottsággal.
- 4. Ne csak a hívő szülők rendszeresen gyülekezetbe járó gyermekeit számítsuk az ifjúsághoz, hanem az evangelizációs munka által elért vagy megérintett fiatalokat is, és a hívő szülők istentiszteletre nem járó, vagy onnét elmaradt gyermekeit és unokáit is. Célkitűzésünk legyen, hogy a gyülekezet körzetében és környezetében fellelhető minden fiatalért fáradozzunk, és igyekezzünk bevonni őket az ifjúsági életbe, szolgálatba.
- 5. Az ifjúsági vezető munkája kiváltképpen lélekmentő és pásztori munka. Nem abból áll, hogy programokat szervez a fiatalok számára, és beosztja istentiszteleti szolgálatra az erre alkalmas fiatalokat. Személyesen meg kell ismernie minden egyes fiatalt, tudnia kell egyéni problémáikról, családi helyzetükről, hitbeli állapotukról, tanulási, hivatásválasztási vagy munkahelyi gondjaikról. A fiatalok gyakran küzdenek szorongással, gátlással, érzelmi és közösségi beilleszkedési problémákkal, családi konfliktusokkal, hitbeli kételyekkel. Ezért is igényel ez a korosztály külön figyelmet és gondoskodást.

Az ifjúsági vezetőnek feltétlenül meg kell látogatnia a fiatalokat egyenként, és időről időre meghitten beszélgetnie velük.

- 6. Ifjúsági vezetőnek ezért olyan fiatal vagy fiatalos az ifjúság szívéhez és gondolataihoz közel álló személyt válasszunk, aki nemcsak jó szervező, hanem alkalmas arra, hogy egyenként foglalkozzon, törődjön a fiatalokkal így végezve a lélekmentés szolgálatát –, meg tudja nyerni a bizalmukat, beszélgetni tud velük, s képes közösséggé formálni őket.
- 7. A közösséggé formálódás érdekében az ifjúsági vezető minél gyakrabban szervezzen kirándulást a természetbe a fiatalokkal, akár egynaposat, akár két-három naposat. Ez a természet szeretetére és egészséges életmódra nevel, valamint élményt, örömet nyújt, amelyre a fiataloknak nagy vágyódásuk és szükségük van. Ezenkívül alkalmat ad sok egyéni beszélgetésre.
- (A jó kirándulásszervezés külön tudomány. Legyen a terep mindig pontosan előre ismert, a program előre megtervezett. Szerepeljen benne közös beszélgetés is valamilyen témáról, alkalmas helyen. Ez a szabadban rendszerint különösen meghitt és inspiráló. Legyen idő egyéni pihenésre, kis elbarangolásra a letelepedési hely környezetében, mozgásra, értelmes játékra stb. A túrák jól megtervezettek legyenek, időben és az igénybevétel szempontjából is, s legyen vonzó célpontjuk. Gondoskodjunk mindenről, közös főzés esetén a hozzávalókról, és osszuk ki a feladatokat, vonjuk be a visszahúzódóbb, félénkebb fiatalokat is, hogy hasznosnak érezzék magukat, oldódjanak a közösségben. Arra is hívjuk fel a figyelmet, hogy kényelmes cipőt, megfelelő ruhát hozzanak magukkal. A találkozási hely félreérthetetlen legyen, az indulási időt maximum 15 perc ráhagyással tartsuk be. Legyen túravezető és sereghajtó, hogy senki el ne tévedjen. Ügyeljünk a kiránduláson a magányosokra, a nehezebben oldódó fiatalokra, arra, hogy mindenki jól érezze magát.)
- 8. Ugyancsak kiváló közösségteremtő és jó nevelő eszköz a közös munka. Sajnos alig van rá példa, pedig ezt szorgalmazni kell. Például a fiatalok rendet tehetnének a gyülekezetben és környékén tavasszal és ősszel, hozzáértő, dolgozni és kedvesen dolgoztatni tudó személy vezetésével. Ők végezhetnék a nagytakarítást, a kertásást, télen a hó eltakarítását, hogy levegyék a terhet az idősebbekről. Idős testvéreknél végezhetnék ugyanezt a munkát, sőt olyan rászorulóknál is, akik nem gyülekezeti tagok, mert ez missziómunka is egyben. Ha valaki házat épít, tataroz, vagy gyülekezetépítés, tatarozás folyik, szintén közös munkát lehet szervezni. Más gyülekezethez is el lehet menni segíteni.

Kifejezetten keressük és ragadjuk meg az ilyen lehetőségeket, mert nagyon alkalmasak a munkára és a szolgálatra nevelésre, valamint a közösségteremtésre. Vidám, örömteljes, hasznos alkalmakká, jó élménnyé lehet tenni az ilyen közös munkavégzéseket.

- 9. A fiatalok hitre, megtérésre vezetéséért és lelki növekedéséért a következő területeken végezhetünk munkát:
- a) Szervezzük meg az ifjúsági szombatiskolai osztályt, ha csak néhány fiatal van is. Alkalmas (lehetőleg fiatal, de mindenképpen fiatalos, a fiatalok által kedvelt) tanítót állítsunk az élére. A prédikátor is tanítson időről időre az ilyen osztályokban. Mintaszerűen alkalmazzuk itt a szombatiskolai megbeszélés módszertanára vonatkozó tanácsokat, hogy a közös átvétel érdekes és hasznos legyen (lásd a szombatiskoláról szóló fejezetben).

A fiatalok nemigen szólalnak meg, nem teszik fel kérdéseiket az idősebb gyülekezeti tagok között. Egyrészt ezért szükséges a külön osztály, másrészt pedig azért, hogy tekintettel legyünk az ifjúság sajátos problémáira a megbeszélés során.

b) Feltétlenül szervezzünk a fiataloknak rendszeres Biblia-kört, ahol egyrészt az igeismeretben való növekedés, másrészt az ifjúságot érintő gyakorlati problémák hitbeli szempontú megbeszélése a cél. Ellen G. White különösképpen tanácsolja a hitbeli elődök életének és munkásságának megismertetését a fiatalokkal. Az ifjúság "tanulmányozza a nagy reformációs mozgalmak történetét, és fedezze fel, milyen gyakran győztek ezek az alapelvek áldozatok árán, habár gyűlölték, megvetették őket, védelmezőiket börtönbe és vérpadra vitték". (Ellen G. White: Nevelés/Előtted az élet, 238. o.) Főként a tizenévesek számára nagyon építő ez. Az országos ifjúsági osztály törekedjék arra, hogy ilyen jellegű életrajzi gyűjteményt állítson össze.

Oly módon is el lehet készíteni a Biblia-kör programját, hogy az állandó bibliai téma mellett havonként/kéthavonként sor kerül valamely aktuális témával kapcsolatos beszélgetésre,

vagy egy hitbeli előd életének és munkásságának ismertetésére. Így változatosabb és minden lelki szükségletnek megfelelő lesz a program.

Az is megoldás lehet természetesen, hogy külön Biblia-kört szervezzünk a tizenéveseknek és a huszonéveseknek, vagy nagyobb gyülekezetben két-három különböző tematikájú Biblia-kör is működhet, hogy mindenki megtalálja a neki megfelelő témát és közösséget.

- c) Igen fontos, hogy a fiatalokat bevonjuk a missziószolgálatba. Mégpedig ne csak az evangelizációk szervezésébe és a könyvterjesztésbe noha ez is nagyon ajánlható –, hanem bátorítsuk őket arra, hogy személyesen munkálkodjanak barátaik, iskolatársaik, munkatársaik körében. *Alapvető szempont, hogy kezdettől fogva tanítsuk őket is a másokért végzendő lélekmentő szolgálatra.* Feltétlenül legyen olyan Biblia-kör vagy legalább havonként szervezzünk egy olyan különleges ifjúsági baráti kört, beszélgetési alkalmat –, amely kifejezetten missziós célú, amire barátaikat, ismerőseiket meghívhatják. Magyarázzuk meg a fiataloknak, hogy az ő korosztályukat ők tudják a legjobban megközelíteni, rájuk van bízva a kortársaikért való munkálkodás, és hogy a fiatal nemzedék a legvalószínűbben megéri Jézus eljövetelét. Tanítsuk meg őket, beszéljük meg velük együtt, hogyan készítsük elő a leggondosabban az ilyen alkalmakat, és hogyan imádkozzunk buzgón a meghívandó barátokért, valamint a Biblia-kör vagy a baráti beszélgetés áldásos voltáért.
- 10. Fontos dolog, hogy a fiatalokkal megszerettessük az olvasást, és biztassuk őket értékes irodalmunk olvasására. Ellensúlyozzuk azt a hatást, amelyet a sok "polyva szöveg" (reklámok, értéktelen újságok, folyóiratok) és a tévézés tesz rájuk. "A versről versre való mindennapi tanulmányozás a legáldásosabb. Olvassunk el egy Biblia-szöveget, és elménket összpontosítsuk annak megértésére, amit Isten abban a részben helyezett el számunkra. Azután addig időzzünk e gondolatnál, amíg be nem fogadjuk. Ha egy szakaszt mindaddig tanulmányozunk, amíg jelentősége és értelme világossá válik előttünk, ez nagyobb értéket jelent majd számunkra, mint ha sok fejezetet olvasnánk úgy, hogy nem tartunk szemünk előtt egy határozott célt... A nyomtatványok óriási áradata miatt fiatal és idős egyaránt megszokja a gyors és felületes olvasást, ennek következtében elméjük elveszíti az összefüggő és intenzív gondolkodás képességét. Az értéktelen folyóiratok és könyvek amelyek Egyiptom békáihoz hasonlóan árasztanak el mindent tisztátalanok és lealacsonyítóak." (Ellen G. White: Nevelés/Előtted az élet, 188–189. o.)

Olvasóköröket lehet szervezni, ahol pl. Ellen G. White *Korszakok küzdelme* sorozatának (*Pátriárkák és próféták, Próféták és királyok, Jézus élete, Az apostolok története, A nagy küzdelem*) végigolvasását tűzzük ki célul (vagy más könyvekét). A mai időhiányos világban nemigen lehet aprólékosan, fejezetről fejezetre megbeszélni az olvasottakat, de bátorítsunk a jól előrehaladó egyéni olvasásra. Kb. 5–10 fejezet elolvasása után olyan összejövetelt tartsunk (pl. havonként), ahol arról beszélgethetünk, hogy kit mi ragadott meg a legjobban, kinek mi világosodott meg, ami a gyakorlati életben is hasznos és fontos. Valódi olvasási élményekből táplálkozó, üde, gazdag tartalmú alkalom jöhet létre ily módon.

11. Régi szükséglet könyvkatalógus összeállítása a fiataloknak az ajánlott könyvekről (nem csupán a felekezeti irodalomra vonatkozóan), négy-öt soros ismertetéssel az egyes könyvekről. Ifjúsági könyvtárat, magnó- és videokazetta-tárat is lehet létesíteni a gyülekezetekben, amelyet nemcsak a gyülekezeti fiatalok használhatnak, hanem barátaik számára is kölcsönözhetnek onnan. Jól kell ismerniük, hogy mi található a könyvtárban, mit kölcsönözhetnek ismerőseiknek érdeklődésük felkeltésére, vagy válaszként a kérdéseikre.

Ha nincs is külön könyvtár, akkor is készítsünk téma szerinti csoportosításban könyv- és kazettakatalógust kifejezetten missziós célra, annak érdekében, hogy a fiatalok tudják, mit kölcsönözhetnek barátaiknak. Ezáltal is tudatosítsuk bennük a missziószolgálatra való elhivatottságukat.

- 12. Igyekezzünk bevonni a fiatalokat a gyülekezeti szolgálatba is.
- a) Sajnos nagyon elhanyagolt a serdülő fiatalok zenei képzése, pedig erre nagyon nagy szükség volna, mert a jó zene nevel, nemesít, alakítja az ízlést, valamint hitbeli értékeket közvetít, s elfordít a rossz befolyású zenétől. Jól képzett zenészeink gondolkozzanak arról, hogy mit tehetnének a fiatalok zenei neveléséért.

- b) Törekedjünk kisebb kvartettek alakítására, harmonisták képzésére, az énekeskönyv énekeinek megtanítására, értékeik felfedezésére a fiatalok körében.
- c) A versmondásnak sem kellene kihalnia, de össze kellene állítani egy igazán alkalmas versgyűjteményt, és hozzá egy kis versmondói tanácsadást fogalmazni, hogy miként lehet szavalatot mondani a gyülekezetben póz- és szereplésmentesen, hitelesen, mindenki számára áldást jelentő szolgálatként. Ajánlatos, hogy egyes szombat délutánokat (pl. havonként, kéthavonként egyszer) a fiatalok tartsanak meg az egész gyülekezet számára, tartalmas programmal, ami fejlődést biztosít, feladatot ad a fiataloknak, örömet jelent az idősebb nemzedéknek, és közelebb viszi egymáshoz a generációkat a gyülekezetben.
- d) Kívánatos lenne az igazán színvonalas és tartalmas ifjúsági ünnepélyek felélesztése is. Szavalókórus-anyagok is léteznek, illetve újabbakat is lehet összeállítani bibliai igékből. Ebbe a zenei képességgel nem rendelkező fiatalokat is bele lehet vonni. Nagyon sok ige értelme megelevenedhet és életre szólóan bevésődhet a fiatalok lelkébe az ilyen szavalókórusok betanulása által.
- e) Természetesen az is kívánatos, hogy a megkeresztelt fiatalok részt vegyenek a tapasztalatok elmondásában és a rövid igei bizonyságtevésben a nem prédikációs szombatokon.
- f) Fontosak a gyülekezetközi kapcsolatok is a fiatalok között. A nagyobb gyülekezetek ifjúsága törekedjék arra, hogy főként a közelében lévő kisebb gyülekezetekből néhány fiatalt esetleg egyetlen vagy egy-két fiatalt bevonjon a programjába. Nem úgy, hogy kivonják őket a saját gyülekezetükből, hanem inkább azt a gyülekezetet is támogatva, ott is fejlesztve és kiterjesztve az ifjúsági munkát.
- g) Gyülekezetlátogatásokat (két-három naposat) is lehet szervezni oly módon, hogy ifjúsági ünnepélyt, programot visznek a fiatalok egy kiválasztott gyülekezetbe, majd a környéken kirándulást tesznek a helybeli fiatalokkal (vagy az egész ottani gyülekezettel) együtt.

10. fejezet

A gyermekiskola-vezető

és a gyermekiskolai tanítók szolgálata

- 1. A gyülekezeti gyermekiskola feladata, hogy a 4–14 éves gyermekek bibliai és hitbeli tanításáról gondoskodjék az otthoni szülői tanítás és nevelés kiegészítéseként, megerősítéseként, és olykor sajnos ennek pótlásaként.
- 2. Gyermekiskola-vezetőnek és tanítóknak olyan testvéreket válasszunk, akik nemcsak kötelességtudóak, megbízhatók, jó szervezők, és nemcsak szeretik a gyermekeket általában, hanem értenek is hozzájuk, derűsek, szeretetteljesek, élénk szelleműek. Az nem számít, hogy nők vagy férfiak, idősek vagy fiatalok. Komorabb, lassú temperamentumú, halk szavú, a kisgyerekeket csak felülről kezelni tudó felnőttek nem alkalmasak a gyermekek tanítására, bármilyen jó szándékúak legyenek is, és bármilyen jó Biblia-ismerettel rendelkezzenek is egyébként.
- "Aki fiatalokkal foglalkozik, nem lehet vasszívű és rideg... [A tanítók] legyenek mindig gyengédek, együttérzők, előzékenyek, megnyerőek és barátságosak... A gyermekeknek érzékeny és bizalommal teljes a természetük. Könnyű örömet szerezni nekik, de nagyon könnyen meg is bántódnak... Mondjátok nyugodt hangnemben, amit mondani akartok... Legyetek következetesek, s elhajlás nélkül vigyétek véghez, amit egyszer kimondtatok... Fennáll a veszély, hogy a szülők és tanítók... elmulasztják, hogy közeli, bensőséges kapcsolatba kerüljenek gyermekeikkel és tanítványaikkal. Sokan túlzott tiszteletet igényelnek maguknak, s olyan ellenszenves módon érvényesítik tekintélyüket, ami biztosan nem nyeri meg a gyerekek szívét. Ha közelebb vonnák magukhoz őket, és kifejeznék irántuk érzett szeretetüket, ha érdeklődést mutatnának apró-cseprő dolgaik iránt, egy kis időre gyermekké válva, és még játékaikban is részt vennének néha, ezzel biztosan elnyernék a kicsinyek bizalmát, s tekintélyüket sem veszítenék el." (Ellen G. White: Gyermeknevelés, 181–182. 0.)
- "Vannak olyan felnőttek, akik mintha jégből lennének. A gyermekek visszariadnak tőlük, s ha ilyen emberek vezetik a gyermekiskolát, a résztvevők száma gyorsan csökken. De a melegszívűek köré a gyermekek készséggel gyülekeznek.

Tapasztalt felnőttekre van szükség, ők szóljanak a gyermekekhez... Ha a tanító folyton az Úr Jézusról beszél is a gyermekeknek, de tekintete komor, magatartása mogorva, akkor a gyermek azt gondolja: »Ha Jézus Krisztus olyan, mint te, akkor nem szeretem Őt.« ...Ha elriasztottál magadtól egy gyermeket, többé nem leszel képes tanítani őt, mert nem hallgat rád. Nem lehet tanítani azokat, akik nem szeretik a tanítót... Igyekezz alkalmazkodni a gyermek természetéhez, szokásaihoz és temperamentumához. Használd azokat a szavakat, amelyeket a gyermek használ, hogy megértse, amit mondani akarsz. A dolgokat a gyermek szemével kell látnod, át kell érezned a gyermek érzéseit, hogy társa és barátja lehess...

Ne beszéljünk gyermeki ostobaságokat a gyermekeknek. Csak az együgyű ember képzeli, hogy a mindenféle butaság, amit fecseg, érdekli a fiúkat és lányokat. Legjobb képességeinkkel, legkomolyabb gondolatainkkal, legérettebb tudásunkkal kell tanítanunk a kicsinyeket. Különösnek látszik, de így van. Még a legbölcsebb embernek is össze kell szednie minden rátermettségét, hogy sikeres gyermekiskolai tanító lehessen." (C. H. Spurgeon: Gyermekek, jöjjetek! Sola Scriptura főiskolai lap, 2000/1-2. sz., 50., 58–60. o.)

- 3. Sajnos jelenleg nagyon sok a hiányosság, a rendszertelenség, az esetlegesség a gyermekekkel való gyülekezeti foglalkozásnál. Jellemző a gyermekmunka mellékes dologként kezelése. Ennek gyökeresen meg kell változnia. Hiszen gyermekeink a legdrágább kincseink, és sokkal rosszabb körülmények között, zordabb világban nőnek fel, mint a korábbi nemzedékek. Ezenfelül a legvalószínűbb, hogy megérik Jézus adventjét, s át kell élniük majd az azt megelőző nagy válságot is. Mekkora gonddal és szeretettel kellene tehát törődnünk, foglalkoznunk velük!
- 4. Mindenekelőtt a korcsoportokat (óvoda, alsó és felső tagozat) kell kialakítani, de nem merev korhatárokkal, hanem figyelembe véve az egyéni adottságokat is. *Ha csak egy vagy egy-két gyerek van egy csoportban, akkor is ugyanolyan komolyan és gondosan kell megszervezni gyülekezeti tanításukat!*
- 5. Vegyük számba, mit tanultak eddig, úgyszintén az elérhető tananyagokat! (Kívánatos, sőt abszolút szükséges, hogy minden korosztály számára tervszerűen felépített anyagok álljanak rendelkezésre, illetve készüljenek.) Megengedhetetlen, hogy a gyerekek sokszor tanulják ugyanazt, avagy egészen hasonló témákat, és ezért unják már a tanítást!
- 6. A gyülekezeti gyermektanítás legfőbb alkalma a gyermek-szombatiskola. Elszomorító, hogy több szülő nem jár szombatiskolába, vagy rendszertelenül jár, vagy rendszeresen elkésik, és így a gyermek is kimarad a gyülekezeti tanításból. A gyermekiskola-vezető és a gyermektanítók tegyenek meg minden lehetséges erőfeszítést azért, hogy minden elérhető gyermeket és unokát begyűjtsenek a szombatiskolába azért, hogy elérjék rendszeres részvételüket, megértetve a szülőkkel és nagyszülőkkel ennek fontosságát, és megszerettetve a gyermekkel a gyermekszombatiskolát.
- A gyermekiskolai tanítók is tanítsák, bátorítsák a gyerekeket az istentiszteleti helyes viselkedésre. Kérjék meg őket például, hogy figyeljék meg a gyermekprédikáció során elhangzottakat, a nagyobbakat pedig még arra is, hogy a prédikációban elhangzottakat, mert a következő együttléten megkérdezik őket, mire figyeltek és mit jegyeztek meg. Elismételhetik velük az előző heti gyermekprédikáció aranyszövegét is.
- 8. A gyermekeket nemcsak szombaton, illetve a szombatiskolában, hanem máskor is kívánatos összegyűjteni rendszeres vagy alkalmankénti tanításra, gyermekfoglalkozásra, kirándulásra, az utóbbira esetleg szüleikkel együtt. Ha lehetséges, szervezzünk a gyerekeknek külön rendszeres Biblia-kört és foglalkozást hétköznap (vagy vasárnap) délelőtt, délután hetenként, kéthetenként, de legalább havonként. Sajnos kevés szülő foglalkozik rendszeresen és

komolyan a gyermekével otthon. A heti egy szombatiskola pedig nagyon kevés, figyelembe véve azt, hogy csaknem minden negatív hatású, ami a gyermeket körülveszi a hét többi részében. Ellensúlyozzuk ezt annyi foglalkozással, hívő légkörű együttléttel, amennyit csak meg tudunk valósítani.

Lehetőleg formáljuk ezt egyúttal a gyermekmisszió alkalmává is, ahová kis barátaikat is elhozhatják a gyerekek. Sok gyermeket szívesen elengednek a szüleik ilyen helyre, különösen ha a gyülekezeti tag szülők is bátorítják erre őket. Ha csak néhányszor jelenik is meg egy "külsős" gyerek a gyermekfoglalkozásokon, az is akár életre szóló, később gyümölcsöt termő hatással lehet rá.

A mi gyermekeinkben pedig egész kicsiny koruktól fogva tudatosítsuk, hogy ők is bizonyságtevők, és Jézus azokat a gyermekeket is szeretné megmenteni az Ő eljövetelekor és bevinni az Ő országába, akiknek nincs olyan kiváltságuk, mint nekik, hogy annyit tanulhatják Isten szavát a Bibliából.

- 9. Nagy hiányosság közösségünkben a megfelelő módszerrel kidolgozott tananyagok gazdagabb választéka és a gyermekiskolai tanítók kiképzéséről való gondoskodás. Addig is, míg ez megvalósulhat, a gyermekiskolai tanítóknak ajánljuk az alábbiakat:
 - a) Ellen G. White: Jézus élete, 56. fejezet: Jézus megáldja a gyermekeket.
 - b) Ellen G. White: Gyermeknevelés, BIK, 1999.
- c) Ellen G. White: *A gyermeknevelés bibliai alapelvei* (A *Nevelés* c. könyv kivonata), BIK, 1996.
 - d) Ellen G. White: Előtted az élet (azonos a Nevelés c. könyvvel), Advent Kiadó, 1992.
 - e) C. H. Spurgeon: Gyermekek, jöjjetek!, Sola Scriptura főiskolai lap, 2000/1-2. sz.
- f) Mit olvassanak, és mit ne olvassanak a gyermekek és a serdülők? c. szemelvénygyűjtemény, Sola Scriptura főiskolai lap, 2001/4.–2002/1., 43–50. o.

Ha a gyermekiskolai tanítók áttanulmányozzák ezeket az írásokat, akkor – legalábbis eszmei vonatkozásban – elsajátították a legfontosabb ismereteket.

Módszertani útbaigazításként ajánljuk Az Idők Jelei 1997/1. számában megjelent, *Tanácsok gyermektanítóknak* c. cikket (18–22. o.).

10. Nagyobb gyülekezetben a gyermekiskolai vezető feladata a gyermekosztályok vagy csoportok beosztásának elkészítése, a gyermektanítók bátorítása, munkájuk megismerése (az egyes osztályokban való alkalmankénti részvétel által), javító észrevételek megtétele, tanácsolás.

A beosztásnál ügyelni kell a következőkre:

- a) Egy csoportnak egy tanítója legyen és egy helyettese, aki szükség esetén besegít. Egy csoport egy tanítóval működik a legjobban, esetleg még egy hozzá hasonlóan megfelelő tanító válthatja olykor, de a folyton más tanít rendszer nagyon rossz, gyakorlatilag tönkreteszi a munkát.
- b) A tizenévesek (14 éves kortól) más típusú tanítót igényelnek, mint a gyermekiskolai tanítók. Nekik inkább az ifjúság szervezzen szombatiskolai osztályt, illetve tanítást. Gyermekenként lehet eltérés, de az ilyen korú gyerekek általában "nem férnek bele" a gyermekiskolába, kelletlenül mennek oda, nem köti le őket, lefokozva érzik magukat. A serdülő osztályt tehát ne a gyermekiskolához kapcsoljuk, hanem az ifjúsághoz.
- 11. A prédikátor is tanítson a gyermekosztályokban olykor (hacsak nem egészen idegen számára ez a feladat), mert a gyülekezet gyermekei is az ő nyájához tartoznak. A gyermekek így tisztelni és szeretni fogják őt, nem lesz idegen számukra akkor sem, amikor a felnőttekhez szól a szószékről, jobban odafigyelnek a szavára. A szülők előtt is nyomatékosítja ez, hogy a gyermekek és a gyermekiskola komoly dolog. A gyermekiskola-vezető kérje, ösztönözze a prédikátort az időnkénti részvételre a gyermek-szombatiskolában.

12. Igen fontos követelmény: a gyermektanító soha ne kezdje késve a tanítást! Ellenkezőleg: ő fogadja a gyermekeket a tanítás helyén, ő legyen ott az első!

A gyermekiskola-vezető feltétlenül kívánja meg a fegyelmet e tekintetben a tanítóktól, és úgyszintén azt is, hogy esetleges hiányzásukat előre jelezzék neki, hogy ne "beugrással", hanem megfelelő helyettesítéssel történjék a tanítás, ha valamiért nem tudnának jelen lenni.

- 13. Igen fontos a jó kapcsolat a szülőkkel, a szülők körével és az ifjúsággal. A gyermekiskola-vezető időről időre folytasson megbeszélést a gyermekiskolába járó gyermekek szüleivel a jó együttműködés kialakítása céljából, és úgyszintén az említett két osztály vezetőjével vagy vezetőivel is.
- 14. A gyermekünnepélyért, a gyermekszolgálatok megszervezéséért is a gyermekiskolavezető a felelős. Ezekre vonatkozóan a legfőbb alapelvek:
- a) A gyermekek tiszta szövegű (biblikusan és esztétikai szempontból megfelelő, valamint koruk értelmi szintjéhez igazodó, számukra érthető) éneket, verset mondjanak.
- b) A gyermekekben tudatosítsuk, hogy nem szereplésről, hanem a jó Isten dicsőségére, szüleik és a gyülekezet örömére végzett szolgálatról van szó.
- c) Azt is tudatosítsuk bennük, illetve arra is neveljük őket, hogy csak jól felkészülten, és istenfélő, fegyelmezett magatartást tanúsítva tölthetik be szolgálatukat Istennek tetsző módon.
- 15. Végezetül a gyermekiskola-vezető és a tanítók folytassanak időnként beszélgetést a gyülekezettel és a gyülekezeti tagokkal arról, miképpen viszonyuljanak a gyermekekhez úgy, hogy a kicsinyek otthon érezzék magukat a gyülekezet családjában, mutassanak rá arra, hogy miként hat példájuk (helyes vagy helytelen istentiszteleti viselkedésük, mogorvaságuk, közönyük, vagy szívélyességük) a gyermekekre.

11. fejezet

A szülők köre vezetőjének feladata

1. A szülők köre célja azoknak a nevelési alapelveknek és gyakorlati tanácsoknak az átadása a szülőknek, amelyeket az Ige és a bizonyságtételek által Isten ajándékozott nekünk. Egyetlen szót sem hagyhatunk figyelmen kívül ezekből az életbevágóan fontos tanításokból, amelyek oly nagy áldást közvetítenek a szülőknek, és alkalmazásuk által a gyermekeknek is.

Sokkal, de sokkal komolyabban kell vennünk ezt a szolgálatot, mint eddig. Az egészségügyi reform területén már jelentős a fejlődés közösségünkben, az említett mennyei tanácsokra épülő nevelési reform tekintetében azonban alig történt valami.

- 2. A szülők köre vezetőjének olyan testvért válasszunk, aki lelkiismereti kötelességének tekinti az ezzel kapcsolatban elérhető irodalom alapos áttanulmányozását, és feladatának tekinti, hogy mindezt megismertesse a gyülekezethez tartozó összes szülővel, nagyszülővel is.
- 3. Az áttanulmányozandó, közös megbeszéléseken is feldolgozandó legfontosabb irodalom a következő:
 - a) Ellen G. White: *Előtted az élet* (azonos a *Nevelés* c. könyvvel).
 - b) Ellen G. White: A gyermeknevelés bibliai alapelvei (az előbbi könyv rövid kivonata).
 - c) Ellen G. White: Gyermeknevelés (szemelvénygyűjtemény).
- d) Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán* (azonos a *Ministry of Heding/A gyógyítás szolgálata* c. könyvvel).
 - e) Ellen G. White: *Boldog otthon* (azonos az *Adventista otthon* c. könyvvel).
- f) Hogyan bánjunk a gyermekkel? (Kis füzet, összeállítás a legfőbb alapelvek tételekbe foglalásával, Ellen G. White tanácsainak idézésével.)
- Az a), b), c) pontban feltüntetett könyvek főként a nevelés alapelveit tartalmazzák, a c) pontnál megjelölt könyv pedig kiváló gyakorlati tanácsokat tartalmaz a szerző különböző írásaiból, főként a levelezéséből és cikkeiből származó szemelvények formájában.

Ezenfelül egy 12 részes kazettasorozat is megrendelhető a magnósosztálynál, *A gyermeknevelés bibliai alapelvei* címen.

4. A szülők körét vezető testvér kisebb gyülekezetben egy, nagyobb gyülekezetben több csoportba szervezze a szülőket, annak megfelelően, hogy ki milyen időpontban tud időt szakítani a szülők köre tanfolyamra, megbeszélésre.

Az ilyen összejöveteleket sűrítve, tanfolyamszerűen a legjobb megszervezni, kezdetnek kijelölve az alapvető anyagot, kb. hét részben, hetenkénti vagy kéthetenkénti összejövetellel. Azután pedig havonként célszerű tartani folyamatos megbeszéléseket és közös imaórát a gyermeknevelés üdvösségre kiható, szent feladatának eredményes végzéséért.

5. A szülők körét vezető testvér a kezdő tanfolyam megtartásához, de a későbbi alkalmakhoz is hívja segítségül a prédikátort, kérje, hogy amikor csak teheti, ő is vegyen részt

ebben és hathatósan támogassa őt munkájában, hogy minden szülő megértse: képzésre, tanulásra, fejlődésre, sok egyéni és közös könyörgésre van szükség ahhoz, hogy szeretett gyermekeit akaratlanul is tönkre ne tegye, vétkes mulasztások ne terheljék őt Isten előtt, hanem eredményesen töltse be szent feladatát a gyermeknevelésben.

- 6. A lelkiismeretes vezető nem nyugszik addig, míg el nem éri azt, hogy az összes szülő személyesen elolvassa, sőt áttanulmányozza a felsorolt irodalmat. Ennek érdekében egyenként beszélget a szülőkkel, látogatja őket, tudatosítja bennük, hogy a közös alkalmak az elmélyítés és a tapasztalatcsere célját szolgálják, nem helyettesítik azonban a személyes tanulmányozást, átgondolást.
- 7. A szülők köre munkában kiváló missziólehetőség is rejlik, amit mindeddig nem fedeztünk fel, illetve nem érvényesítettük a gyakorlatban. Ha a szülők köre megerősödött, szervezzenek olyan szülői, baráti összejöveteleket, nyitott fórumokat, ahová nem hívő szülőket is meghívnak barátaik, ismerőseik köréből. Jól válasszák meg ezeknek a témáját és fontolják meg az egész együttlét levezetését, megszervezését. Meghívót is készíthetnek rá, ha szélesebb körű fórummá szervezik. Összeköthetik (együttműködve a mértékletességi osztállyal) ételbemutatóval is
- 8. Vétkes mulasztásunk, hogy a gyermeknevelésre vonatkozóan kapott rendkívül értékes útmutatásokat és gyakorlati tanácsokat magunknak tartjuk meg (sőt még magunk sem tanulmányozzuk és tartjuk meg igazán ezeket), s nem osztjuk meg környezetünkkel, a világgal, noha szülők és kisgyermekek százai, ezrei nyerhetnének áldást ezáltal, és sokak üdvösségének útját egyengethetnénk, gyermekek sokaságát menthetnénk meg a romlástól és a pusztulástól.

Az ilyen nyitott alkalmakat sok buzgó ima előzze meg, és tapasztalni fogjuk, hogy milyen áldás származik mindebből. A befolyási kör és az érdeklődés egyre növekszik majd, s később meghívásokat kaphatunk egészen "külsős" helyekre is.

A gyermeknevelésre vonatkozó kiváló tanácsok megismerése érdeklődést ébreszt a bibliai tanítás egésze iránt.

Az ilyen alkalmakat összeköthetjük a meghívottak gyermekei számára szervezett – ugyancsak jól előkészített és felkészülve vezetett – gyermekfoglalkozásokkal, gyermekeknek szóló Biblia-körrel, amely még kiterjedtebbé, még áldottabbá teszi a szülők köréből kiinduló missziótevékenységet.

9. Tudatosítsuk a szülőkben, hogy a szervezett, közös alkalmakon túlmenően is, egyénileg is bizonyságtevésre hívattak el. Kiváltságuk és szent megbízatásuk, hogy szülőtársaikhoz fűződő kapcsolataik során továbbadják a Szentírásból tanult nevelési alapelveket és gyakorlati tanácsokat, tapasztalatokat – ami gyakran alkalom, eszköz lesz a Megváltó megismertetéséhez is.

12. fejezet

A tábeavezető szolgálata

- 1. A tábeavezető és az esetleg vele együtt megválasztott tábeajegyző és pénztáros szolgálata a szegényekről, rászorulókról való gondoskodás. Ez elsősorban a gyülekezet szegényeire és a bajba került, átmenetileg segítségre szoruló testvérekre vonatkozik, azután pedig a gyülekezet környezetében élő szegényekre is.
- 2. A tábea a tizeddel együtt befizetett, tizedcédulán feltüntetett összegekkel, ezenfelül a havi egy szombat délutánon összegyűjtött adományokkal rendelkezik. Azonban más módon is növelheti a forrásait. Régen szokás volt, hogy a tábeavezető összegyűjtött testvéreket, akikkel száraztésztákat készítettek önkéntesen hozott alapanyagokból, és a gyülekezeti tagok vagy közeli ismerőseik körében értékesítették. Az ebből származó bevétel a tábeát gyarapította. Egyes vidékeken ugyanilyen célból szőnyeget szőttek, vagy kötényeket, ülőpárnákat, tűpárnákat varrtak olcsón vett maradék anyagokból, vagy maradék fonalakból sálakat, sapkákat, papucsokat stb. kötöttek. Az ilyen közös munkák sok közös énekléssel, örömteljes testvéri együttlétben teltek el. Találékonysággal ma is lehet új ötleteket is kipróbálni a tábea anyagi forrásainak növelésére. Főleg karácsony előtt lehet ilyen módon jövedelemre szert tenni. (Értékesíteni csak szűk körben

lehet, mivel nem kereskedelmi jellegű, hanem csupán baráti körben megvalósított, jótékony célú eladásról van szó.)

- 3. Igen hasznos szolgálat, ha a tábea használt ruhákat gyűjt, mos, vasal, megjavít és továbbad. Gyülekezeten kívüliektől is lehet gyűjteni. Szívesen adnak az emberek, mert a lelkiismeretesebbek nem tudnak mit kezdeni a fölösleges holmikkal, amiket kidobni nem akarnak, viszont foglalkozni sem tudnak velük.
- 4. *A tábea is a misszió eszköze lehet.* Annyira ellustultunk, közönyössé és ötletszegénnyé váltunk, hogy ez többnyire eszünkbe sem jut.

Ha például a tábea sok ruhát gyűjt és tesz rendbe, akkor hirdetést adhat fel nagycsaládosoknak, hogy telefonon jelentkezzenek, meglátogatják őket, és szükség szerint segítenek. Ha megismerkednek ilyen családokkal, még hiányzó bútorokat is szerezhetnek nekik. Úgyszintén használt iskolatáskát stb. Eközben könyvet ajándékozhatnak, beszélgethetnek velük a megváltás örömhíréről is.

- 5. Ugyancsak fontos felhívni a figyelmet arra, hogy szeretetmunkával is lehet segíteni az erre rászoruló gyülekezeti tagoknak és a kívülállóknak. Szinte beláthatatlanok a lehetőségek ezen a téren, sokszor ez bizonyul a leghatékonyabb missziónak.
- 6. A tábea szent feladata, hogy egyetlen szegény, idős vagy beteg testvér se maradjon segítség nélkül, sem a munkát, sem az anyagiakat illetően. A testvériség megcsúfolása, a gyülekezet és a tábeaosztály szégyene, sőt Isten előtti vétke, ha nem vesznek észre egy szükségletet, és nem gondoskodnak a testvéri segítségnyújtásról.
- 7. Ez nem azt jelenti, hogy a tábeavezetőnek és a vele szorosan együtt dolgozóknak kell mindenről gondoskodniuk, hanem azt, hogy fedezzék fel a szükségleteket, mozgósítsák a gyülekezeti tagokat, szervezzék meg a segítségnyújtást. Áldást jelent mindenkinek, ha bevonjuk a másokat segítő szolgálatba, ha az Úr ügyéért végzendő munkát adunk a kezébe.

13. fejezet

A mértékletességi osztály vezetőjének szolgálata

- 1. Helyes, ha erre a tisztségre megválasztunk egy erre alkalmas testvért. Olyan valakire van szükség, aki az Ige és a bizonyságtételek tanácsait lelkiismeretesen áttanulmányozza e témakörrel kapcsolatban, és folyvást utakat, módokat keres, illetve minden alkalmat megragad arra, hogy ezeket a tanácsokat továbbadja. Elsősorban a gyülekezeti tagoknak, de azután missziólehetőséggé is igyekszik formálni a mértékletességi munkát, azaz továbbadni az életmódra vonatkozó, Istentől nyert tanácsokat a nem hívőknek is.
 - 2. E munka fejlesztése érdekében a következőket lehet ajánlani:
- a) Gyűjtsön maga köré egy kis munkacsoportot olyan testvérekből, akik látják a téma jelentőségét, készek az ügy képviselésében vele együtt dolgozni.
- b) Vegyék igénybe az országos mértékletességi osztály által kínált kiképző alkalmak és irodalom segítségét.
- c) Előadásokat és beszélgetéseket szervezhetnek a gyülekezetben, először a gyülekezeti tagok, majd a kívülállók számára is, amelyre meghívnak előadókat, az országos mértékletességi osztály segítségét kérve.
- d) Főzőköröket is szervezhetnek, jól előkészítetten és felkészülten, ugyancsak a mértékletességi osztály, valamint más gyülekezetek gyakorlott, tapasztalt aktivistáinak segítségével.
- e) Nyerjék meg a testvéreket egyenkénti, személyes munkával, látogatások és beszélgetések során – arra, hogy elolvassák, sőt áttanulmányozzák mindenekelőtt az alapkönyveket: Ellen G. White: A nagy Orvos lábnyomán, valamint Étrendi és táplálkozási tanácsok. (A régebbi kiadású Keresztény életmód és Boldog otthon c. könyvek is ajánlhatóak.)
- f) Időről időre ismertessék a gyülekezettel (pl. szombat délutáni alkalmakon) a témában megjelent további könyveket is. Sokan nem is tudnak ezek létezéséről, és arról, hogy mit tartalmaznak, miért hasznosak.
- g) Szervezzék meg a gyülekezetben az élelmiszer-ellátást egészséges ételekből, amennyire erre lehetőségük van, illetve világosítsák fel a testvéreket, hogy mi hol kapható (pl. bioboltokban is).

- 3. A munka során különösképpen ügyeljünk a következőkre:
- a) Nagyon sok könyv, folyóirat van forgalomban, illetve sokféle irányzat létezik e témakörben. Csakis az Ige és a bizonyságtételek elvei és tanácsai legyenek a mérvadóak, csak az legyen elfogadható más forrásból, ami ezekkel az elvekkel teljesen megegyezik.
- b) Kerüljük azt, hogy úgy tűnjék, mintha önmagunk féltése, óvása, "fitt" volta lenne a fő cél az egészséges életmód gyakorlásánál, öncélként. Tudatosítsuk, hogy Isten és felebarátaink iránti szeretetből törekszünk az egészséges életmódra, az a célunk, hogy a legjobb szellemi és fizikai teljesítőképesség állapotában legyünk a szolgálat munkájára. Nem az "én", hanem mások és Isten ügye szolgálata jegyében törekszünk tehát az egészséges életmódra.
- c) A munka során kerüljük az agitációt, az agressziót, a megszólásokat és ítélkezést, a saját vélemény vagy tapasztalatok mércévé állítását mások számára. A szelíd, de meggyőzően világos tanítás és tanúskodás, valamint a példaadás a feladat, nem pedig az erélyes fellépés és erőltetés, amivel elkerülhetetlenül együtt jár a szükségtelen és a reform ügyének is nagyon ártó feszültség, ellentét- és ellenérzéskeltés.
- d) A mértékletességi munkát a mindig mindenben kötelező tapintat jellemezze, sok ima kísérje, és bízzuk az elmék és szívek meggyőzését a Szentlélekre. A megrögzött életszokások, családi és társadalmi szokások alapokig ható megváltoztatása olyan feladat, amelyet emberi ösztönzésekkel nem lehet megvalósítani, hanem csakis szeretetteljes tanítással, vonzó példamutatással, a Szentlélek együttműködésével.

Ne felejtsük el, hogy a mértékletességi munka a hármas angyali üzenet jobbkeze, tehát ne váljon le ez a munka a "törzsről"! Ez azt jelenti, hogy mindig evangéliumi szellemben, az Igével együtt, és a megváltó Krisztushoz vezetés vágyát és célját szem előtt tartva végezzük ezt a szolgálatot.

- e) A betegségek természetes eszközökkel való gyógyítását tanítva ne a tanácsadó személye vagy az ajánlott gyógymód legyen az, akiben és amiben a betegek bizakodnak, hanem irányítsuk az emberek figyelmét arra, aki így szól: "Én vagyok az Úr, a te Gyógyítód." (2Móz 15,20)
- f) Az egészséges életmódról kiegyensúlyozottan tegyünk bizonyságot, azaz a szükséges reform minden vonatkozását tanítsuk, nehogy csak a táplálkozás lépjen elő mindent megoldó és mindent magában foglaló reformmá, sőt szinte "üdvözítő eszközzé".

14. fejezet

A pénztáros szolgálata

- 1. A pénztáros feladata a szombatonként összegyűjtött adományok hűséges számbavétele, rendeltetés szerinti szétosztása, illetve a megfelelő helyre juttatása, valamint a gyülekezeti pénztár kezelése.
- 2. Olyan testvért válasszunk erre a feladatra, aki nemcsak hűségesen és pontosan kezeli a szent pénzt, hanem titoktartó (az egyes gyülekezeti tagok tizedéről, adományairól senkinek nem nyilatkozik), a gyülekezeti pénzt nem a saját elgondolása szerint fizeti ki vagy éppen tartja vissza, hanem szempontjait, észrevételeit a gyülekezeti bizottságban fejti ki, és a bizottság határozatainak végrehajtásaképpen eszközli a kifizetéseket.
- 3. A pénztáros komoly, időt és figyelmet igénylő, önkéntes és hűséges szolgálatvégzését becsülje meg a prédikátor, a bizottság és a gyülekezet. A prédikátor és a gyülekezeti vén rendszeresen (félévenként) ellenőrizzék munkáját, nem bizalmatlanságból, hanem egyrészt a jó rendért, másrészt az ő megnyugvásáért és bátorítására.
- 4. A pénztáros spirálfüzetet vezessen, ahol minden egyes gyülekezeti tagnak saját oldala van, és ha bárki meg akar győződni adománya bevételezéséről, illetve bekönyveléséről, akkor ezt megtehesse úgy, hogy csak a rá vonatkozó oldalt látja. A gyülekezeti prédikátoron, vénen kívül senki sem tekinthet bele az egyénekre vonatkozó adatokat is tartalmazó gyülekezeti pénztárkönyvbe. A pénztár egyéb adminisztrációját az országos pénztáros és munkatársai mindenkor ellenőrizhetik.

Kívánatos, hogy a két tizedcédula mindenütt alkalmazva legyen, és az egyik nyugtaként, a pénztáros aláírásával belehelyeztessék az adakozónak visszaadott tizedborítékba. Így mindenki

ellenőrizni tudja előző havi tizede, adománya összegeit, illetve a pénztáros részéről való bevételezését. Főleg idősebb, feledékenyebb testvérek esetében van ennek jelentősége.

5. A pénztáros soha nem teheti szóvá senkinek azt, hogy nem adott tizedet vagy adományt! Ez a szabály a tized- és adományadás önkéntességét védi. Bármilyen szabályszegés és tapintatlanság e tekintetben súlyos lelki károkat okozhat.

Joga és felelőssége viszont a pénztárosnak, hogy a prédikátorral beszéljen – szigorúan bizalmas jelleggel – arról, hogy miként tükröződik a gyülekezet lelki színvonala a tized és az adományok tekintetében, illetve ha valakinek a feltűnő elgyengülését látja ebben a vonatkozásban. A prédikátor feladata a szeretettel, tapintattal és bölcsen eszközölt intés és bátorítás, mind a gyülekezet egészét, mind pedig az egyéneket illetően.

- 6. A pénztáros testvér gondoskodjék arról, hogy a kosár vagy kosarak tartalmát a megválasztott pénztárellenőr vagy ellenőrök segítségével, az istentiszteletek végén azonnal megszámolják (diszkrét helyen), és megfelelően bejegyezzék az összeget. Soha ne heverjen gazdátlanul a pénzeskosár az istentisztelet után a teremben, mert ez tiszteletlenség az Úr iránt, és rossz érzéseket kelthet az adakozókban és a szemlélőkben.
- 7. A gyülekezeti pénztáros feladata félévenként ellenőrizni az ifjúsági és a tábeapénztár működését, hogy az is pontos, hibátlan legyen. Tegyen jelentést erről a gyülekezeti bizottságnak.

15. fejezet

A gyülekezeti jegyző szolgálata

- 1. A gyülekezeti jegyző feladatai a következők:
- a) Gondoskodik a naprakész, pontos, címeket és telefonszámokat is tartalmazó *gyülekezeti névsorról*, amelyet a prédikátor és a gyülekezeti főtisztviselők (bizottsági tagok) rendelkezésére bocsát, illetve jelentősebb változás után külön kérés nélkül is tájékoztatja őket.
- b) A bizottsági ülésekről *jegyzőkönyvet* készít, és a következő ülés elején azt felolvassa, hogy hitelesíttesse a prédikátor és egy bizottsági tag aláírásával, illetve hogy az előzőleg hozott határozatok végrehajtását így együttesen ellenőrizzék, az esetleg még teljesítendő feladatokat ismét számba vegyék.
- c) A testvérgyűlésekről szintén *jegyzőkönyvet* kell készítenie, amelyet ugyancsak szükséges hitelesíttetni és megőrizni.
- d) A beosztások letisztázásában, kifüggesztésében is közreműködhet, amennyiben a gyülekezeti vagy osztályvezetők erre felkérik. A gyülekezeti faliújságot azonban mindenképpen felügyelje, hogy az rendben legyen, elévült vagy oda nem illő dolgok ne legyenek rajta.
- e) A jegyző őrizze meg a központtól kapott körleveleket, és gondoskodjék arról, hogy tartalmukról a felolvasáskor hiányzó tisztviselők és gyülekezeti tagok is értesüljenek.
- f) A tagok más gyülekezethez való csatlakozása esetén kiállítja és elküldi az ún. gyülekezeti levelet.
- g) Kívánatos lenne, hogy minden jegyző vezessen *gyülekezeti anyakönyvet* is, amely mindenkinek a személyi adatait, és keresztsége, halálozása, esetleges kizárása illetve újrafelvétele dátumát is tartalmazza. Ugyancsak hasznos lenne *gyülekezeti krónikát* is vezetni a legfontosabb gyülekezeti események megörökítése céljából (esetleg fényképeket is be lehet illeszteni ebbe a krónikába).
- h) Ezeket az anyagokat (névsor, bizottsági jegyzőkönyv, testvérgyűlések jegyzőkönyve, anyakönyv, krónika) a jegyző megbízatása lejárta után átadja utódának, így a gyülekezet élete, története pontosan dokumentálva lesz. A régebbi iratok számára jól zárható szekrényhelyet kell biztosítani a gyülekezeti házban.

16. feiezet

A zenei vezető és a harmonista szolgálata

1. Fontosabbak ezek a szolgálatok, mint ahogyan általában gondolkodunk felőlük. Isten tisztelete és a gyülekezet lelki épülése egyaránt megkívánja, hogy a gyülekezeti ének és a zene Isten méltó dicsérete legyen, a gyülekezet lelki előkészületét szolgálja az Ige meghallásához, fölemelő, elcsendesítő, a gondolatokat és érzelmeket formáló legyen a befolyása.

2. Elemi kívánalom, hogy minden gyülekezet ismerje meg, tanulja meg jól énekelni az énekeskönyv minden énekét, és hogy használjuk is ezeket az istentiszteleteken, ne pedig csak mintegy tíz-húsz százalékukat, amint leginkább jellemző. Reményi Attila testvérünk elkészített egy CD-t, amely az énekeskönyv minden énekének hangszeres kíséretét tartalmazza. (Beszerezhető a magnósosztálynál.)

Szervezzük meg a gyülekezeti tagok számára a rendszeres, közös énektanulást!

- 3. Minden gyülekezet és az országos zenei osztály is tegyen erőfeszítéseket azért, hogy minden gyülekezetnek legyen megfelelő harmóniuma és harmonistája. Kérjünk fel fiatalokat, hogy képezzék ki magukat erre a szolgálatra, illetve szervezzük meg, segítsük, támogassuk (ha kell, anyagilag is a gyülekezeti pénzből) azt, hogy a szükséges képzésben részesüljenek.
- 4. A megválasztott és beosztott harmonista soha ne késsen, hanem a kezdések előtt legalább öt perccel már legyen ott a gyülekezetben!
- 5. Ha csak mód van erre, szervezzünk rendszeres ének- és zeneszolgálatot a szombat délelőtti istentiszteletre. Kérjük ehhez az országos zenei osztály segítségét, tanácsát. Szükség lenne karvezetőképzésre is a közösségen belül, hogy szerveződjenek akár csak kis kvartettek, és megfelelő, istentisztelethez illő énekeket tanuljanak, a színvonalat folyvást emelve, javítva.
- 6. A gyülekezeti zenei élet vezetőjének a feladata, hogy mind a szombatnapi istentiszteletekre, mind pedig a rendkívüli alkalmakra (keresztség, úrvacsora, esküvő, temetés) a megfelelő ének- és zeneszolgálatról gondoskodjék.

17. fejezet

Alapszempontok a gyülekezeti választáshoz és a gyülekezeti bizottság munkájához

- 1. A gyülekezeti választások időpontját ne csak bejelentsük a gyülekezetnek, hanem mindig készítsük is elő, ima- és böjtnap meghirdetésével (a gyülekezet további életét meghatározó eseményről van szó, amelyhez mennyei vezetés, tanács szükséges!), valamint a jelölőbizottság és a megválasztandó tisztviselők feladatainak, alkalmassági kívánalmainak, ezenfelül a választások menetének, rendjének ismertetésével testvérgyűlés keretében.
- 2. A választást ne nyújtsuk ugyan el, de rohanva "áthajtva" se vigyük véghez semmiképpen. A gyülekezeti tagok kifejezett biztatást kapjanak arra vonatkozóan, hogy együtt gondolkozzanak és javaslataikkal, észrevételeikkel felkeressék a jelölőbizottságot. *Minden tag hivatott és felelős részt venni a választás szent és fontos munkájában ezt tudatosítsuk!*
- 3. A jelölés nyomán, a választások kihirdetését megelőzően kérdezzék meg az érintett személyeket, hogy vállalják-e a nekik szánt tisztség betöltését hittel, szeretettel és felelősséggel.
- 4. A jelölőbizottsági tagok esetében a titoktartás szent legyen. Ha egyértelműen bebizonyosodik a szabályszegés valaki részéről, akkor a bizottság bocsássa el soraiból az illetőt nem nyilvánosan megszégyenítve, hanem diszkréten, de egyenes, határozott eljárással.
- 5. A választás után az újonnan választott tisztviselők feltétlenül, minden esetben kapjanak kiképzést feladatuk ellátásához a prédikátor közreműködésével.
- 6. A gyülekezeti bizottság rendszeresen, havonként ülésezzék. Az összejövetelek egyben imaórák is legyenek. Ne csak fegyelmi ügyek intézése, pénzügyi határozatok céljából jöjjenek össze. Közös feladatuk és felelősségük a gyülekezetek lelki jólétéről való gondoskodás, minden tekintetben. A választások után legyen a bizottsági ülések fő programja, hogy az egyes tisztviselőktől tervet, javaslatot kérnek arra vonatkozóan, miként kívánják végezni illetve fejleszteni az adott osztály munkáját (2–4 tisztviselő terveit, javaslatait lehet meghallgatni egy alkalommal). Miután minden főtisztviselőt és osztályvezetőt meghallgattak, megvitatták előterjesztésüket, kiegészítették javaslataikat, kezdjék meghallgatni a jelentéseket arról, hogy mit végeztek el az egyes tisztviselők, mit valósítottak meg terveikből, hol ütköztek akadályba, milyen segítségre van szükségük. Mindennek az a jelentősége, hogy a tisztviselőkben tudatosuljon: valóságos és fejlesztő munkát kell végezniük Isten és a gyülekezet iránti szeretetből, felelősségtudattal. Ösztönzést és bátorítást kell kapniuk ehhez a bizottságtól és a prédikátortól.

- 7. Minden esztendő elején, vagy a kétéves választási periódus félidejében és végén a tisztviselők tárjanak *beszámolót* a gyülekezet elé elvégzett munkájukról (bizottsági előkészítés nyomán), további terveiket, javaslataikat is megemlítve. Mindezt ne "hivataloskodva" és mereven valósítsák meg, hanem családias megbeszélés jelleggel, a lelki szempontokat kiemelve. Ezáltal a gyülekezeti tagokban is tudatosul, hogy a tisztviselő-választás és a tisztviselői munka nem formális, továbbá hogy a megválasztott tisztviselők nekik, a választóiknak felelősek, és közös ügyről van szó, amelyért együtt viselik a felelősséget Isten előtt. A gyülekezeti tagok is kapjanak lehetőséget a hozzászólásra, javaslatok, észrevételek megtételére a beszámoló alkalmával.
- 8. A gyülekezeti bizottsági munkára érvényes titoktartás megszegése ugyanazzal a következménnyel járjon, mint a jelölőbizottsági tagok titoksértése. Fontos azt is hangsúlyozni ezzel egyidejűleg, hogy bármennyire bizalmasak is a bizottsági ülések, ott is igen korrekt és keresztény módon szóljunk személyeket érintő kérdésekről, ügyekről. Fölöslegesen senkinek a bizalmas ügyéről, bűnéről ne beszéljünk, még a bizottság nyilvánossága előtt sem! Végképp ne tegyünk könnyed, ironikus vagy feltételező, gyanakvó, és testvérietlen, vádaskodó megjegyzéseket. Védjük és oltalmazzuk testvéreink becsületét és jó hírét, amennyire csak tudjuk.

Függelék

1. Az emberhalászat művészete

Részletek a XVII. századi puritán tanító, Thomas Boston *Az emberhalászat művészete* (Koinónia, Kolozsvár, 2003) című, biblikus szemléletű és hittel teljes írásából.

"És mondta nékik: Kövessetek engem, és azt művelem, hogy embereket halásszatok." (Mát 4,19)

Krisztus eredményességre hívja el az emberhalászt, azaz Lelkének hatalma társául szegődik az Igéhez, amelyet hirdet, és az intéshez, amelyben az embereket részesíti; segíti, hogy embereket halásszon... »A mi evangéliumunk tinálatok nem állt csak szóban, hanem isteni erőkben is, Szentlélekben is.« (1Thess 1,5) Krisztus az, aki a bűnösöket az igehirdetők által kivont hálóba vonja. Ha nem lenne velük, hogy a halakat a hálóba hajtsa, akkor kínlódhatnának éjjel-nappal, mégsem fognának semmit.

A tehetség nem elegendő. Prédikálhat az ember, mint az angyalok, miközben szavai hatástalanok maradnak. Ha Krisztus megvonja jelenlétét, a prédikálás értelmét veszíti... Akkor hát... miért magasztalnád fel magad... amikor jó és tömör prédikációt sikerül mondanod... és az emberek megtapsolnak? Lehetséges, hogy mindezek ellenére mégsem vagy emberhalász. A halak talán látják a csalétket, és kellemesen eljátszadoznak vele, de ez még nem elég a halfogáshoz.

Másrészt miért lennél annyira elkeseredve... ha oly kevés gyümölcs mutatkozik szolgálatod folyamán, és te csak gyermeknek látszol másokhoz képest? Ugyan miért, hiszen ha Krisztus úgy akarja, emberhalásszá tehet téged is, éppen úgy, mint az egyház legtanultabb emberét... Talán nem láttad, hogyan vette pártfogásába Isten a tehetségekben szegény embert, és tette sikeresebbé azoknál, akik más szempontból nálánál sokkal különbek voltak? Vajon Isten nem cserépedényekbe rejtette kincseit, hogy az Ő hatalma dicsőíttessen?... Krisztus emberhalásszá tehet téged, legyél bármilyen gyenge is...

Ezért elsősorban azzal foglalkozz, hogy Isten jelen legyen az igehirdetés alatt, hogy ereje megváltoztassa a hallgatóság szívét. Beszéded legyen gondosan megszerkesztett, kedves énekhez hasonlatos, de leginkább az előbbire törekedj. Amikor az Igét tanulmányozod, fohászkodj az Úrhoz. Amikor prédikációt írsz, vagy azon elmélkedsz, mondd Istennek: »Uram, ez mindenestől gyenge lesz, ha Te nem jössz a segítségemre.«

Milyen gyönyörűséges az a hatalom és élet, amellyel Isten meg tudja áldani az igehirdetést! Keresd ezeket a magad és hallgatóságod számára. Ismerd el, hogy gyenge és haszontalan vagy nélkülük, és imádkozz szakadatlanul, hogy az Úr vezéreljen halakat a hálódba, amikor kiveted azt. Figyelj erre az erőre, amikor az Igét hirdeted, és ne gondold, hogy meg tudod téríteni az embereket az értelem segítségével, mert így csak magadat ámítod.

Mily dicsőséges dolog emberhalásznak lenni! Mily nagy megtiszteltetésnek kellene tartanod azt, hogy lelkeket halászhatsz! »Isten munkatársai vagyunk« – mondja az apostol (1Kor

3,9)... Látod-e már, mi az oka annak, hogy oly sokat fáradoztál, és mégsem fogtál semmit? Munkádat nem kíséri az Úr ereje... Mit gondolsz... arról a tanításról, amely nem számol a Lélek erejével, hanem csak egyedül az erkölcsi meggyőzést tekinti követelménynek az emberhalászat munkájában? Utálatos legyen számodra ez a tanítás...

Mi a célod, amikor prédikálsz? Milyen szándékkal veted ki hálódat a vízbe? Adottságaiddal óhajtasz kérkedni, hogy az emberek megtapsoljanak?...

A halászok munkája, akárcsak az igehirdetőké, nehéz: naphosszat a hideg vízben állnak. Amikor másokat elijeszt a vihar, ők akkor is kimerészkednek, nehogy elveszítsék halaikat. Ekképpen kellene tenniük az igehirdetőknek is... Előfordul, hogy a halászok túl sokáig erőlködnek, és nem fognak semmit, de azért nem hagyják abba munkájukat. Így az igehirdetők is hosszú ideig prédikálhatnak, anélkül, hogy akár egy lelket is megnyernének, mégsem szabad csüggedniük... Jobb énnékem, hogy az Isten kezébe adjam magamat, kutatván, mi az oka, hogy már nincs jelen az istentiszteleten, és kitartsak kötelességeimben... Ne engedd át magad a csüggedésnek! Te ugyan tudatlan vagy, de Krisztus eljöhet és megtaníthat, hogy a hajó megfelelő oldalán vesd ki a hálót, hogy valóban emberhalásszá lehess... Azáltal lehetek emberhalásszá, ha Krisztust követem. Mutasd meg, ó, Uram, mit jelent Téged követni, és segíts azt meg is cselekedni!...

Ne gondold, hogy amikor az emberek szétszélednek, munkád be van fejezve. Nem, nem, nem így van. Gondolj csak arra, hogy amíg az Igét hirdetted, az ördög sem ült tétlenül, és később sem henyél. Míg azon fáradozik, hogy megsemmisítse munkádat, addig te nem törődnél azzal, hogy vigyázd azt? Nem, ez megengedhetetlen... Vajon meg lenne-e elégedve a gazda azzal a béressel, aki kimegy, és nagyon szorgalmasan, lelkiismeretesen veti el a magot, de a vetést befejezvén bejön, lustán leül, és elfelejt boronálni, a magot a földbe rejteni? Nem, sőt nagyon elégedetlen lenne, mert a madarak jönnének, és felszedegetnék a magot. Így, bár nagyon kell törekedned arra, hogy jó magot szerezz, és azt lelkiismeretesen és szorgalmasan elvesd, de ha mindezek után könnyelműen távozol, és nem feded be, komolyan kérve az Urat, hogy tartsa meg azt az emberek lelkében, és adjon neki növekedést, a gonosz az egészet kiszedegetheti, és mivé lesz akkor a munkád? S hogyan lehetne az Úr megelégedve veled? Ezért hát imádkozz többet, kiálts gyakrabban az Úrhoz, amikor napi teendőid végére jutottál, és igyekezz ugyanúgy szíveden viselni munkádat, amikor befejezted, mint amikor elkezdted azt...

Nem tudhatod, hogy mikor tér vissza Mestered. »Boldog az a szolga, akit az ő ura, mikor hazajön, ily munkában talál.« (Mát 24,46) Ha Krisztus visszajönne, és tétlenül találna, noha munkára hívott el, szemébe tudnál-e nézni?

2. A szombat délelőtti és délutáni istentiszteletek tartalma

Ezen a téren komoly reformokra van szükség a bizonyságtételek tanácsai értelmében.

- 1. A szombat délelőtti istentisztelet első része a szombatiskola. Elszomorító az alacsony részvételi arány a gyülekezeti tagok részéről, e tekintetben sokoldalú és alapos javulásra van szükség. Az istentiszteletnek ez a nagyon értékes és fontos része mindenképpen megerősítésre és megújulásra szorul. Ezzel a szombatiskola-vezető és a szombatiskolai tanítók szolgálatát ismertető fejezetek foglalkoznak részletesen. Itt csak annyit jegyzünk meg, hogy a szombatiskola jobbá tételét nem az idő megnyújtása szolgálja, amelyet többen javasolnának. A szombatiskolát 10.40-kor ideális (énekkel, imával együtt) befejezni, de akkor nagyon pontosan. Így a kezdő, befejező éneket és az előző tanulmányt összefoglaló felolvasást, valamint az adománygyűjtést leszámítva is 50-60 perc marad a tanulmány átvételére (természetesen egészen pontos kezdéssel számolva), és éppen ennyi az éber figyelem határa. A 20 perces szünet szükséges és elégséges is az istentisztelet kezdete előtt.
- 2. *A szombat délelőtti istentiszteletekre vonatkozóan* az alábbi határozott kijelentéseket olvashattuk *A prédikátor szolgálata* c. fejezetben Ellen G. White bizonyságtételeiből idézve:

"Számos gyülekezetben a lelkész szombatról szombatra hirdeti az Igét. A gyülekezet tagjai minden szombaton eljönnek Isten házába, s **egyetlen szavuk nincs az áldások továbbadásából nyert áldásokról**. A hét folyamán nem hajtották végre a szombaton kapott utasításokat... Olykor helyes, ha lelkészeink szombaton rövid³ beszédet tartanak, tele Krisztus életével és szeretetével, de a gyülekezet tagjai ne várjanak el szentbeszédet minden szombaton... Sokan túltápláltak a lelki eledellel... A gyülekezeti tagok hét közben hűségesen vegyék ki részüket a szolgálatban, és szombaton mondják el tapasztalataikat. Akkor az összejövetel a megfelelő táplálékot nyújtja, és a jelenlévők új életet, friss erőt nyernek. Ha Isten gyermekei felismerik annak szükségességét, hogy úgy dolgozzanak, ahogyan Krisztus munkálkodott a bűnösök megtéréséért, akkor a szombatnapi bizonyságtételeik is erőt sugároznak majd. Örömmel tesznek bizonyságot drága tapasztalataikról, melyeket a másokért végzett munka közben szereztek."

Ezeket az útmutatásokat figyelembe véve a következő reformok **fokozatos**, **de késlekedés nélküli** bevezetése javasolható a szombat délelőtti istentiszteleteket illetően:

- a) Teljes (45-50 perces) prédikáció csak havonként egyszer vagy kétszer legyen a gyülekezetekben. Miért nem egészséges az ennél több? Az idézett bizonyságtételek rávilágítottak erre. Veszélyes, ha a gyülekezetek "túltápláltak" abban az értelemben, hogy többet hallanak, mint amennyit megvalósítanak, és nincs alkalmuk arra, hogy a gyakorlati megvalósítás során szerzett tapasztalataikat hálaadással elmondják, a többi testvért is bátorítva.
- b) A közbeeső szombatokon legyen az istentisztelet része egy vagy két tapasztalat elmondása, az adományok begyűjtése és a zeneszolgálat után. A prédikátor vagy a gyülekezetvezető előre hallgassa meg ezeket, és ítélje meg, hogy alkalmasak-e, áldásosnak bizonyulnak-e majd a nyilvános istentiszteleten való elmondásra. Csakis friss röviddel korábban nyert tapasztalatok elmondása helyénvaló.
- c) Az istentisztelet második részében egy erre alkalmas helybeli szolgálattevő testvér maximum 20 perces időtartamban szóljon bátorító szavakat a gyülekezethez. Ez lehet egy a Biblia és a bizonyságtételek olvasása során nyert meglátásnak a továbbadása a személyes megértés hangsúlyával, vagy a figyelem ráirányítása a heti, avagy a következő heti szombatiskola egy részletére, időszerű megjegyzésekkel. Lehet továbbá egy rövidebb szakasz felolvasása Ellen G. White írásaiból, kiemelve és hangsúlyozva egyes mondatokat, személyes megjegyzéseket is hozzáfűzve. (Ügyeljünk ez esetben arra, hogy sohase úgy idézzünk Ellen G. White-tól, mintha a Szentírás helyett idéznénk őt, hanem ha az adott szakasz éppen nem idéz bibliai igét, mi akkor is kapcsoljuk mindig az Igéhez azt, amit olvasunk.) Adott esetben lehet más, hitbeli elődeink közé számító, biblikus szemléletű szerzőtől is idézni (pl. Luthertől, Spurgeontól stb.), de csak ha valóban kiemelkedően értékes és teljesen biblikus gondolatokról van szó. Ilyenkor szükséges az előzetes egyeztetés a prédikátorral vagy a gyülekezetvezetővel.

Ezeken a szombatokon esetenként a gyermekek szolgálatának is nagyobb helyet lehet adni, ha valóban felkészült, biblikus tartalmú, fegyelmezett és tiszteletteljes modorban előadott szolgálatról van szó, amely ténylegesen Isten dicsőségére és a hallgatók áldására szolgál.

Természetesen ilyen szombatokon is helyénvaló a gyermekeknek szóló rövid prédikáció, mint egyébként a teljes prédikációval kitöltött szombat délelőttökön is.

Helyes az is, ha alkalmat adunk az ilyen szombatokon arra, hogy többen imádkozzanak az istentisztelet végén. Felszólíthatjuk ezt megelőzően a testvéreket a könyörgésre egyes személyekért, vagy szükségletekért.

- 3. E reform bevezetése azért igényel bizonyos fokozatosságot (pl. azt, hogy eleinte csak kéthavonként vagy havonként legyen ilyen szombat), mert ennek a változásnak előfeltétele a gyülekezeti tagok bevonása a lélekmentés és a másokért végzett szolgálat munkájába. A gyülekezeti tagok akkor tudnak friss és a gyülekezet számára is áldást jelentő tapasztalatokat elmondani, ha rendelkeznek ilyen tapasztalatokkal. A fokozatosság elvéből azonban ne legyen halogatás és vonakodás, mert az Úr tanácsáról van szó, amelynek az indoklása is világossá tétetett számunkra.
- 4. A vendégek miatt nem kell aggódnunk e reformok bevezetését illetően, mert mindig előre tudható lesz, mikor van prédikációs szombat, illetve a testvérek meg tudják ítélni, hogy kik azok a vendégek, akiket más szombat délelőttre is nyugodtan meg lehet hívni, mert áldást jelent

³ A "rövid" nem 45–50 percnél is rövidebb beszédet jelent. Ellen G. White korában sokan egy-másfél óránál is tovább prédikáltak. E gyakorlat ellen ő többször felemelte szavát. Erre utal a "rövid" megjelölés.

számukra az alkalom. Ezenkívül sok helyen a kifejezetten evangelizációs előadásokra is lehetőség van vendégeket hívni.

- 5. E reform következtében sokkal kevésbé lesz szükség az országos hétvégi szolgálattevők utaztatására, ami mindenképpen üdvös, mert nem vonja el őket gyakran és rendszeresen a saját gyülekezetükben végzett szolgálattól, valamint tetemes útiköltség-kiadások takaríthatók meg.
- 6. Olyan kisebb helyeken lesz szükség segítségre továbbra is a szombat délelőtti szolgálatoknál, ahol a helybeli testvérek közül senki sem alkalmas arra, hogy tapasztalatot vagy rövid igei buzdítást mondjon el a szószékről.

Ha prédikátor vagy gyülekezeti igehirdető megy ilyen helyre, esetenként ott is tarthat az előzőekben ismertetett, nem prédikációval kitöltött szombat délelőttöt, hogy tanítsa, késztesse, bátorítsa a gyülekezetet a másfajta szombati istentiszteletek értékelésére, illetve megtartására is.

- 7. Adott esetben a saját gyülekezetében is részt vehet a prédikátor ilyen szombaton. Ilyenkor ő tarthatja a rövid buzdítást, ugyancsak példaadásul, bátorításul.
- 8. Igen fontos, hogy e reformok bevezetése mellett töretlenül megőrizzük az istentiszteletek ünnepélyes és tiszteletteljes voltát, tehát semmiképpen ne legyenek ezek a szombatok amolyan kevésbé felkészült, "laza" szombatokká. Az igehirdetéssel kitöltött, valamint a tapasztalatok elmondásából és a rövid igei buzdító beszédből álló szombatoknak egyaránt felüdítő, áldást közvetítő, tartalmas és ünnepélyes istentiszteleteknek kell lenniük.
- 9. A szombat délutánokkal kapcsolatban ne támasszuk ugyanazt az igényt, hogy minden testvér minden alkalommal jelen legyen (mivel egyesek ekkor tudnak testvért látogatni, missziószolgálatot végezni, vagy pedig egyéni, illetve meghitt családi körben megfelelőbb eltölteniük az adott délutánt), mindazonáltal indokolt kivételektől eltekintve minden szombaton, minden gyülekezetben legyen szombat délutáni program. (Ez nem zárja ki azt, hogy jó időben a gyülekezet közelében lévő szép helyen, a szabadban, vagy éppen a gyülekezet udvarán tartsák meg a délutáni együttlétet.) Szükséges ez egyrészt azért, mert mindig vannak olyan helybeli vagy vendég testvérek, akiknek úgy a legmegfelelőbb vagy áldásosabb eltölteni a szombat délutánt, hogy a közös együttléten vegyenek részt. Másrészt pedig egyes gyülekezeti programokra, megbeszélésekre, vagy az osztálymunkák fejlesztésére a szombat délutánok a legalkalmasabbak. Kiemelkedően fontos délutáni programok esetében kérjük a gyülekezetet, hogy mindannyian vegyenek részt a délutáni istentiszteleten.

A szombat délutánok speciális célokat szolgálhatnak, és kívánatos, hogy változatosak legyenek. A következőket javasolhatjuk:

- a) Havonta egy szombat délután legyen feltétlenül a misszióosztályé, ahol beszámolók hangozhatnak el az elvégzett munkáról, ezenkívül további tapasztalatok is, valamint az ezután végzendő feladatok előkészítése, adott esetben az azokra való kiképzés kaphat helyet.
- b) Kívánatos, hogy egyes szombat délutánok a házassággondozás vagy a szülők köre célját szolgálják. A családi élet köreinkben igen javítandó és fejlesztendő, hogy a keresztényekhez méltó életvitel valóban jellemző legyen a gyülekezetekhez tartozó családoknál.
- c) Egy-egy szombat délután együttesen át lehet venni a következő heti szombatiskolai tanulmányt, azt tanítva és gyakorolva, hogy milyen módszerrel tanuljuk eredményesen otthon a szombatiskolát. Ellen G. White tanácsolta ezt a gyülekezeteknek.
- d) Egyes szombat délutánokon az idők jeleiről, avagy a lelkiismereti szabadság helyzetéről folytathatunk közös beszélgetést.
- e) Alkalmanként a gyermekek tarthatnak ünnepélyt, esetleg egybekötve azzal, hogy a gyermekiskolában tanultakról is beszámolnak.
- f) Lehet különleges tapasztalati órát tartani, ahol számos, mindenki számára üdítő tapasztalat hangzik el. Pl. több testvér elmondja megtérése tapasztalatát, máskor pedig a mindennapi életben Isten gondviselésével szerzett tapasztalatok kaphatnak helyet. Itt régebbi tapasztalataikat is elmondhatják a testvérek.
- g) Végezetül, de nem utolsósorban, az ifjúságé lehet havi rendszerességgel is egy délután, amelyet ők szerveznek, részben a saját témáikról és szükségleteiknek megfelelően, de tarthatnak alkalmakat az egész gyülekezet számára is, ahol ők készítik a programot és erre meghívják a gyülekezetet. Nemcsak ének- és zeneszolgálatról és (megfelelő tartalmú és színvonalú)

versmondásról lehet szó, hanem pl. hitbeli elődeink vagy kevésbé ismert hithősök életének, munkásságának, vagy az adventmozgalom története egyes fejezeteinek ismertetése is téma lehet, amire a fiatalok készültek fel, ők adják elő.

- h) Adott esetben lehet testvéri megbeszéléseket folytatni a gyülekezetet érintő vagy foglalkoztató időszerű témákról. Pl. az istentiszteleti rend megjobbítása, az Unióhoz és a világközösséghez való viszonyunk, a mi mozgalmunk múltjának áttekintése, az úrvacsora értelme és jó rendje, a mindig magasabb színvonalú szombatünneplés stb.
- 10. Szükséges szólni még a közös szombati ebédekről. Sok helyen meghonosodott ez a gyakorlat, egyes gyülekezetekben minden szombaton közös étkezés van. Ez részben jó és örvendetes, másrészt több tekintetben javításra, változtatásra van szükség:
- a) Gyakran annyira szimpla és igénytelen ételeket hoznak a testvérek, és olyannyira nem megfelelő tálalásban teszik az asztalra, hogy mindez egyáltalán nem felel meg annak a bizonyságtételi tanácsnak, hogy szombatra egyszerű, nem lakomaszerű, de az ünnephez illő, különlegesebb ételt készítsünk, továbbá ízlésesen, étvágygerjesztően tálaljunk még hétköznap is. Egyes helyeken úgy zajlik a szombati közös ebéd, mintha az étkezés csak valami szükséges rossz és mellékes valami lenne, kifejezetten szegényes az egész, és nincs a szombati asztalközösségnek semmilyen ünnepélyes jellege vagy légköre.
- b) Legalább ekkora hiba, ami szintén elég általános, hogy mindenki hoz, amit éppen jónak lát, és mindenki kóstolgat mindenből egy kicsit. Így aztán hiába vannak a mértékletesség szabályai szerint elkészítve az egyes ételek, sokféle és össze nem illő ételek keveredése történik az egészség rovására. Rosszra nevelés lesz végül az eredmény akaratlanul is –, hiszen az egészséges életmódra vonatkozó tanácsok között az egyik legfontosabb, hogy össze nem illő ételeket és túl sokfélét ne fogyasszunk egy étkezés alkalmával.
- c) Az sem ritka, hogy adott esetben nagyon kevés az étel, az asztalnál ülők alig mernek mértékkel is venni, mert félnek, hogy másnak nem jut.
- d) Káros mellékhatás továbbá, hogy a testvérek teljesen leszoknak (még szombaton is!) a vendégszeretet gyakorlásáról, most már szinte soha senkit nem hívnak meg az otthonukba, családi asztalukhoz. Áldásos a közös ebéd, ahol mindenki találkozik és beszélgethet mindenkivel, de megint más áldást rejt az, amikor egy testvér vagy egy család csupán egy vagy egy-két testvért, avagy egy másik családot lát vendégül. Ilyenkor meghittebb kapcsolatba lehet kerülni egymással.

Mindezeket figyelembe véve leginkább az javasolható, hogy egy hónapban vagy két hónapban egyszer legyen csak közös ebéd, de akkor jól előkészítve (megbeszélve, ki mit hoz, hogy összeillő ételek legyenek és ne túl sok fogás), és szépen, ünnepélyesen megterítve, hogy mindenki számára különleges, örömteljes alkalom legyen a közös étkezés.

A többi szombatokon gyakoroljuk a vendégszeretetet úgy, hogy mindig más és más testvéreket hívunk meg otthonunkba, vagy pedig viszünk ételt a gyülekezetbe a saját részünkre, de úgy, hogy szükség esetén mást is megkínálhassunk belőle.

Az is jó gyakorlat, hogy mindig más és más testvérek kapnak megbízást arra, hogy otthonukban – vagy a gyülekezetbe hozott étellel – készen legyenek az esetleges vendégek fogadására. Erről gondoskodni kell, mert szégyen, bántóan testvérietlen, ha egy gyülekezetben nincs, aki meghívja vagy megkínálja a vendégeket.

3. Az istentiszteleti rend

1. Olyan fontos lelki érdek a megfelelő istentiszteleti rend kialakítása és fenntartása, hogy soha nem lehet beletörődni a rendetlenség és hanyagság meghonosodásába, bármennyire nehéznek tűnik is a megrögzött rossz gyakorlatok és szokások megváltoztatása.

Mellékeljük ehhez a függelékhez a Szombatnapi "szent gyülekezések" – Hitbeli részvétel és helyes magatartás című írást (a Reformáció gyakorlati életünkben című, 1999-es szombatiskolai tanulmányfüzetből), amely olyan igei kijelentésekkel és bizonyságtételekkel szembesít bennünket e kérdést illetően, hogy rá kell döbbennünk: restségünk és hanyagságunk nem tartható fenn tovább!

- 2. A helyes istentiszteleti rend kialakításának legfőbb kívánalmai a következők:
- a) A gyülekezeti tagok ismételt tanítása, folyamatos nevelése

- a csend megőrzésére az istentiszteleti helyen *az istentisztelet előtt, után és közben* (külön szívélyes tanítást nyújtva a kisgyermekes szülőknek),
 - a késések kiküszöbölésére,
 - az adományok megfelelő előkészítésére,
 - a megfelelő lelki előkészületre, amellyel Isten házába jövünk,
 - az illő öltözködésre.

Mindezekre vonatkozóan évekkel ezelőtt elkészült egy összefoglaló írás *A helyes istentiszteleti magatartás kívánalmai* címen, amelyet e kézikönyv végén is megtalálhatunk (2. sz. melléklet). Sok helyen ki is függesztették, a megvalósítás azonban legnagyobbrészt elmaradt, mert az istentiszteleti rend kívánalmainak folyamatos elevenen tartására, illetve betartására van szükség.

- b) A szolgálattevők kiképzése arra, hogyan végezzék feladatukat illő rendben, pontosan. Erre vonatkozóan szintén mellékelünk egy írást, *Alapvető, általános tudnivalók az istentiszteleti szolgálattevők részére* címen (3. sz. melléklet).
- c) A teremdiakónusok kiképzése, illetve ennek a szolgálatnak a megfelelő, folyamatos működtetése.
- d) A gyülekezet tanítása a szép közös éneklésre, valamint az ének- és zeneszolgálatok minél magasabb szintre emelése.
- e) A gyülekezeti hely és környéke kifogástalan rendben és tisztán tartása, megfelelő berendezése, a bútorok és felszerelések karbantartása.
- 3. Az úrvacsorai istentiszteletek rendjének pontos rögzítése és gondos betartása kiemelkedően fontos az úrvacsora lelki jelentősége miatt. A felszentelt prédikátori kar, közelebbről a prédikátori osztály feladata megtanítani erre az újonnan felszentelendő prédikátorokat és véneket, illetve a jelenlegi szolgálattevőknél is megerősíteni a helyes gyakorlatot. A prédikátorok feladata, hogy a gyülekezeteket is tanítsák az úrvacsora egyes mozzanatainak értelmére, valamint ezzel együtt az úrvacsora jó rendjének megtartására. (Lásd a 4. sz. mellékletet.)
- 4. A gyülekezeti prédikátorok, vének és vezetők közös felelőssége az istenfélelemben megvalósított és illő rend megtartása feletti őrködés az összes istentiszteletre vonatkozóan.

Melléklet

1. A szombatnapi "szent gyülekezések"

Hitbeli részvétel és helyes magatartás

"A Te kegyelmed sokaságából házadba mehetek, leborulok szent templomodban a Te félelmedben."

(Zsolt 5,8)

- a) Hogyan hangzik a Szentírás meghatározása az istentiszteletről?
- "Mondta Salamonnak az Úr: Meghallgattam a te imádságodat és könyörgésedet, amellyel könyörögtél előttem: Megszenteltem e házat, amelyet építettél, abba helyezvén az én nevemet mindörökké, s ott lesznek az én szemeim és az én szívem mindenkor." (1Kir 9,3)
- "Ahol ketten vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük." (Mát 18,20)
- "Csak ha valóban megjobbítjátok a ti útjaitokat és cselekedeteiteket... akkor lakozom veletek ezen a helyen." (Jer 7,5–7/a)

Isten láthatatlan, de valóságos jelenléte avatja istentiszteletté a hívők gyülekezését. "Isten földi és mennyei egyháza egyazon gyülekezetet alkotnak. A földi hívők és a soha el nem bukott mennyei lények egyetlen egyházat képeznek. A szentek földi istentisztelete minden mennyei lényt érdekel. A menny belső udvaraiban figyelnek a föld külső udvaraiban elhangzó bizonyságtételekre. A földön imádkozók dicséretét és hálaadását átveszik a mennyei kórusok. Dicséret és hálaadás hangzik a menny udvaraiban, mert Krisztus nem hiába halt meg Ádám elbukott fiaiért... Senki ne feledje, hogy e földön Isten angyalai vannak jelen a szentek minden gyülekezésén. Tehát amikor szombatról szombatra összejöttök, zengjétek annak dicséretét, aki a

sötétségből az Ő csodálatos világosságára hívott ki titeket." (Ellen G. White: *Bizonyságtételek VI.*, 366–367, o.)

Azonban feltétele is van annak, hogy Isten jelen legyen összejövetelünkön. Az erre vonatkozó ígéret csak akkor teljesedik, ha valóban "az Ő nevében" jövünk össze, tehát szent lényéhez illő módon, kívánalmainak megfelelően.

"Az istentisztelet idejére, helyére és módozatára vonatkozóan szabályokra van szükség. Semmiféle szent és az istentisztelethez tartozó dologgal nem szabad tiszteletlenül és közömbösen bánni."

"Jóllehet Isten kézzel csinált templomokban nem lakik, népének gyülekezéseit megtiszteli jelenlétével... Csakhogy mindazok, akik az Ő imádására jönnek össze, vessenek ki magukból minden bűnt, mert akik Istent imádják, szükséges, hogy lélekben, igazságban és igaz szentségben imádják, másként gyülekezésük hiábavaló lesz... Gyülekezéseink a lehető legvonzóbbak legyenek. Legyen érezhető a menny légköre. Ne mondjanak csupán az idő kitöltése céljából hosszú, száraz imákat és beszédeket... Őrizkedjünk attól, hogy istentiszteletünk száraz formává fajuljon." (Ellen G. White: Bizonyságtételek I., 175–176., 247–248. 0.)

b) Milyen legyen az istentiszteleti összejövetel helye?

"Készítsenek nékem szent hajlékot, hogy közöttük lakozzam." (2Móz 25,8)

"Ideje-é néktek, hogy ti mennyezetes házakban lakozzatok, holott ez a ház romban áll? Most azért, ezt mondja a Seregek Ura: Gondoljátok meg jól a ti útjaitokat!" (Agg 1,4–5)

"Az a szentség, amelyet a földi szenthelynek tulajdonítottak egykor, megtaníthatja a keresztényeket, hogy miként tiszteljék a helyet, ahol Isten találkozik népével. Nagy változás történt, de rossz irányban."

"Boldogok azok, akiknek van szentélyük, istentiszteleti összejöveteli helyük. Legyen az akár pompás, akár szerény, legyen városban vagy a hegyek barlangjaiban, kint a vadonban, ha ezzel a rendelkezésükre álló legjobbat ajánlották fel Mesterüknek, akkor az Ő jelenléte szenteli meg azt a helyet, szent lesz az a Seregek Ura számára."

"Isten megparancsolta Izrael fiainak, hogy áldozataik hibátlanok és szeplőtlenek legyenek, a nyáj legjavából valók. Ha házat építesz az Úrnak, ne becsüld le azt silány áldozataiddal! A legjobbat hozd Isten épülő házába, mindannak a legjavát, amid van. Viseld szíveden, hogy az imádság háza rendeltetésének megfelelő és szép legyen." (Ellen G. White: Bizonyságtételek V., 491. o.; Bizonyságtételek a gyülekezetnek, régi kiadás; Bizonyságtételek I., Az imádság házai c. fejezet)

Felhívás: Nézzünk körül gyülekezetünkben! Ne tűrjünk meg semmi rendetlenséget vagy fogyatékosságot az istentiszteleti helyen és annak környezetében! Gondolkodjunk el azon, hogyan vagy mivel tehetnénk szebbé, alkalmasabbá, Isten jelenlétéhez illőbbé az istentiszteleti helyet. Hasonlítsuk össze otthonaink színvonalával, és kérdezzük meg, vajon a tőlünk telhető "legjobbat" ajánlottuk-e fel az Úrnak?

c) Milyen legyen személyes megjelenésünk és magatartásunk az istentiszteleti helyen? Mi érvényes az istentisztelet programjára és rendjére vonatkozóan is?

"Az Úr pedig mondta Mózesnek: Eredj el a néphez, és szenteld meg őket ma és holnap. Mossák ki a ruháikat, és legyenek készek harmadnapra, mert harmadnapon leszáll az Úr az egész nép szeme láttára a Sínai-hegyre." (2Móz 19,10–11)

"Az Úr az Ő szent templomában, hallgasson előtte az egész föld!" (Hab 2,20)

"Én pedig a Te kegyelmed sokaságából házadba mehetek, leborulok szent templomodban a Te félelmedben." (Zsolt 5,8)

"Mindenek ékesen és jó renddel legyenek!" (1Kor 14,40)

"Alapos változásra van szükség a gyülekezetben. Isten gyakran fordítja el arcát az istentiszteletre összegyűltektől az istentisztelethez való egész viszonyulásuk miatt, a ruházat, a magaviselet és az Isten-imádás tiszteletlensége miatt. Nem készültünk fel arra, hogy belépjünk a mennyei udvarokba, ahol minden tiszta és szent... Azoknak, akik elfogadták a mennyei eredetű igazságot, igényesebbé, nemesebbé, megszenteltebbé kell válniuk. Nem engedhetünk meg magunknak semmilyen hanyagságot e téren!"

"Sokaknak fogalmuk sincs arról a rendről, tisztaságról és illő magaviseletről, amelyet Isten vár mindazoktól, akik az Ő jelenlétében imádni kívánják Őt. Sokaknak nincsenek szentebb gondolataik Isten házával kapcsolatban, ugyanúgy gondolnak rá, mint bármilyen más, közönséges helyre... E tekintetben alapos változásnak kell végbemennie gyülekezeteinkben... Ez a feladat eddig igen elhanyagolt volt.

Mindig azzal a tudattal menjünk az istentiszteleti összejövetelre, hogy ott Istennel és az Ő angyalaival találkozunk majd. Amikor belépsz az istentisztelet helyére, kérd az Urat, hogy távolítson el a szívedből minden gonoszságot. Azt hozd csak magaddal Isten házába, amit Ő megáldhat. Imádkozz, hogy áldást nyerj az élet Igéjét hirdető személy által. Minden igyekezeteddel azon légy, hogy áldást nyerj. Isten mindenkit megáld, aki ilyen igyekezettel megy az istentisztelet helyére. Az egész istentisztelet alatt komolyság és szent áhítat uraljon bennünket, mintha a Mindenható látható jelenlétében volnánk."

"Rendnek kell igazgatnia az istentisztelet helyét, idejét, lefolyását. Ne legyünk hanyagok és közömbösek semmiben, ami szent, ami az istentisztelethez tartozik."

"Ne tűrjük meg a közönséges beszédet Isten házában, sem az istentisztelet előtt, sem pedig utána... Ha egyeseknek várakozniuk kell az istentisztelet megkezdéséig, őrizzék meg az áhítatot csendes elmélkedés által, és emeljék fel szívüket Istenhez imában... Elő kell készíteni a lelket Isten Igéje hallására, hogy az Úr szava a szívünkig hatoljon, és hatása maradandó legyen... Tolongás és hangos beszélgetés nélkül távozzanak a jelenlévők, tudva, hogy Isten látja őket, s úgy kell tenniük mindent, mint akik tudják, hogy az Ő személyes jelenlétében vannak. A kijáratoknál ne gyülekezzenek össze csoportokban, hogy egymást üdvözöljék vagy beszélgessenek, elzárva az utat mások elől. Isten háza környezetét szent ünnepélyességgel kell körülvenni. Ne legyen régi barátok találkozóhelye vagy mindennapi gondolatok kicserélésének színhelye. Ilyesmi nem tartozik Isten házába... Csaknem mindenkinek oktatásra van szüksége arra vonatkozóan, hogy milyen magaviseletet tanúsítson az Úr házában.

Olykor egy kisgyermek annyira leköti a hallgatók figyelmét, hogy a drága isteni mag nem talál talajra, ahol kikelvén gyümölcsöt hozhatna. Máskor fiatalemberek oly csekély tiszteletet tanúsítanak Isten háza iránt, hogy a prédikáció alatt állandóan beszélgetnek. Szégyenkeznének és félnének, ha a szemükkel láthatnák Isten angyalait, akik letekintve rájuk, feljegyzik viselkedésüket.

Senki se jöjjön aludni Isten házába, mert az alvóknak nem a gyülekezetben van a helyük. Világi foglalatosságotok közben nem álmosodtok el, mert azt érdeklődéssel végzitek. Szabad-e vajon kevesebbre becsülnünk az örökkévaló célokat szolgáló istentiszteletet, mint életünk múló ügyeit? ... Az egész menny ünnepli a szombatot, mégpedig nem közönyös és semmittevő módon. Legyen éber a lélek minden képessége ezen a napon, hiszen Istennel és a mi Üdvözítőnkkel, Jézus Krisztussal óhajtunk találkozni.

Sokan vannak, akiket meg kell tanítani, miképpen jelenjenek meg a szombati istentiszteleten. Ne járuljanak Isten elé közönséges munkaruhában... Öltözködjünk tisztán és csinosan, de mellőzzük a cicomázást és az ékszereket. Isten gyermekei kívül és belül egyaránt tiszták legyenek!" (Ellen G. White: Bizonyságtételek V., 491–500 o.; Bizonyságtételek a gyülekezeteknek, 208–210., 224–225. o.; Válogatott bizonyságtételek, 218. o.)

Felhívás: A zaj az istentisztelet előtt és után az istentiszteleti helyen megengedhetetlen! Távol tartja Isten Lelke és angyalai jelenlétét tőlünk. Haladéktalanul változásra van szükség ezen a téren!

- d) Rajtunk kívül másoknak is áldást kíván adni az Úr az Ő házában. Hogyan járuljunk hozzá ehhez?
- "Mondta nékik Jézus: Meg van írva: Az én házam imádság házának mondatik. Ti pedig azt latrok barlangjává tettétek!" (Mát 21,13)
- "Szent hegyemre viszem fel őket, és megvidámítom őket imádságom házában; egészen égő és véres áldozataik kedvesek lesznek oltáromon, mert házam imádság házának hívatik minden nép számára!" (Ésa 56,7)
- "Ha mindnyájan prófétálnak, és bemegy egy hitetlen vagy avatatlan, az mindenektől megfeddetik, mindenektől megítéltetik, ilyen módon az ő szívének titkai nyilvánvalókká

lesznek, és így arcra borulva imádja az Istent, hirdetvén, hogy bizonnyal Isten lakik tibennetek." (1Kor 14,24–25)

"Érezze mindenki kötelességének, hogy a maga részéről a szombatnapi összejövetelt a lehető legvonzóbbá tegye... Imádkozzunk azért, hogy áldás áradjon a jelenlévőkre. Fontoljuk meg, hogy a szent gyülekezések nem csupán a mi felüdülésünkre rendeltettek... Ügyelnünk kell arra, hogy szomorú arcunk vagy meggondolatlan szavaink által ne tegyünk rossz bizonyságot... Arckifejezésünk, kedélyállapotunk, szavaink és egész magatartásunk által azt kell bizonyítanunk, hogy jó dolog szolgálni az Urat... Ne illessük Őt tiszteletlenséggel azáltal, hogy elmondjuk szomorú tapasztalatainkat és megpróbáltatásainkat, melyek fájdalmasan érintettek bennünket... Ha visszatekintünk Isten nagy irgalmasságára és végtelen szeretetének számtalan bizonyítékára, akkor elfeledkezve tapasztalataink sötét oldaláról, sokkal több okot találunk majd a magasztalásra, mint a panaszra... Azért nem vagyunk vidámabbak, mert elveszítettük az első szeretetünket. Legyünk tehát buzgók, és térjünk meg!" (Ellen G. White: Bizonyságtételek a gyülekezetnek, 225–232. o.)

e) Mi a jelentősége a közös éneklésnek és a zenei szolgálatnak az istentiszteleten? Mire ügyeljünk ezzel kapcsolatban?

"Éneklek a lélekkel, de éneklek az értelemmel is." (1Kor 14,15/b)

"Dávid és a sereg fővezérei a szolgálatra kijelölték Asáf, Hémán és Jedutun fiait, hogy prófétáljanak citerákkal, lantokkal és cimbalmokkal... E szolgálatra rendeltettek... Ezek mindnyájan az ő atyjuk mellett voltak, akik az Úr házában énekeltek cimbalmokkal, lantokkal és citerákkal az Isten házának szolgálatában, a királynak, Asáfnak, Jedutunnak és Hémánnak parancsolata szerint. Ezek száma testvéreikkel együtt, akik jártasak voltak az Úr énekében, mindnyájan tudósok, kétszáznyolcvannyolc volt."

"Alig van hatásosabb eszköz arra, hogy Isten igéit az emlékezetünkbe véssük, mint ha énekeinkbe foglalva ismételgetjük őket. Csodálatos az ilyen ének hatása. A nyers, műveletlen természetet megzabolázza, megeleveníti a gondolatokat, és együttérzést ébreszt. Előmozdítja az egységes cselekvést, elűzi a csüggedtséget és a rossz sejtelmeket... Ha kísértés környékez, ahelyett, hogy érzelmeinknek utat engednénk, hittel énekeljünk hálaénekeket az Úrnak. Az ének olyan fegyver, amelyet mindenkor használhatunk a csüggedés ellen.

A hangszerek használata egyáltalán nem kifogásolható. Hajdan is használták ezeket az istentiszteleti szolgálatban... A hang kiművelésére sokkal nagyobb gondot kellene fordítanunk, mint általában tesszük... Nem hangos éneklésre van szükségünk, hanem tiszta hangokra, tökéletes kiejtésre, hangsúlyozásra. Mindenki fordítson időt arra, hogy énekelni tanuljon, hogy Istent dicsérhesse tiszta, lágy hangon, nem pedig nyersen, élesen, fülsértően...

A zene nagy hatalom lehet a jóra, mi mégsem használjuk kellően... A zene legyen szép, lendületes, hatásos. Dicséret és odaadás hangjai emelkedjenek Istenhez...

Néha nehéz az énekeseket fegyelmezni, mivel csak saját elgondolásuk szerint akarnak cselekedni, s nem akarnak a vezetésnek engedelmeskedni. Isten szolgálatában azonban jól érlelt tervek szükségesek... Lehetőleg szakértőt bízzunk meg az istentisztelet zenei részének vezetésével...

Az istentisztelet egyik része az ének, gyakran azonban olyan kontár módra vezetik, hogy nem szolgál sem az igazság, sem Isten tiszteletére. Ebben is rendszert és rendet kell tartanunk, mint az Úr művének minden más területén... Akik énekelnek... fordítsanak időt a gyakorlásra, hogy tehetségüket Isten dicsőségére használják fel.

Isten csak a tiszta szívből eredő szolgálatot fogadja el. A formai és csak szájjal végzett szolgálat olyan, mint a zengő érc vagy a pengő cimbalom. Nem elfogadható az éneklésetek, ha csak a fitogtatást szolgálja, nem pedig azt, hogy Istent dicsőítsétek lélekkel és értelemmel... Törekedjünk arra, hogy az istentiszteleten elhangzó énekszolgálat, amennyire csak lehetséges, megközelítse a mennyei karok összhangját... **Gyülekezeti éneklésünk nagymértékben javítandó.** Néhányan azt hiszik, hogy minél hangosabban énekelnek, annál szebb, a lárma azonban nem zene... Minél jobban megközelíti Isten népe a tökéletes mércét az énekszolgálatban, annál jobban dicsőíti Őt, s annál inkább áldásban részesül a gyülekezet és a vendégek." (Ellen G. White: Evangelizálás, Evangelizálás énekkel c. fejezet)

Felhívás: A közös éneklésnél figyeljünk a szövegre, hogy valóban szívbeli dicséretként és fohászként, "lélekkel és értelemmel" énekeljük az énekeket! Arra is ügyeljünk, hogy ne énekeljünk túl harsányan, hanem alázattal és összhangra törekedve.

f) Mire vigyázzunk az istentiszteleten elhangzó nyilvános imánál? Az istentisztelethez tartozik hálaadományaink összegyűjtése is, mire ügyeljünk a hálaadományok begyűjtésekor?

"Amikor imádkozol, ne légy olyan, mint a képmutatók, akik a gyülekezetekben és az utcák szegletein fennállva szeretnek imádkozni, hogy lássák őket az emberek. Bizony mondom néktek: elvették jutalmukat." (Mát 6,5)

"Jaj néktek, képmutató írástudók és farizeusok, mert felemésztitek az özvegyek házát, és színből hosszan imádkoztok, ezért annál súlyosabb lesz a ti büntetésetek!" (Mát 23,14)

"Most azért ímé, elhoztam ama föld gyümölcsének zsengéjét, amelyet nékem adtál, Uram. És rakd le azt az Úr előtt, a te Istened előtt, és imádkozzál az Úr előtt, a te Istened előtt. És örömet találj mindabban a jóban, amelyet ad néked az Úr, a te Istened, és házad népének, te és a lévita és a jövevény, aki közötted van." (5Móz 26,10–11)

"Szükségesnek véltem azért utasítani az atyafiakat, hogy előre menjenek el hozzátok, és készítsék el előre a ti előre megígért adományotokat, hogy az úgy legyen készen, mint adomány, és nem mint ragadomány... Ki-ki amint eltökélte szívében, nem szomorúságból vagy kénytelenségből, mert a jókedvű adakozót szereti az Isten." (2Kor 9,5. 7)

"A nyilvános imák rövidek és az alkalomhoz illőek legyenek. Isten nem akarja, hogy az ima ideje fárasztóvá váljék a hosszú kérések miatt... Néhány perc elegendő egy nyilvános imához. Van olyan alkalom, amikor Isten Lelke különleges kérésre indít. Ilyenkor helyénvaló a hosszabb ima. Általában azonban sok unalmas imát mondanak, amelyek inkább az Úrnak tartott előadáshoz hasonlítanak, semmint könyörgéshez. A hosszú imák elfárasztják a hallgatókat, nem készítik elő őket arra, hogy a tanításra figyeljenek...

Mivel a belső szobában mondott imádságot sokan elhanyagolják, azért imádkoznak hosszan és fárasztóan a nyilvánosság előtt... Az ilyen imák gyakran mások lelki hanyatlását idézik elő... A jelenlévők türelmetlenül várnak, azt kívánva, hogy bárcsak ez lenne már az utolsó szó...

Isten nevét szentségtelenítjük meg, ha szükségtelenül ismételgetjük imáinkban az Ő szent nevét... Magasan szárnyaló kifejezések nem illenek az imába... Különösen a nyilvános imát mondjuk el egyszerű szavakkal, hogy mindenki megértse és együtt imádkozhasson velünk... Bárcsak az Űr megtanítaná imádkozni az Ő népét!" (Ellen G. White: Az evangélium szolgái, Nyilvános imák; Hódolatteljes imák; Magatartásunk ima közben c. fejezetek)

Felhívás: Kövessük a fenti elveket! Csakis őszinte, belső indíték alapján imádkozzunk a gyülekezetben, ne pedig formálisan, gépiesen! A jól hallható, mindenki számára érthető, rövid könyörgés helyénvaló a nyilvános, közös imádkozás alkalmával, amellyel a jelenlévők azonosulni tudnak. Kerüljük a fölösleges szavakat, cirkalmas kifejezéseket, Isten neve szükségtelen, gyakori emlegetését. Szóljunk Istenhez egyszerűen, őszintén!

Istentiszteleti adományainkat mindig készítsük elő otthon, hogy megfontoltan – lehetőségünk és szívünk szándéka szerint –, hálás tisztelettel adjunk az Úrnak. Készítsük elő azért is, hogy minden zaj és keresgélés nélkül, egyszerűen csak kiemelhessük a táskánkból vagy a zsebünkből az előkészített összeget.

g) Milyen alapelveket kell megszívlelniük az igehirdetésre vonatkozóan mind a szolgálattevőknek, mind pedig a hallgatóknak?

"Imádkozván egyszersmind miérettünk is, hogy Isten nyissa meg előttünk az Ige ajtaját, hogy szólhassuk a Krisztus titkát, amelyért fogoly is vagyok, hogy nyilvánvalóvá tegvem azt úgy, amint nékem szólnom kell." (Kol 4,3–4)

"Minden imádsággal és könyörgéssel imádkozván minden időben a Lélek által, és ugyanezen dologban vigyázván minden állhatatossággal és könyörgéssel minden szentekért. Énérettem is, hogy adassék nékem szó számnak megnyitásakor, hogy bátorsággal ismertessem meg az evangélium titkát, amelyért követséget viselek láncok között, hogy bátran szóljak arról, amiképpen kell szólnom." (Eféz 6,18–20)

"Nem olyanok vagyunk, mint sokan, akik meghamisítják Isten Igéjét, hanem tisztán, sőt szinte Istenből szólunk az Isten előtt a Krisztusban." (2Kor 2,17)

"Akinél pedig az én Igém van, beszélje az én Igémet igazán. Mi köze van a polyvának a búzával? – azt mondja az Úr. Nem olyan-é az én Igém, mint a tűz – azt mondja az Úr –, mint a sziklazúzó pöröly? (Jer 23,28–29)

"Imádkozzatok az igehirdetőért, hogy nagy áldás áradjon a jelenlévőkre általa.

A gyülekezet vezetői ne merítsék ki annyira testi és szellemi erőiket a munkanapok alatt, hogy szombaton ne vihessék Krisztus evangéliumának megelevenítő erejét a gyülekezetbe. Inkább csökkentsd mindennapi, evilági dolgaidat, de ne foszd meg az Urat az Ő dicsőségétől azáltal, hogy olyan szolgálatot mutatsz be Neki szombaton, amelyet nem fogadhat el."

"Adomák, események elbeszélése, amelyek a hallgatóságot nevetésre vagy sekélyes gondolatokra bírják, elvetendő. Az igazságot tiszta és méltó beszéddel kell előadni. A szemléltetések is ilyen jellegűek legyenek... Nem engedhető meg, hogy a prédikátor úgy viselkedjék a szószéken, mint egy színész, különféle pózokat vegyen fel, és olyan kifejezéseket használjon, amelyekkel mindenáron hatást akar elérni. Az igehirdetők nem színészek, hanem az igazság tanítói. A szertelen, túlságosan lendületes beszéd sem kölcsönöz erőt az előadott igazságnak. Ellenkezőleg: a helyes szemléletű, jó ítélőképességű férfiakban és nőkben visszatetszést kelt. A Krisztus által tanított szolga tudja, hogy Isten követe. Tudja, hogy nem szabad a figyelmet önmagára, saját tanaira vagy képességeire irányítania...

Az öltözködésben igen fontos a gondosság. A prédikátor öltözéke legyen összhangban hivatásának méltóságával."

"Sok szülő otthon bírálgatja a hallott prédikációt. Így Isten üzenetét bírálják, kételyeket támasztanak iránta, és könnyelműen kezelik. Milyen befolyást gyakorolhatnak vajon ezek a könnyelmű és tiszteletlen megjegyzések az ifjúságra? Kérdés, hogy az a fiatal, aki az efféle rossz nevelés hatása alatt áll, igaz tisztelettel és megbecsüléssel tekint-e majd valaha is a prédikátori hivatásra, amelyet Isten rendelt eszközül a lelkek megmentésére? Ha az istentisztelet prédikátora esetleg valami hibát követett is el, ne beszéljetek erről gyermekeitek előtt!" (Ellen G. White: Bizonyságtételek a gyülekezetnek, 224–225., 207–208. o.; Az evangélium szolgái, Gyakorlati javaslatok, Gondosság a viselkedésben és az öltözködésben c. fejezetek)

2. Alapvető tudnivalók az istentiszteleti szolgálattevők részére

- 1. Tisztelettel viszonyuljunk a legegyszerűbb szolgálathoz is. Figyeljük a beosztást, és előre, időben jelezzük hiányzásunkat, a helyettesítés szükségességét. Készüljünk a szolgálatra lélekben is. Ezt elemi kötelességünknek fogjuk tekinteni, ha komolyan vesszük, hogy Isten és az Ő angyalai jelenlétének helye az istentisztelet.
- 2. Az istentiszteleti kezdő imák rendkívül fontosak. Hangosan, mindenki számára hallhatóan és érthetően imádkozzunk. Hálaadást és segítségül hívást tartalmazzon az imánk. Minden valódi könyörgés Istenhez fordulás legyen, ne pedig az embereknek szóló, formális, élettelen, liturgikus ima.
- 3. A szolgálattevő soha nem késhet az istentiszteletről. Öt perccel az istentisztelet előtt már legyünk jelen, ha szolgálatunk van. A szószéki szolgálattevők egy-két perccel a kezdés előtt menjenek a szószékhez, és várjanak ott csendben a gyülekezettel együtt a kezdés időpontjára.
- 4. Az ének számát és verseit minden esetben kétszer, hangosan, tagoltan, jól érthetően mondjuk be. Az a leghelyesebb, ha két rövid mondatban mondjuk be az éneket, pl. így: "Istentiszteletünket megkezdjük (vagy befejezzük) a 156-os számú énekkel. Az ének első, második és ötödik versét énekeljük."

Tehát az énekszámot mondjuk be az első mondattal, a másik mondattal pedig a versek számát. (Vigyázzunk, ne legyen nyelvhelyességi hiba a bemondásunkban, ne mondjuk be az éneket pl. így: "Énekeljük az 1-es, 2-es, 3-as verset", vagy "az egytől a negyedik verseket", vagy: "az összes verseket énekeljük".) Ha a záró ének ugyanaz, mint a befejező ének, tegyük hozzá az előbbi két mondathoz: "*Ima után a hatodik verset énekeljük*." Ha egy éneknek minden versét énekeljük, akkor így mondjuk be az éneket: "*A 69-es ének mindkét versét (vagy mindhárom, vagy mind a négy versét) énekeljük*."

5. Az istentiszteletet vezető testvér gyűjtse össze a szolgálattevő testvéreket az istentisztelet megkezdése előtt (a hálaszöveg-olvasó és adománygyűjtő testvéreket, valamint az

ének- és zeneszolgálatot végzőket) azért, hogy meggyőződjék jelenlétükről, megbeszéljék a sorrendet, és együttes imádsággal készüljenek fel az istentiszteletre. (Kivétel a harmonista, ha ő már ezalatt is játszik a harmóniumon, de ha a szolgálattevők rendben, két perccel a kezdés előtt felmennek a szószékre, akkor a harmonista is részt tud venni a közös imában. Ez a leghelyesebb gyakorlat.)

- 6. Ne bízzuk az emlékezetre a hirdetéseket, a sorrendet és az énekek bemondását, nehogy eltévesszük. Legyen készenlétben ehhez mindig egy formalap, amit csak ki kell tölteni. A hirdetések átrostálása (esetleg istentisztelet után csak egyénekkel kell tudatni valamit, szószékre nem való stb.) különösen fontos, amint az is, hogy átgondoltan, pontosan és helyesen megfogalmazva hangozzanak el.
 - 7. Az istentiszteleti adományok begyűjtésére így szólítsunk fel:
- a) A szombatiskolánál: "Gyűjtsük össze az evangélium terjesztésének támogatására szánt adományokat!"
- b) A szombat délelőtti istentiszteleten: "*Gyűjtsük össze önkéntes hálaadományainkat!*" (A tizedet ne említsük külön, mert egyrészt fölösleges, másrészt vendégek lehetnek jelen, akik nem ismerik, nem értik a tizedadás bibliai alapját és önkéntes jellegét, ennélfogva ellenérzések támadhatnak bennük.)
- c) Szombat délután:⁴ "Gyűjtsük össze a tábea támogatására szánt adományokat! Vagy: Gyűjtsük össze az ifjúsági osztály munkájának támogatására szánt adományokat!"
- 8. Közös imára így szólítsunk fel: "*Több testvérrel imádkozzunk!*" Vagy: "*Két-három testvérrel imádkozzunk!*"

(Kerüljük ezeket a felhívásokat: "Röviden, tárgyhoz szólóan imádkozzunk", "Imádkozzunk azokkal, akiket a Lélek indít". Ha mindnyájan megtanuljuk, hogyan imádkozzunk helyesen nyilvános alkalmakon, akkor ezek a megjegyzések fölöslegessé válnak, illetve úgysem jelentenek megoldást, viszont félreértéseket és visszás érzéseket kelthetnek.)

- 1.) 9. Ne legyen az istentiszteleten semmilyen fölösleges emberi beszéd. Ne mondjunk különleges köszöntőket, üdvözléseket, bevezetéseket, ajánlásokat, minősítéseket, magyarázó kiértékeléseket se az elején, se a végén. Az istentiszteletet vezető testvér szívélyesen köszöntse a jelen lévő gyülekezetet és a vendégeket, és ha ez valamiért szükséges vagy helyénvaló esetleg a szolgálattevő prédikátort vagy testvért is. Ennél többet mondani viszont szükségtelen. (Kerüljük tehát pl. az ilyen bejelentéseket: "Áldásos istentiszteletünket megkezdjük/befejezzük", "Ezzel istentiszteletünk véget ért.") Az ének- és zeneszolgálatokat vagy versmondást ne konferáljuk be, beszéljük meg a sorrendet előre a szolgálattevőkkel. A szívélyes köszöntéshez elég ennyit mondani: "Szeretettel köszöntjük a gyülekezetet!" (Kerüljük az ilyen fölösleges nyomatékosításokat: "nagyon sok szeretettel", "őszinte szeretettel". A szeretet csak akkor hiteles, ha "őszinte", és akkor tökéletesen elégséges is, nem kell még fokozni, megtoldani a "nagyon" szóval!) Szép és helyes gyakorlat külön köszönteni a betegségből felgyógyult, ezután először a gyülekezetbe jött testvéreket, valamint a más gyülekezetből és külföldről érkezett testvéreket.
- 10. A szolgálattevők készítsenek elő mindent gondosan, és ne beszélgessenek a szószéken. Csak elkerülhetetlen esetben szóljanak egymáshoz!
- 11. Az istentisztelet kezdete előtt őszintén, komolyan imádkozzanak az összes szolgálattevők az igehirdető vezetésével. Nem szükséges, hogy a szószékre érkezve ismét külön csendes imát mondjanak ülve. Ez könnyen formális, látszatimává válik. Szombat délelőtt, az istentisztelet kezdetén viszont helyes és szükséges az egész gyülekezetnek alkalmat adni a csendes imára, és ez valóban ima legyen a szolgálattevők részéről is, ne csak egy leborulás és felállás. Így mondjuk be a csendes imát: "*Kérjük a gyülekezetet, hogy szíveskedjék felállni csendes imához!*" Ne mondjuk: "Míg mi leborulunk, kérjük a gyülekezetet felállni!" Ez olyan, mintha a szolgálattevők leborulásához kellene mintegy tisztelegve felállni. A résztvevőkben nem tudatosul, hogy ez számukra is a csendes ima alkalma.

_

⁴ Amennyiben van adománygyűjtés, és nem a tizedcédulán történik az adakozás a tábea és az ifjúsági osztály részére. Jobb gyakorlat ez az utóbbi, mert esetleg rossz érzést kelthet, ha egy szombaton többször is, minden alkalmon külön gyűjtés van.

- 12. Ha istentiszteleti szolgálatunk van, különösen ügyeljünk a megfelelő, ünnepélyes öltözékre. (Kerüljük a tarka, sötét ingeket, sportos pulóvereket. Nők részéről semmiképpen sem elfogadható a nadrág viselése, a miniszoknya vagy a magasan felhasított szoknya, áttetsző blúz.) Néhány további javaslat és szabály:
 - 1. A gyülekezeti jegyző feladata legyen a beosztás letisztázása, kifüggesztése.
- 2. Az adományokat régi gyakorlat szerint a diakónusok gyűjtik be. Nem feltétlenül szükséges azonban, hogy ők olvassák az igét is, és hogy ők is imádkozzanak. A hálaadás az összes adakozókat érinti, de természetesen a diakónusok is beoszthatóak erre a szolgálatra is. Szombatiskolánál vagy szombat délután (a szolgálatot tisztelettel végző) gyermekek is gyűjthetnek, a szombat délelőtti istentiszteleten azonban helyesebb, ha a diakónusok végzik ezt a szolgálatot.
- 3. Nem szükséges arra ügyelni, hogy férfi szolgálattevővel csak férfi, női igehirdetővel pedig csakis nő istentisztelet-vezető menjen a szószékre. Arra viszont figyelni kell, hogy ne legyen két nő egyszerre a szószéken, illetve csak nők a szószéken, mert ez egyesekben (vendégekben) esetleg előítéleteket támaszthat. Ha a szolgálattevő nő, kerüljük a régies "szolgálóleányod" kifejezés használatát az érte való imában, az egyszerű "szolgád" megjelölés nőkre is vonatkoztatható. Úgyszintén ne szóljunk senkihez vagy senkiről csak a keresztnevét vagy csak a vezetéknevét említve, hanem illendően a teljes nevét mondjuk. Férfiakra és nőkre egyaránt alkalmazható a "testvér" megjelölés is.
- 4. Az istentiszteleten csak olyan ének vagy szavalat hangozzék el, amelyet előre meghallgatott és alkalmasnak talált az ezzel megbízott testvér. Az istentisztelet szent, nem lehet kockázatot vállalni, hogy oda nem illő stílusú, vagy a biblikus mércének nem megfelelő szolgálatok hangozzanak el.
- 5. A zenei szolgálattevők úgy foglaljanak helyet, úgy készítsék elő a kottát és hangszereiket, hogy a lehető legkevesebb zajjal és a lehető legkevesebb időt igénybe véve tudjanak a szószék elé menni.
- 6. Gondosan válasszuk ki az istentisztelethez illő éneket, és győződjünk meg róla, hogy a gyülekezet ismeri és tudja énekelni!
- 7. A tizedborítékok osztása lehetőleg ne történjék az istentisztelet előtt, látványosan a teremben, hanem a pénztáros vagy az ezzel megbízott testvér diszkréten adja át a borítékokat a bejáratnál, érkezéskor vagy távozáskor.
- 8. A pénz számolása vagy zacskóba öntése ne történjék az istentisztelet helyén, mindjárt a befejezés után. A pénztáros és az ellenőr vigyék a kosarakat egy másik helyiségbe, és ott végezzék el szolgálatukat. Soha ne maradjon az adomány gazdátlanul a kosárban az istentiszteleti helyen! A szent pénzzel szentül kell bánni!
- 9. A hirdetnivalókat gondosan gyűjtsük össze az istentisztelet előtt, és hirdessük ki az istentisztelet megkezdése előtt. Az istentisztelet végén ne legyen hirdetés. Hadd távozzanak el csendben, az istentisztelet áhítatával a jelenlévők. Jó, ha van harmóniumjáték, de semmi egyéb nem helyénvaló, ami kizökkent, eltereli a figyelmet, rontja az áhítatot.
- 10. A reggeli első, a szombati istentiszteletet megkezdő imádságra vonatkozóan is ajánljuk, hogy vonjuk be mindazokat a testvéreket, akik hangosan, tisztán, érthetően tudnak imádkozni. Nem szükséges, hogy minden esetben a gyülekezeti vén, vezető vagy a szombatiskola-vezető mondjon imát. Az áldáskérés a szombatnapi istentiszteletre és az egész közösségre minden testvér ügye. Helyes, ha minél többen részt vesznek benne. Azoknak azonban, akiket újonnan kérünk meg erre a szolgálatra, szükséges elmagyarázni, hogy ennek az imádságnak az a rendeltetése, hogy az egész szombatnapi istentisztelet és együttlét áldásáért, valamint a szombatiskolai istentiszteletért imádkozunk. Ebben az imádságban adunk hálát az elmúlt hétért is, megemlékezve Isten jóságáról, bűnbocsátó kegyelméről.
- 11. A szombat délelőtti istentiszteleten a kezdő és a befejező imádságba foglaljuk bele a betegekért és a gyülekezet közös problémáiért mondott könyörgést. Ha közös imádság van az istentisztelet végén, akkor az erre való felhívásnál is említsük meg, hogy kikről és milyen gondokról emlékezzünk meg a közös könyörgésben.
 - 3. Helyes magatartás az istentiszteleten

(A gyülekezeti tagok részére)

"Ahol ketten vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, én ott vagyok közöttük." (Mát 18,20)

"Az Úr az Ő szent templomában, hallgasson előtte az egész föld." (Hab 2,20)

- 1. Lelki előkészülettel, áldást kérő imádsággal induljunk az istentiszteletre.
- 2. Egy-két perccel a kezdés előtt már üljünk a teremben. Tiszteljük Istent és biztosítsuk az áhítatot mindenkinek azzal, hogy a saját hanyagságunkból nem késünk.
- 3. Ha valamilyen okból mégis késünk, csendesen, észrevétlenül üljünk le a bejárathoz legközelebb első helyen. (Ne imádkozzunk fennállva, letérdelve a késés ellenére.)
- 4. Kisgyermekkel csakis sor szélén, a kijárat közelében foglaljunk helyet. Mihelyt zavarni kezd a gyermek másokat, azonnal menjünk ki vele, és ha megnyugodott, térjünk vissza vele ugyanarra a sorszéli helyre. Ha ezt tesszük, a szülő nem jön zavarba, mert azonnal kimegy, ha zajongni kezd a gyermeke, és nem is csügged el, mert visszatér és részesedik az istentisztelet áldásában. A gyermekét pedig határozottsággal egyesített türelemmel és kitartással hozzászoktatja ahhoz, hogy az istentiszteleten csendesen és nyugodtan viselkedjék. Az istentisztelet kezdete előtt vigyük el a gyermeket WC-re, itassuk meg, hogy ez ne legyen ok a nyugtalanságra, és tudatosítsuk benne ezáltal is, hogy az istentisztelet alatt nyugodtan üljön, ne kéredzkedjék WC-re vagy vizet inni. Szívélyesen bátorítsuk és figyelmeztessük még otthon, hogy az istentiszteletre, a jó Isten és angyalai láthatatlan jelenlétének a helyére megyünk, ahol neki szépen és jól kell viselkednie. Ne vigyünk játékot, rajzeszközöket az istentiszteletre. A gyermek meg tudja tanulni és jót tesz neki, ha nézelődik, gondolkodik, átérzi az istentisztelet áhítatát, és meg is fog érteni egyes részleteket a felnőtteknek szóló igehirdetésből is. Fontos alapelvek: A felnőttek tiszteletteljes viselkedése, az áhítat csendje segíti a gyerekeket, hogy ők is jók legyenek az istentiszteleten. Vigyázzunk arra is, hogy mindig szívélyesen, és sohase durván késztessük a gyerekeket a helyes istentiszteleti viselkedésre, ugyanakkor legyünk határozottak és következetesek. Ne hagyjuk a kisgyermekeket sétálni a sorok között.
- 5. Az istentiszteleti helyen (és annak előterében) csakis suttogva beszéljünk, megőrizve a hely csendjét, áhítatát önmagunk és mások számára.
- 6. Az istentiszteleti teremben csak bólintással, kézfogással, halk, suttogó szóval üdvözöljük egymást. Ha nem tudtuk ennél közvetlenebbül üdvözölni egymást érkezéskor az előtérben, akkor halasszuk ezt az istentisztelet végére. Mindenki üljön csendben, tisztelettel a helyén, gondolkodva vagy olvasgatva.
- 7. Ha van megszokott helyünk, de mire megérkezünk, valaki már elfoglalta, semmiképpen se állítsuk fel, hanem üljünk máshová, ahol helyet találunk.
- 8. Ne forgolódjunk hátra, hogy az újonnan érkezőket figyeljük. Ha vendéget várunk, vagy szeretnénk beszélni valakivel még az istentisztelet kezdete előtt, várjunk rá az előtérben.
- 9. A hirdetnivalókat az istentisztelet kezdete előtt, időben közöljük a szolgálattevőkkel. A kezdés után sem hirdetés közlése (pl. cédulán), sem virág elhelyezése nem történhet.
- 10. Istentisztelet előtt ne késleltessük és terheljük a prédikátort ügyes-bajos dolgok elbeszélésével.
- 11. Semmiképpen ne szóljunk fel hangosan a szószékre a szolgálattevőknek, akkor sem, ha az ének számát nem hallottuk jól.
- 12. Az istentiszteleti szolgálatok után, igehirdetés vagy ima közben ne mondjunk sem hangos köszönömöt, sem áment. Csak a közös imádságok végén mondjunk mindnyájan áment, az együtt imádkozás és egyetértés jeleként.
- 13. Küzdjünk az elalvás ellen. Keressük meg és küszöböljük ki az okait. A rendszeres elalvás tiszteletlenség és nagy lelki veszteség.
 - 14. Istentisztelet közben ne zörögjünk se cukorkapapír bontásával, se semmi egyébbel.
- 15. Nyilvános imához "egy-két perc elegendő... A hosszú, fárasztó, prédikációhoz hasonló imák helytelenek... A nyilvános imákat úgy mondjuk el, hogy azt mindenki... együtt imádkozhassa velünk." (Ellen G. White: *Az evangélium szolgái*) Csak akkor imádkozzunk nyilvánosan, ha őszinte vágy indít, és olyan hangosan tudunk imádkozni, hogy mindenki hallja. Csakis a jelenlévő közösség közös szükségleteinek megfelelően imádkozzunk. Ne imádkozzék

senki mindig elsőként. Adjunk alkalmat másoknak is. Ne tartózkodjunk viszont, amikor őszinte mondanivalónk és belső indíttatásunk van. Az ilyen nyilvános ima nekünk és másoknak egyaránt nagy áldás.

- 16. Istentiszteleti adományainkat mind a tizedet, mind alkalmi önkéntes adományainkat otthon készítsük elő, táska- vagy zakózsebbe, hogy zaj nélkül, azonnal kiemelhessük. Istennek csak megfontoltan illő adni, és ne legyen tiszteletlen pénzcsörgés, keresgélés, pénzváltás az istentiszteleten.
- 17. Ne énekeljen senki túl hangosan, szinte kiabálóan túlharsogva a többieket, fülsértő és kellemetlen érzést okozva másoknak.
- 18. Istentiszteleti szolgálatnál (ének, szavalat) ne hajoljunk meg a gyülekezet előtt, mert az istentiszteleti szolgálat nem szereplés.
- 19. Ha megszólítjuk egymást az istentiszteleten, testvérnek szólítsuk egymást, férfiakat is, nőket is, és a teljes nevet mondjuk ki (pl. Nagy János testvér, Nagy Jánosné testvér).
- 20. Az istentisztelet végén maradjunk állva, miközben a szolgálattevők kivonulnak. A kijáratot ne torlaszoljuk el csoportokba verődve, beszélgetve. Kerüljük az azonnali, harsány beszédet, igyekezzünk megőrizni az istentisztelet áhítatát magunkban és másokban.
- 21. A kijáratnál ne álljunk meg azonnal, elzárva az utat, hogy valakivel beszélgessünk, hanem esetleg csak jelezzük ezt a szándékunkat az illető testvérnek, és azután keressünk erre alkalmas helyet.
- 22. A kijáratnál és az előtérben vagy kisteremben se beszéljünk harsányan vagy hangosan, hanem csak halkabban. Gyülekezetünk ne legyen hangos baráti klub, hanem az imádság háza, ahol nem komorság, de áhítat, tisztelet, nyugalom ural mindent. Fontos ugyanakkor, hogy ápoljuk egymással a testvéri, baráti kapcsolatokat. Tegyük azonban ezt főként oly módon, hogy meghívjuk magunkhoz testvéreinket, vagy meglátogatjuk őket. Keveset gyakoroljuk a testvéri meghívást és látogatást, pedig ez szükséges és áldásos, hiszen testvérei vagyunk egymásnak.
- 23. Ha a prédikátorral szeretnénk beszélni, ne tegyük ezt rögtön a kijáratnál, az üdvözléskor, hogy így elállva az utat visszatartsuk őt attól, hogy mindenkit üdvözölhessen, vagy a vendégekhez tudjon egy pár szót szólni. Csupán jelezzük neki szándékunkat az üdvözléskor, és várjuk meg, míg mindenkitől elköszön, azután beszéljünk vele nyugodtan.
- 24. A szombat nyugalomnapján és az istentiszteleti helyen különösen törekedjünk arra, hogy semmi "hamis beszédet" (Ésa 58,13) ne szóljunk. Ne tárgyaljunk se egymásról, se hétköznapi dolgokról, se bajainkról, testi-lelki panaszainkról.
- 25. Legyünk különleges figyelmességgel szívélyesek, szeretetteljesek egymás iránt, és tiszteletteljesek, de hálával örvendezők is Isten iránt.
 - 26. Istentisztelethez illő, egyszerű, de ünnepélyes öltözetben jelenjünk meg az Úr házában.
- 27. Legyünk figyelmesek az istentiszteleten jelen lévő vendégek iránt. Énekeskönyvünket, esetleg a szombatiskolai leckét vagy a Bibliát tartsuk a mellettünk ülő vendég elé is. De ha az illető nem tart erre igényt, egyszeri felajánlás után ne erőltessük tovább.
- 28. A szombat délelőtti hálaszöveg-olvasásra és imádságra beosztott testvéreknek: A hálaszöveg-olvasás és imádság bibliai alapja: 5Móz 26,2. 5–11. (Ezeknek az igéknek a szellemében történjék ez a szolgálat.) Nem kell külön bemondani: "Hálaszöveget olvasok", és az igehelyet sem. Ugyanígy nem szükséges szólni az ige felolvasása után: "Imádkozzunk!" Olvassuk csak fel tisztán, hangosan, hiba nélkül, jól hangsúlyozottan az igét. Azután imádkozzunk szívből, őszintén, egyszerűen, valóban Istenhez szólva, szintén hangosan, mindenki számára érthetően. Ennek az imának az a rendeltetése, hogy mindnyájunk nevében hálát adjunk Isten gondviseléséért és az anyagi javakért, amelyeket Tőle kaptunk. Ezenkívül az örömünket, hálánkat fejezzük ki azért, hogy adhatunk Isten művének építésére, és kérjük, hogy Isten áldása legyen az adományon, illetve annak felhasználásán. (Ebben az imádságban nem kell az istentisztelet áldásáért, az igehirdetésért könyörögni. Mindezt a kezdő imába foglaljuk, amelynek ez a rendeltetése.) Hálaszövegül ne olvassunk hosszú és a témától eltérő igeszakaszt. Szabadon választhatunk a fenti kívánalomnak megfelelő igét, illetve igeverseket (három-négy versnél több ne legyen). Néhány alkalmas ige példaképpen: Zsolt 146,5–6; 1Krón 29,14–15. 17–18; Mát 25,31–33.

4. Az úrvacsorai istentiszteletek rendje

A következőkre tanítsuk a gyülekezeti tagokat (elsősorban a prédikátor és a gyülekezetvezető feladata ez; javasolható, hogy szombat délután, gyülekezeti óra keretében tartsunk beszélgetést erről a témáról):

- 1. Határozzuk el, hogy le akarjuk győzni az istentiszteletről való elkésés megrögzött, rossz szokását minden istentiszteletre vonatkozóan. Az úrvacsorai istentiszteletet illetően ez különösen fontos és a legelemibb kívánalom. Ne csak azért legyünk pontosak, hogy elkerüljük a tiszteletlenséget és ne zavarjuk az istentisztelet áhítatát késésünkkel még ezen a napon is, hanem különösképpen azért, hogy igazi nyugalomban lehessünk jelen az istentiszteleten. (Még belülről se zavarjon semmi, pl. a rossz lelkiismeret, hogy már megint elkéstünk.) Feltétlenül vegyünk részt már a szombatiskolán is, így biztosítva kellő időt magunknak arra, hogy lelkileg felkészüljünk az úrvacsorán való részvételre, s fogékonyak lehessünk a Szentlélek indításaira.
- 2. A többi istentisztelethez képest is még ünnepélyesebb, leginkább sötét-fehér öltözékben menjünk az úrvacsorára. Nem tekinthető ez csupán jelentőség nélküli külsőségnek. Az úrvacsora a keresztény közösség legszentebb ünnepe, Isten kiváltképpen vett jelenlétének az alkalma. Emlékezzünk arra, hogy milyen rendelkezéseket adott az Úr Izrael népe számára az Ővele való találkozás különleges alkalmait illetően (1Móz 35,23; 2Móz 19,10–11).
- 3. Az úrvacsorai istentiszteleten még inkább csendnek, rendnek és áhítatnak kell uralkodnia. A lábmosásnál se hangozzék el egyetlen fölösleges szó sem! Ne üdvözöljék ott egymást a résztvevők, ne tegyék fel a "Hogy vagy?" kérdést egymásnak. Bűneink lemosását kérjük Krisztustól, és kegyelmet ahhoz, hogy mi is mindent szívből megbocsássunk testvéreinknek. Ezekkel a gondolatokkal, csendes áhítattal végezzük a lábmosást!
- 4. A lábmosás ideje alatti éneklésben való részvétel az elmélkedés és fohászkodás kiváltságos alkalma. Ne használjuk fel ki-be járkálásra, megbeszélendőink elrendezésére! Ez szinte kifejezhetetlen tiszteletlenség és lelki károkozás magunknak és másoknak! Lásd 1Kor 11,29–30 figyelmeztetését!
- 5. A lábmosáskor nem szükséges külön imádkozni, mielőtt párunkkal a lábmosás szent cselekményét elkezdenénk. Az egész úrvacsora befelé gondolkodásban és fohászkodásban teljék el! Az a helyes gyakorlat, ha az úrvacsora egész ideje alatt az imádság állapotában vagyunk. Ezért szükségtelen külső forma szerint is külön imádkozni a lábmosásnál. A mosdótálak melletti külön letérdelés az időt is nyújtja, akadályozza a közlekedést a rendelkezésre álló rendszerint szűk helyen. Könnyen előfordul, hogy ilyen körülmények között nem elmélyültebb, hanem inkább csak formális lesz ez az ima. Isten előtt pedig semmi sem visszásabb, mint a kegyesség látszata, amely mögött nincs igazi tartalom. Annak sincs semmi jelentősége, hogy egyszerre kezdjék a lábmosást azok, akik egy csoportban vannak, és annak sem, hogy bevárják egymást a végén. Hadd merüljön el mindenki a maga gondolataiba, imádságos fohászaiba! Fontos még, hogy minél csendesebben és tapintatosabban közlekedjünk, ne vonjuk magunkra a figyelmet semmivel.
- 6. A kenyérért és a pohárért mondott imánál ne csak a szolgálattevők, hanem az egész gyülekezet térdeljen le, hiszen a legszentebb dolog az, hogy együttes szívvel hálát mondunk az Atya és a Fiú "kimondhatatlan" (2Kor 9,15) áldozatáért. Igyekezzünk teljes szívből együtt imádkozni, azaz valóban átgondolni, milyen hálával tartozunk az Atyának és a Fiúnak.
- 7. A szent jegyek magunkhoz vétele után állva is imádkozhatunk, de a későbbiekben ülve, magunkban is folytathatjuk a könyörgést. Itt már nem szabad, hogy a bűntudat terhe nyomjon, itt már nem a bűnbocsánatért kell könyörögnünk, hiszen ez a lábmosásnál immár megtörtént. A szövetségi elkötelezettség jegyeit vesszük magunkhoz örvendező, hálás szívvel. "Az engedelmesség lelkét", a Szentlélek bennünk és értünk való munkálkodását (Zsolt 51,13–14) kérjük a csendes imában Istentől, miután a szent jegyeket magunkhoz vettük. Könyörögjünk azért, hogy Isten adjon kegyelmet és erőt nekünk, hogy megújított szövetségi fogadalmunkhoz hűek maradhassunk.
- 8. Az úrvacsora végén felszabadult, hálás és örömteljes szívvel énekeljük a dicséretet. Ezután semmiképpen ne legyen hirdetés, s ne szabaduljon el azonnal a hangos, hétköznapi beszéd! Ennél visszásabbat nehéz elgondolni. Csendben, az áhítatos, de örömteljes és hálás lelkületet megőrizve távozzunk az úrvacsora helyéről!

5. A legfontosabb tudnivalók a látogató diakónusok részére

a) A diakónusi munka megszervezése,

és a céljára vonatkozó bibliai útmutatás

1. A diakónusi munka Krisztus rendelte feladat az egyházban. 1Kor 12,28 szerint az egyik szolgálat, lelki ajándék, amelyet Krisztus az egyházban adott. A "gyámolítás", a segítségnyújtás, a támogatás szolgálata.

A lelki ajándékokról szóló bibliai kijelentés tehát a diakónusok szolgálatára is vonatkozik. A legfontosabb igei kijelentések ezzel kapcsolatban: 1Kor 12,4–7; Mát 25,14–15. 27. 29. Akiket Isten a diakónusi szolgálattal megbíz, azoknak adja a munkavégzéshez szükséges kegyelmi ajándékot, ha őszintén kérik és önzetlenül felhasználják.

- 2. A diakónusmunka nélkülözhetetlen a keresztény élet végéig szükséges növekedés, nevelődés és a végig tartó hitharc miatt. Mindezekben "gyámolít", segít a diakónusi szolgálat (lásd 2Pét 2,1; Mát 28,19–20).
- 3. Az összes lelki ajándék célja az egyház Eféz 4,12–16-ban leírt eszményi állapotának elérése. A diakónusi szolgálat céljának meghatározását megtaláljuk tehát ebben az igeszakaszban:
- a) A hit és a megismerés egységének kialakítása, tökéletes védettség, ellenálló képesség a tévtanokkal szemben.
- b) A tagok egyenkénti növekedése a Krisztusban való hasonlóságban, az igazságban és a szeretetben.
 - c) Az egyház tagjainak közössége, a tagok "élő testté" való szervezése, összekapcsolása.
- d) Minden egyes tag aktív munkára serkentése a "saját mértéke szerint", az egész egyház növekedésére, együttes, jó szolgálat végzésére.
 - b) Milyen lelkülettel végezzük a diakónusi munkát?

A diakónusmunka emberek gondozását és nevelését jelenti, amely a legigényesebb és legnagyobb felelősséggel járó munka. Csak Krisztus törvénye szerint és csak az Ő lelkületével szabad végezni!

- 1. Elkötelezettségünk az "erőtlenek" iránt: Róm 15,1.
- "Egyetlen lélekkel sem szabad könnyelműen bánnunk, aki Krisztusban hisz ha talán gyenge is, miként a kicsiny gyermek. Mindazzal, ami számunkra másokkal szemben előnyt biztosít legyen az műveltség, nevelés, nemes jellem, keresztény kiképzés, hitélet –, adósai vagyunk azoknak, akik kedvezőtlenebb helyzetben vannak. Amennyire tőlünk telik, szolgálnunk kell őket. Ha erősek vagyunk, erősítsük a gyengébbek kezét. A dicsőség angyalai, akik mindenkor megjelenhetnek az Atya színe előtt, örvendeznek, ha ilyen kicsinyeknek szolgálhatnak. Különösen az ingadozó, remegő, sok rossz jellemtulajdonsággal megkötözött lelkekre viselnek gondot. Az angyalok mindig jelen vannak ott, ahol a legnagyobb szükség van rájuk, ott, ahol a legsúlyosabb az önző énnel vívott harc, s ahol a környezet a legcsüggesztőbb. Ebben a szolgálatban együttműködnek velük Krisztus őszinte követői." (Ellen G. White: A világ Reménye, Ki a nagyobb? c. fejezet)
- 2. Krisztus követése a bűnösök iránti magatartásunkkal: Mát 9,12–13; Luk 15,1–2 és a következők.

"Az isteni Tanító minden gyarlóság ellenére hordoz minden tévelygőt. Szeretete nem hűl ki, nem szűnik meg fáradozni a megmentésünkért. Kitárja karját, várja a tévelygőket, lázadókat és elesetteket, hogy visszafogadja őket. Bár mindnyájan becsesek vagyunk szemében, a legnagyobb részvétet mégis azok keltik számára, akiknek durva, barátságtalan és lázadó természetük van... Különösen gondját viseli az olyan léleknek, aki a legjobban ki van szolgáltatva a kísértő hatalmának, aki a legkönnyebben eshet tévedés áldozatául...

A házasságtörő nő történetével kapcsolatban Jézus nem helyeselte az asszony bűnét, és nem is csökkentette annak nagyságát. Kárhoztatni azonban nem akar, hanem mindenhol és mindig menteni. A világ az ilyen tévelygő asszonyt megveti és kigúnyolja. Jézus azonban megvigasztalta és fölemelte a porból. Ő, az egyetlen bűntelen, részvétet érez a bűnös gyengesége iránt, és segítő kezet nyújt neki. A képmutató farizeusok vádolnak és ítélkeznek, az Úr Jézus azonban így szól: »Eredj el, és többé ne vétkezzél!« Nem követi Krisztust az az ember, aki irtózva fordul el a tévelygő bűnöstől, és mit sem tesz annak érdekében, hogy megállítsa a lejtőn.

Akik azon igyekeznek, hogy másokat vádoljanak és megítéljenek, gyakran bűnösebbek, mint akiket kárhoztatnak. Az emberek gyűlölik a bűnöst, de szeretik a bűnt. Krisztus gyűlöli a bűnt, de szereti a bűnöst. Ilyen a lelkületük azoknak is, akik Krisztust követik. A keresztény szeretet meggondoltan bírál és ítélkezik, de gyorsan felismeri a bűnbánót. Kész a megbocsátásra, a bátorításra, hogy a földi vándorokat a szentség útjára vezesse és megtartsa." (Ellen G. White: *A világ Reménye*, 306. o.)

3. Tilos a bűnös leleplezése, bűne hírének terjesztése. Gyógyítás, segítés a feladat a végsőkig, amíg csak a bűnös a szolgálatot elfogadja. Mát 18,15–17-tel kapcsolatban lásd a következő magyarázatot:

"Ha a kicsinyek közül egy vereséget szenvedett… akkor a te feladatod, hogy őt belátásra bírd. Ne várj arra, hogy ő tegye meg a kiengesztelődés első lépését. Lásd: Mát 18,12–14. Szelíd lelkülettel ügyelve arra, hogy meg ne kísértessél te magad is (Gal 6,1), menj el a tévelygőhöz, és dorgáld meg őt négyszemközt. Ne szégyenítsd meg, hogy mások előtt is feltárod bűnét, és ne hozz szégyent Krisztusra sem azzal, hogy közhírré teszed annak bűnét vagy tévedését, aki Krisztus nevét hordozza. Gyakran érthetően, világosan meg kell mondanunk az igazságot a tévelygőnek, rá kell vezetnünk tévedésére, hogy felismerje, és megváltozzék, megjavuljon. De sose ítéld el, és ne kárhoztasd. Minden erőddel a tévelygő gyógyítására törekedj! A lélek sebeinek kezeléséhez a leggyengédebb érintésre, finom érzékekre van szükség. Így csak a Golgotán szenvedett Egyetlenből áradó szeretet tud segíteni. Szánakozó gyengédséggel bánjon testvér a testvérrel... Lehet, hogy ez a közbenjárás sikertelen marad. Akkor – mondta Jézus – végy magad mellé még egyet vagy kettőt... Egyesített befolyásuk talán győz ott, ahol az első kudarcot vallott... Ha ráiuk sem hallgat, akkor – de csak azután – az ügyet a gyülekezet közössége elé kell tárni. A gyülekezet tagjai mint Krisztus képviselői imádkozzanak érte, és szeretettel kérjék, figyelmeztessék a botrányokozót, hogy meggyógyuljon. A Szentlélek beszél majd általuk és kéri a tévelygőt. hogy térjen vissza Istenhez... Aki ezt az egyesült békeajánlatot visszautasítja, az elszakította azt a köteléket, amely Krisztushoz kapcsolja, és egyben a gyülekezet közösségéből is kizárta magát. "Ezentúl – mondja Jézus – legyen előtted olyan, mint a pogány és a vámszedő." De nem tekinthetjük elszakadtnak Isten kegyelmétől. Volt hittestvérei ne vessék meg, ne hanyagolják el, hanem gyengéden és szánalommal bánjanak vele, mint Krisztus elveszett bárányával, akit Ő szeretne visszahozni nyájához...

A bűnös előtt kell feltárnunk a bűnt. Ne magyarázgassuk és ne bíráljuk egymás között. Még akkor sem, amikor már a gyülekezet elé került. Akkor sem szabad, hogy mások előtt ismételgessük tettét. A keresztények hibáinak felismerése a hitetlen világ számára csak botránykövet jelent, és magunknak is csak ártunk, ha ezekkel foglalkozunk, mert szemlélés által változunk el. Miközben testvérünk tévedését akarjuk helyrehozni, Krisztus Lelke vezet bennünket, hogy őt, amennyire csak lehetséges, megvédjük még saját hittestvéreinek bírálgatásaitól is, de mennyivel inkább a hitetlen világ gáncsoskodásától. Mi magunk is tévedünk, Krisztus szánalmára és bocsánatára szorulunk, s ahogyan szeretnénk, hogy Ő bánjon velünk, parancsa szerint úgy kell bánnunk egymással." (Ellen G. White: A világ Reménye, Ki a nagyobb? c. fejezet)

4. Az útbaigazítás lelkületéről lásd a következő magyarázatot Gal 6,1–2-vel kapcsolatban:

"Isten megelevenítő ereje az egész természetet áthatja. Ha egy fa megsérül, vagy egy ember megsebesül, eltörik egy tagja, a természet azonnal megkezdi a gyógyítást. Mielőtt a szükséglet mutatkozna, a gyógyító erők már készen állnak, s mihelyt egy tag megsebesül, valamennyien a helyreállítás munkájának szentelik magukat. Így van ez lelki téren is. Még mielőtt fellépett volna a bűn miatti szükséglet, Isten már előre gondoskodott az üdv eszközéről. A kísértésnek alávetett minden lelket megsért és megsebez a gonosz, ahol azonban a bűn jelen van, ott jelen van az Üdvözítő is. Krisztus műve, hogy »meggyógyítsa a töredelmes szívűeket, a foglyoknak szabadulást hirdessen, és szabadon bocsássa a lesújtottakat« (Luk 14,18).

Ebben a munkában segédkeznünk kell. »Ha előfog is közületek a bűn valakit, igazítsátok útba ismét!« (Gal 6,1) Ez a kifejezés: igazítsátok útba, azt jelenti, hogy tegyük ismét helyre, mint egy kificamodott tagot. Milyen találó ez a kép! Aki tévedésbe vagy bűnbe esik, az mindabból kizökkent, ami őt körülvette. Talán beismeri bűnét, lelkiismeret-furdalása is lehet, de nem képes

talpra állni, aggódik és meg van zavarodva, le van győzve, gyámoltalanná vált. Meg kell őt nyerni újra, meg kell gyógyítani, helyre kell állítani. »Igazítsátok útba... ti lelkiek!« Csak a Jézusból áradó szeretet képes meggyógyítani. Csak az tudja ismét rendbe hozni a megsebzett lelkeket, akiben úgy áramlik ez a szeretet, mint fában a nedv, vagy a testben a vér." (Ellen G. White: Nevelés, Más hasonlatok c. fejezet)

- c) A látogató diakónus feladatai
- 1. Legfőbb feladata, hogy a rábízott testvéreket saját "nyájának" tekintse, akikről egyenként számot ad Istennek. Felelősségteljes, gondoskodó szeretettel viszonyuljon hozzájuk. Rendszeresen foglalja imájába személyüket és aktuális problémáikat.
- 2. Lehetőleg a szombati istentiszteleteken is váltson velük néhány szívélyes szót. Érezzék a hozzá beosztott testvérek, hogy szüntelenül gondja van rájuk, szeretetteljes érdeklődéssel és segítőkészséggel viseltetik irántuk.
- 3. Látogassa rendszeresen a rábízottakat. Az általános elv a negyedévenként egyszeri látogatás. Bizonyos esetekben rendkívüli vagy sűrűbb látogatásokra lehet szükség.
- 4. Értesítse a rábízott testvéreket amennyiben a hirdetésnél nincsenek jelen az úrvacsorai és egyéb rendkívüli gyülekezeti alkalmak (ünnepély, év végi beszámoló, vendég prédikátor igeszolgálata, temetés stb.) időpontjáról. Ha nem tudnak eljönni, akkor is jelentősége van ennek, mert hozzákapcsolja őket a gyülekezeti élethez, és a gyülekezet szeretetét, törődését érezteti velük.
- 5. Szervezze meg azt is, hogy a testvérek értesítsék őt, ha valamilyen különleges problémájuk támad (betegség stb.). Távolabb lakó, vagy beteges, idős testvéreknek adjon a saját címére szóló levelezőlapokat (megcímezve), hogy néhány soros értesítéssel akár rokonnal, szomszéddal is bedobathassák a postaládába. Pontos címét, telefonszámát minden rábízott testvérnek adja meg.
- 6. Betegségről és egyéb rendkívüli esetről (pl. segély vagy segítség szükségességéről) a lehető legrövidebb időn belül értesítse a diakónusvezetőt.
- 7. Ha valamelyik rábízott testvérnél hitbeli gyengülést, különleges lelki problémát, vagy gyülekezeti fegyelembe ütköző magatartást tapasztal, amelyet a maga befolyásával megoldani nem tud, beszélje meg az esetet a diakónusvezetővel (illetve szükség szerint a gyülekezetvezetővel, vénnel vagy prédikátorral), hogy tanácsát vagy látogatását, közvetlen segítségét kérje Máté evangéliuma 18,16 értelmében.
- 8. Értesítse a diakónusvezetőt legkésőbb az úrvacsora időpontjában arról, ha valaki házi úrvacsorát kér. Úgy ossza be látogatásait, hogy az úrvacsora előtti egy-két hétben minden rábízott testvért meglátogasson, vagy ha ez megoldhatatlan, legalább váltson velük néhány szót. Tudnia kell minden rábízott testvérről, hogy jön-e az úrvacsorára, házi úrvacsorát kér-e, vagy valamilyen probléma visszatartja, amelynek rendezésében esetleg segítségre szorul.
- 9. Legyen jelen minden diakónusgyűlésen. Távolléte csak betegsége vagy egyéb rendkívüli helyzet esetén fogadható el.
 - 10. Vezesse pontosan a diakónuskönyvet.
- 11. Sem a rábízott testvérek bizalmas közléseit, sem a diakónusi látogatásokon tett észrevételeit ne mondja el senkinek. A titoktartásnak, testvéri diszkréciónak ezt a szent kötelességét soha ne sértse meg, a legkisebb mértékben sem.
- 12. Legyen példamutató az istentiszteleteken való rendszeres és pontos megjelenésével (beleértve a szombatiskolát is). Hasonlóképpen legyen példamutató aktív részvételével a gyülekezeti életben, valamint áldozatkészségével, és általában a keresztény élet minden területén. A testvéreket mindezekben a dolgokban tanítania, tanácsolnia kell, és ezt személyes példaadás nélkül nem teheti eredményesen.
 - d) A legfontosabb tudnivalók a diakónusi látogatással kapcsolatban
- 1. A hónap elején készítsen tervet a látogatásokkal kapcsolatban, dátum szerint. Ez természetesen módosulhat a különböző körülmények miatt, de mégis segítség abban, hogy ne csússzon el az idővel más teendői között, és ne maradjon el a látogatás.
- 2. A diakónusi látogatás nem baráti találkozó. Nem válhat családi, gazdasági ügyekről folytatott fecsegéssé, vagy egyházi problémák kritikus kibeszélésévé, pletykázássá.

- 1.) 3. A diakónusi látogatás alkalom a meglátogatott testvér hitbeli és a mindennapi életével kapcsolatos különböző problémáinak tiszteletteljes, komoly, a Szentlélek segítségét kérő megbeszélésére. Ezenkívül kitűzött célja is lehet a diakónusnak: valamilyen konkrét hitelvi vagy gyakorlati kérdésről való beszélgetés hasonló szellemben –, a testvér aktuális problémája vagy a diakónusgyűlésen adott általános iránymutatás alapján. Döntő fontosságú része a látogatásnak az együttes imádkozás a meglátogatott testvér és a gyülekezet problémáiért.
 - 4. A látogatás imádsággal kezdődjék, és imádsággal fejeződjék be.
- 5. A diakónusi látogatás fentiekben vázolt célja és tartalma miatt a látogatás időpontját rendkívüli esetektől eltekintve általában előre beszéljük meg a testvérrel, hogy megfelelő idő és hely legyen a látogatásra.

Ne látogassunk razziaszerűen, ne hozzuk a testvért zavarba azzal, hogy nincs megfelelő rend otthon, éppen halaszthatatlan munkával van elfoglalva, vagy a családtagok miatt alkalmatlan neki a látogatás.

Tudatosítsa a diakónus a rábízott testvérekben, hogy a diakónusi látogatás komoly alkalom, amelyre készülni kell, időt, helyet kell biztosítani számára.

Kedvezőtlen családi vagy egyéb körülmények esetén a diakónus természetesen saját otthonába vagy a gyülekezeti helyiségbe is meghívhatja a testvért, akivel beszélgetni szeretne.

6. Ha a meglátogatott testvér családja vagy egyes családtagjai nem hívők, irántuk különösen legyen szívélyes, udvarias és tapintatos. Imádkozzék azért, hogy magatartása jó benyomást tegyen rájuk, és kérjen bizonyságtevő alkalmat az Úrtól, de tartózkodjon minden tapintatlan és helytelen agitációtól, tolakodó magatartástól.

6. A keresztségre való felkészítés alapszabályai

- 1. A keresztség az újjászületés, avagy az első és alapvető megtérés megpecsételése (Ján 3,3. 5; Csel 2,38). A tanítóknak mindenekelőtt pontosan kell érteniük az újjászületés mibenlétét és lényegét, ismerniük kell kibontakozásának a jellegzetességeit. Az alábbi idézet mindezek nagyon világos összegzése:
- "A szél zúgása hallható a fák ágai között, a levelek és virágok zizegésében, és mégis láthatatlan. Senki sem tudja, honnan jön és hová megy. Ilyen a Szentlélek munkája is az emberi szívben. Ez a lelki folyamat éppoly kevéssé magyarázható meg, mint a szél zúgása. Van, aki egyáltalán nem tudja meghatározni megtérése pontos idejét, helyét és egyes körülményeit, mégis megtért ember. Amilyen láthatatlanul hozza létre az Úr a szél zúgását, éppoly láthatatlanul gyakorol állandó hatást a szívre is. Egyesek lelkében néha teljesen öntudatlanul lassanlassan olyan benyomások keletkeznek, amelyek Krisztushoz vonzzák őket. Ezeket a benyomásokat a lélek rendszerint az elmélkedés, a Szentírás olvasása, vagy Isten Igéjének hallása által nyeri. Amikor azután az isteni befolyás mindig erősebb és közvetlenebb lesz, a lélek végül hirtelen és örömmel adja át magát Istennek. Sokan ezt hirtelen megtérésnek nevezik, pedig a valóságban Isten Lelke hosszú, türelmes munkálkodásának a következménye. A szél maga láthatatlan, de hatásai láthatók és érezhetők is. Így nyilatkozik meg a Szentlélek munkálkodása is a megtért lélek minden cselekedetében… A harag, irigység és civakodás helyébe szeretet, alázatosság és béke lép. A szomorúság örömre változik. Az ember tekintete pedig a menny fényességét tükrözi vissza." (Ellen G. White: A világ Reménye, Nikodémus c. fejezet)
- 2. Fontos kérdés: Hol van a keresztségi tanítás helye az újjászületés folyamatában? Rendszerint ott, akkor, amikor *a hirtelen, örömmel való önátadás* lelki eseménye megtörtént. Abban a szent időszakban kell megvalósulnia a tanításnak, amikor a szív "megnyílt" (Csel 16,14), és az a kérdés foglalkoztatja a megtérőt, mit kell cselekednie, hogy üdvözüljön, mit vár tőle az Úr (Csel 9,6).
- 3. A keresztségre felkészítő tanítás jelentősége, feladata Mát 28,19 alapvető igei kijelentése szerint a "*tanítvánnyá tétel"*. Meg kell tanítanunk a keresztelendőt Krisztus "*minden parancsolatára"*, arra, hogy mit jelent Jézust követni, és arra is, miképpen lehet követni Őt. Fontos a keresztség jelentőségének feltárása is a keresztelendő előtt, elsősorban a Római levél 6. fejezete alapján.

"Keresztségünkkor **elkötelezzük magunkat** arra, hogy minden közösséget megszakítunk Sátánnal és eszközeivel."

- "Az Atya, a Fiú és a Szentlélek elkötelezik magukat a megszentelt emberi szövetségesekkel való együttműködésre. Ha mi hűségesek maradunk keresztségi fogadalmunkhoz, akkor a mennyel való közösségnek olyan kapuja nyílik meg számunkra, amelyet sem emberi kéz, sem sátáni erők be nem zárhatnak... Az Atya, a Fiú és a Szentlélek, a menny három fensége kötelezik el magukat, hogy a menny minden adománya rendelkezésünkre áll, ha érvényesítjük azt, amire keresztségi fogadalmunk kötelez minket: »Jöjjetek ki közülük és szakadjatok el tőlük... és tisztátalant ne érintsetek.« Ha mi hűek vagyunk ehhez a fogadalomhoz, Isten így szól: »Én magamhoz fogadlak titeket«." (Ellen G. White, Review and Herald, 1906. máj. 17.; 85. sz. kézirat, 1901)
- 4. Mi történjék akkor, ha a keresztelendő őszinte lelkesedéssel jelentkezik, de az a benyomásunk, hogy nem jutott még teljes hitre, az újjászületése még nem teljesedett ki?

Ebben az esetben fokozott a felelősség. A tanításnak az is feladata, hogy a teljes megtérésre jutáshoz vezessen. A keresztségre való érettséget meg kell majd vizsgálni a végén, de a tanításra való jelentkezést el kell fogadni.

A lelkiismeretes, odaadó szeretettel megvalósított és imával kísért tanítás nagyon sokat jelent. Nem teljesen a tanításon múlik annak a veszélynek a kikerülése, amiről az alábbi döbbenetes bizonyságtétel szól, de azon semmiképpen ne múljon!

- "Az újjászületés ritka tapasztalat az emberi történelemnek ebben a szakaszában. Ez az oka annak, hogy oly sok nyomorúság van a gyülekezetekben. Sokan, túl sokan, akik Krisztus nevét vallják, megszenteletlenek és szentségtelenek. Megkeresztelkedtek, de élve temettettek el. Az »én« nem halt meg, ezért nem is támadtak fel új életre Krisztusban." (Ellen G. White, 148. sz. kézirat, 1897)
- 5. A foglalkozások késedelem nélküli megkezdése, és kihagyás, elodázás nélküli, rendszeres folytatása (hetenként, legfeljebb kéthetenként) minden esetben döntő jelentőségű. Súlyos lelki visszahatása lehet annak, ha ez nem így történik. A különleges lelki nyitottság és szomjúság gyengülésének, esetleges kialvásának a veszélye áll fenn, ha a Szentlélek által ébresztett vágy és készség nem tápláltatik.
 - 6. Döntő alapelv az előkészítés színvonalára, alaposságára vonatkozóan:
- "A keresztségre jelentkezőknek sokkal jobban kell felkészülniük a keresztségre. Alaposabb oktatásra van szükségük, mint amilyenben általában részesülnek.

Ne végezzünk lagymatag munkát. A legelső élménynek helyesnek #tökéletesnek, hibátlannak???# kell lennie." (Ellen G. White: *Bizonyságtételek VI.*, 91–92. o.)

- 7. Nem elméleti oktatásra, a "tananyag" előadására van szükség, hanem szívélyes, gyakorlatias, meghitt beszélgetések formájában való tanításra. Meg kell győződnünk arról, hogy a keresztelendő megértette-e, elsajátította-e a tanultakat. Nem helyes nagy részek összevonása vagy átugrása, "úgyis tudja" jelszóval. Előfordulhat ugyanakkor, hogy valakinek sok megalapozott ismerete van már, ilyenkor egyes részeket csak vázlatosan is át lehet venni. Ne merev, iskolás módszerrel tanítsunk, hanem a lelki lényeg feltárása, a gyakorlati alkalmazásra való rávezetés a cél. Különösen fontos az alapvető bibliai igék értelmének feltárása, ezeknek az elmébe vésése és életre szóló rögzítése.
 - 8. A tanítás módszere az egyéniség szerint különböző lehet:
- a) Követhetjük azt a módszert, hogy a keresztelendő előre átveszi otthon az anyagot, a bibliai igéket kikeresi (igen hasznos, ha a lényegüket ki is írja), átgondolja, kérdéseit összegyűjti. Ezeket azután megbeszéljük az órán. Ezenkívül a döntő kérdéseket a tanító még külön is megmagyarázza, hangsúlyozza.
- b) Másik lehetőség, ha együtt, pontról pontra vesszük át az anyagot a foglalkozás során, a keresztelendő otthon újra átveszi, esetleg vissza is kérdezzük a következő alkalommal.
- c) Lehetséges, hogy le kell egyszerűsíteni a tananyagot, az egyes témákról rövid kivonatot, összefoglalást kell készíteni, és azután ennek megértését és elsajátítását kell csak célul kitűzni.

A tanuló lelki érettségétől, értelmi képességeitől és egyéniségétől függően kell megválasztanunk a megfelelő módszert.

9. Fontos, hogy a keresztelendőt bátorítsuk arra: a tanultakat azonnal alkalmazza a gyakorlatban, vagyis valóban segítsük tanítvánnyá, Krisztus követőjévé válni.

"Senki sem támaszkodhat kizárólag a hitvallomásra annak bizonyítékaként, hogy megmentő kapcsolatban van Krisztussal. Ne csak mondjuk, hogy hiszünk, hanem gyakoroljuk is az igazságot... A hűséges keresztényeknek szívükön kell viselniük azt, hogy a meggyőződött embereket eljuttassák a Krisztus Jézus által való megigazulás helyes ismeretére." (Ellen G. White: *Bizonyságtételek VI.*, 92. o.)

Hogyan vigyük ezt véghez a gyakorlatban?

- a) Szüntelen ima, körültekintő figyelem, bizalomteljes beszélgetések szükségesek. Felhívások, bátorítások, útbaigazítások történjenek az alapelvek gyakorlati alkalmazására vonatkozóan.
- b) Különleges hangsúlyt helyezzünk az Istenhez fűződő személyes kapcsolat kialakítására, a naponkénti igeolvasás és a belső szobában folytatott imádság gyakorlati megvalósítására. (Keresztelendőket tanító csak olyan személy lehet, aki maga is gyakorolja ezt, és személyes tapasztalataival tud segíteni.)
- c) Adott körülményeit figyelembe vevő, konkrét tanácsokkal segítsük a keresztelendőt az alábbiak vonatkozásában:
 - Keresztény magaviselet a családjában és a munkahelyi környezetében.
- Szelíd, türelmetlenségtől mentes, bölcs és szeretetteljes bizonyságtevés a meggyőződéséről, új életszokásairól családi és tágabb környezetében.
- A szombatünneplés módja: előkészület, szombatkezdés, mivel foglalkozzunk szombaton, és mivel ne, a szombati istentiszteleten való hűséges, kimaradás nélküli részvétel.
 - A szombatiskola otthoni tanulása, részvétel a szombatiskolai istentiszteleten.
- A mértékletesség szokásainak gyakorlati kialakítása otthon. (Tanácsok a képviselés módjáról nem hívő családban. Ételreceptek átadása, ha szükséges.)
- A tizedadás gyakorlati módja. Tájékoztatás a tizedcédula kitöltéséről, a pénzkezelés közösségen belüli rendjéről, a különböző adományok rendeltetéséről, felhasználásáról.
 - A keresztényhez illő szerény, de alkalomhoz illő öltözködés, ékszerek elhagyása.
- A gyülekezethez és a gyülekezeti tagokhoz való viszony. A laodiceai hanyatlás, a hibák, hiányosságok őszinte elismerése, késztetés a szeretetteljes, segítő beilleszkedésre, a közösség vállalására a hibákkal, gyengeségekkel együtt, ezek legyőzéséért folytatott közös harcra, feltétlen testvéri szeretetre. A gyülekezeti élet, szervezet, választások stb. rövid elmagyarázása. Rámutatás a közösségi élet áldásaira, kiváltságára, az emberi nyomorúságok okozta tehertételek ellenére.
- Az adventmozgalom jelenlegi állapota külföldön és Magyarországon. A lelki hanyatlás őszinte beismerése, az alapvető problémák, a magyarországi szervezeti megosztottság okainak ismertetése, de – a próféciák alapján – reménységre, a mozgalomhoz és az üzenethez való hűségre buzdítás.
- 10. Milyen kára van annak, ha nem megfelelően tanítunk, viszont milyen áldása van a helyes módszernek?
- "Sátán nem akarja, hogy bárki is felismerje az Istennek való teljes átadás szükségességét. Ha valaki nem teljesen adja át magát, akkor a bűn nem távozik el tőle. Erős vágyak és szenvedélyek küzdenek az uralomért, és a kísértések annyira megzavarják a lelkiismeretet, hogy nem következik be valódi megtérés. Ha valamennyien világosan látnánk a küzdelmet, amellyel minden újonnan megtértnek szembe kell néznie, a sátáni követeket, akik csapdába ejteni, csalogatni és megcsalni akarják, akkor sokkal szorgalmasabban tevékenykednénk a hitben ifjakért. Ha magukra hagyjuk őket, gyakran kísértésbe esnek, és nem látják át eléggé a kísértések gonosz voltát.

Ha beszélgetünk velük, tegyük ezt jó lelkülettel, bátorítóan. Az Úr figyelemmel kísér minden gyenge, kétségekkel körülvett, küzdő embert, és oltalmába veszi mindazokat, akik segítségül hívják Őt. Látják majd megnyílni az eget, és Isten angyalait le és fel járni a ragyogóan fényes létrán, amelyen ők is fölfelé igyekeznek." (Ellen G. White: Bizonyságtételek VI., 92–93. o.)

11. Előfordulhat, hogy hívő szülők gyermekei fiatalon kívánnak megkeresztelkedni. Különleges figyelmet fordítsunk ilyenkor a megfelelő lelki érettségre. Tanácskozzunk a szülőkkel, tanítsuk őket is, mutassunk rá a felelősségükre. Egészen fiatalon – 14–16 éves korban – csak nagyon kivételes esetben, a valódi megtérés bizonysága mellett kereszteljünk. A szülők speciális őrködése ebben az esetben is fontos, hiszen ezután következik még a kamaszkor jó része, az ifjúkor viharai, küzdelmei.

"A keresztelkedést ne siessük el. A szülők is, a gyerekek is fontolják meg a következményeket. Ha a szülők beleegyeznek gyermekeik keresztségébe, azzal szent fogadalmat tesznek, hogy gyermekeik megbízható felvigyázói lesznek, s irányítani fogják őket jellemük építésében. Megfogadják, hogy különös figyelemmel őrzik majd a nyáj e fiatal bárányait, nehogy szégyent hozzanak a hitre, amelyet vallanak...

Ha a szülők meggyőződtek arról, hogy gyermekeik megértették, mit jelent megtérni, megkeresztelkedni, és ha valóban meg is tértek, hadd keresztelkedjenek meg. De – ismétlem – legelőször ti magatok készüljetek fel, hogy megbízható pásztorokként irányítsátok őket az engedelmesség keskeny ösvényén... Ha beleegyeztek gyermekeitek keresztségébe, s azután hagyjátok, hogy azt tegyék, amit akarnak, és nem tartjátok különleges kötelességeteknek az egyenes ösvényen vezetni őket, akkor ti vagytok a felelősek, ha elveszítik hitüket, bátorságukat, s érdeklődésüket az igazság iránt." (Ellen G. White: Bizonyságtételek VI., 93–95. o.)

- 12. Néhány fontos alapely:
- a) Lehetőleg mindenkor egyenként tanítsuk a keresztelendőket.
- b) Csakis összeillő keresztelendőket (házaspár, családtagok, egészen közeli barátok) tanítsunk együtt (maximum két-három fő). Ebben az esetben is egyéni beszélgetésekkel kell kiegészíteni a közös tanítást.
 - c) Senki sem taníthat, aki nem kapott erre megbízást a gyülekezettől.
- d) Ha valaki keresztségre jelentkezik, a prédikátorhoz, vagy a gyülekezeti vénhez, vezetőhöz kell irányítani, nekik kell jóváhagyniuk a keresztségre felkészítő tanító megválasztását. A gyülekezeti prédikátornak, gyülekezeti vénnek, vezetőnek és általuk a gyülekezeti bizottságnak mindig tudnia kell arról, hogy valakinek a keresztségi tanítása megkezdődött a megfelelő tanító megbízásával.
- e) A keresztelendő oktatásán (kivételes esettől eltekintve) senki más ne legyen jelen a tanítón és a tanulókon kívül. A keresztségi tanításnak bizalmas, meghitt, felszabadult beszélgetésnek kell lennie.
- f) A keresztség eseményére is készítsük fel a keresztelendőt. Magyarázzuk meg, mire szolgál a meghallgatás. (Tegyük világossá, hogy ez nem vizsgáztatás, hanem a gyülekezet felelőssége meggyőződni arról, hogy minden keresztség Máté evangéliuma 28,19 rendelése szerint történik.) A vallástétel, a keresztség, az úrvacsoránál történő tagfelvétel mikéntjét, jelentőségét is magyarázzuk el.
- g) Legyünk nagyon gondosak, hogy minden, ami a keresztséggel kapcsolatban történik, izgalommentes, a szent cselekményhez illő, a Szentlélek jelenlétének feltételét biztosító, ünnepélyes és örömteljes legyen. (Ügyeljünk pl. olyan kis mozzanatokra is, hogy a meghallgatás előtt bemutassuk a bizottság tagjait a keresztelendőnek, esetleges aggodalmait szívélyesen oszlassuk el, kérjük illetve biztosítsuk időben való megérkezését a keresztségre, és tegyük lehetővé nyugodt felkészülését a helyszínen.)
 - 13. Speciális szempontok:
- a) Ha a keresztelendő családtagjai nem hívők, velük is igyekezzünk szívélyes kapcsolatot kialakítani. Próbáljunk segíteni abban, hogy családtagjuk új hitbeli meggyőződését elfogadják, lelkiismereti szabadságát tiszteletben tartsák, szimpatikussá váljék számukra ez a hitvallás, és az a közösség, amelyhez családtagjuk tartozni fog.
- b) Kerüljük a keresztség összekapcsolódását bármilyen érdekkel, illetve ennek a látszatát is. (Pl. ne támogassuk a nehéz helyzetben lévőket túlzottan anyagilag, ne tanácsoljuk a keresztség és házasság közvetlen egymásmellettiségét, illetve igyekezzünk eltanácsolni ettől, ha aggodalom merülhet fel, hogy a keresztség főként egy házasságkötés kedvéért történne.)

- c) Óvjuk a fiatal hívőt a megbotránkozásoktól. (Nem helyes a "hadd edződjék" felfogás. A hitéletben éppen csak indulókat óvni kell a veszélyektől, éppúgy, mint a fizikai értelemben vett újszülötteket.) Óvakodjunk attól, hogy üzleti kapcsolatba, munkaviszonyba kerüljön vagy együtt lakjon olyan hívőkkel, akiknek a magatartása és példaadása nem teljesen megfelelő.
 - 14. A gyülekezeti vagy bizottsági meghallgatásra vonatkozó tanács:
- "Nem vesszük elég komolyan a keresztelkedni szándékozók tanítványságának kivizsgálását. Meg kell győződnünk arról, hogy csupán a hetedik napi adventista nevet veszik-e fel, vagy pedig valóban átálltak az Úr oldalára, elkülönültek a világtól, eltávoztak attól, nem illetnek tisztátalant. Alaposan meg kell vizsgálnunk a keresztelendők lelki életét. Kérdezzük ki őket, de nem hidegen és vállveregetően, hanem szeretetteljesen és tapintatosan." (Ellen G. White: Bizonyságtételek VI., 95. o.)
- a) A kérdezés kiváltképpen a megtérés valóságára és a gyakorlati Krisztus-követésre vonatkozzék, ne csupán az elméleti ismeretekre.
- b) Mindenképpen igyekezzünk elkerülni azt, hogy a keresztelendő alkalmatlansága a bizottságban derüljön ki. A tanító felelőssége, hogy ne hozzon kellően fel nem készült keresztelendőt meghallgatásra. Káros hatása lehet annak, ha valakit a gyülekezeti bizottságnak kell eltanácsolnia.
 - c) A keresztelendő tanítója mindig legyen jelen a meghallgatásnál.
- d) Ne felejtsük el, hogy (jó légkörű) kisebb gyülekezet esetében szükségtelen a bizottságban való meghallgatás. Helyesebb, ha ez a gyülekezet körében történik. (A bizottság mindig csak a gyülekezet képviseletében végzi a meghallgatást, mivel a nagyobb közösség előtti meghallgatás feszélyező lehet a keresztelendő számára.)
 - 15. A keresztségre vonatkozó alapvető tanács:
- "Tegyük ezt az alkalmat olyan jelentőssé és olyan ünnepélyessé, amilyenné csak tudjuk. Isten angyalai mindig jelen vannak az ilyen szertartáson. Tegyük a keresztség szertartását szentté és ünnepélyessé az összes szemlélő számára. Semmi ne legyen közönséges, vásári, vagy a mindennapi dolgokkal egy szintre helyezett. Neveljük gyülekezeteinket nagyobb tiszteletre e szent szolgálat iránt.

Helytelen, ha a gyülekezet kölcsönvett ruhákra bízza magát. Varrjuk a ruhákat erős, sötét színű [Magyarországon a fehér vált szokássá] anyagból, amelynek nem árt a víz, s erősítsünk nehezéket az aljukba. A ruhák legyenek szépek, jól szabottak, valamely elfogadott mintára. Ne díszítsük, fodrozzuk és csipkézzük viszont őket, mert nincs helye a hivalkodásnak sem a ruhán, sem a személyen." (Ellen G. White: Bizonyságtételek VI., 97–98. o.)

Legyen gondunk a keresztségi diakónusok kiképzésére, hogy csendben, tapintatosan, minden fölösleges izgatottság nélkül végezzék munkájukat. Különösen ügyeljünk a csend és az áhítat biztosítására a keresztségi istentiszteleten.

16. A keresztség utáni első úrvacsoránál ünnepélyesen vegye fel tagjai közé az új testvért a helyi gyülekezet. Szép szokás ez alkalommal könyvek ajándékozása a gyülekezet részéről.